

**Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének
25/2024.(II. 29.) határozata
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Ifjúsági Konceptiójának és
Cselekvési Tervének elfogadásáról**

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdése 15. pontja alapján az alábbi határozatot hozza:

1. Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és elfogadja Szolnok Megyei Jogú Város - a határozat 1. mellékletében foglalt - Ifjúsági Konceptióját a 2024-2034-ig terjedő időszakra.

2. Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és elfogadja Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Ifjúsági Konceptiójának - a határozat 2. mellékletét képező – Cselekvési Tervét a 2024-2025-ig terjedő időszakra, melynek végrehajtását az abban nevesített határidők alapján ellenőrzi.

Határidő a Cselekvési Terv aktualizálására: 2025. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság koordinálásával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Fejér Andor alpolgármester
Györfi Mihály alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó címzetes főjegyző
Dr. Versitz Éva aljegyző
Polgármesteri Hivatal igazgatói
Ifjúsági szervezetek, intézmények
a Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztály által

Szalay Ferenc
polgármester

dr. Sebestyén Ildikó
címzetes főjegyző

IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ

SZOLNOK

2024–2034

A koncepció Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának megbízásából készült, a város fiataljainak, ifjúsági közösségeinek, szervezeteinek, intézményeinek együttműködésével.

A koncepció elkészítésében közreműködő szakértő szervezetek:
HROD Közösségi Gazdaság- és Társadalomfejlesztési Központ
Erzsébet Ifjúsági Alap Nonprofit Közhasznú Kft.

Programvezető

Ditzendy Károly Arisztid

Szakmai vezető

Tapasztó Ildikó

Szakértők, moderátorok

Bagdi Gabriella
Ditzendyné Frank Mariann

Fenyvesi Viktória
Oláh Edit

Az ifjúsági koncepció elkészítésében a műhelymunkák során közreműködtek:

Ábrahám Lara	Dr. Kovácsné Okler	Kalmárné Szász	Peszeki Balázs
Albert László	Edit	Julianna	Petrován Edina
Auerbach Anita	Dr. Kovács Sándor	Kis Olga	Pinto-Boda Bianka
Bálega János	Lajos	Kiss Csongor József	Polgár Kristóf
B. Nagy Roland	Dr. Novotny Dóra	Kiss Edit	Popovics Éva
Barláné Kulánda	Dr. Szabó Attila	Kiss Kata	Regeli Dóra
Krisztina	Dr. Versitz Éva	Kiss Melinda	Rigó József
Balogh Máté	Doboss Anikó	Kiss Orsolya Anna	Rónyai László
Baloghné Szabó	Dudás-Rekter	Királyháziné Tisza	Rózsavári Péter
Anita	Gabriella	Andrea	Simon Sándor
Barabás Botond	Ecseki-Kolonics	Kolozsváriné Kátai	Sires Samu Árpád
Barna Enikő Réka	Eufrozina	Henriett	Sólyom Emese
Berényi Gábor	Farkas Gabriella	Kovács Ábel	Sőre Viktória
Bíró Dóra	Farkas Tekla	Kovács Hanna	Strauss Botond
Bodac Nóra	Fehérváry Gergely	László Tibor Zoltán	Stummer Bianka
Bodnár Andrea	Fenyővári Nikolett	Lázár Léna	Szalay Ferenc
Bóka Éva	Ferencz Bálint	Leicher Roland	Szelindi Andrea
Boszágh Petra Aliz	Olivér	Lentsch Valéria	Szénási Emese
Bubán Levente	Forintos Sándor	Mádi Lajos	Szekeres Boglárka
Budai Lilla Anikó	Földváriné Sugár	Markóth Richárd	Sziksza Krisztina
Busi Hanna	Ildikó	Mátyus Sándor	Szigeti Bence
Burai István	Fricz Liliána	Menkó Enikő	Szőke Fanni
Burai Viktória	Fróna Katalin	Molnár Éva	Szutorisz-Szügyi
Buti Dominik	Furtner Boglárka	Molnár Mollí Lotti	Csongor
Csiderné László	Gáll-Csepeli Anikó	Mócsi Vivien	Szűcs Rózsa
Csilla	Györfi Mihály	Munkácsiné Szabó	Táncos Anita
Czakóné Gacov	Györfi Rita	Katalin	Tasnádi Zoltán
Katalin	Hajdú Csaba	Nagy Boglárka	Tóth Lóránd
Cserfalvi Katalin	Hicsó György	Ócsai Olivér	Tóth Soma József
Csernei Csaba	Hirtné Ivanics	Oláh Csenge	Török Lajos
Csontos Szabolcs	Marianna	Orosz Roland	Tulipán Amanda
Csontos-Vaskeba	Heren Henrietta	Pintér Zsanett	Veréb Benita
Veronika	Hermann Viktor	Pálinkásné Kálmán	Veres Vera
Demeter Éva	Hertné Marianna	Klára	Veresné Péter Judit
Derecskei Edina	Horváth Attila	Paróczainé Kiss	Zaka Gréta
Dr. Csilleiné Mága	Horváth Éva	Emma	Zombori Tímea
Erika	Hudák Viktória	Papp Julianna	Zukowski Dominika
Dr. Kállai Mária	Juhász Mátyás	Ágnes	Zupkó Vanda
		Pappné Szabó Anita	Zsemlye Emese

Tartalomjegyzék

I.	Ajánló	5. oldal
II.	A koncepció elkészítésének folyamata	6. oldal
III.	Előzmények, keretek	6. oldal
IV.	Helyzetkép – Meglévő erőforrásaink, avagy az ifjúsági munka pillérei Szolnokon	13. oldal
	1. Intézmények, szervezetek ifjúsági tevékenysége	13. oldal
	2. Ifjúsági közéletiség	32. oldal
	3. Programok, fesztiválok, szórakozóhelyek	34. oldal
	4. Életpálya – oktatás, képzés, pályaválasztás, továbbtanulás, foglalkoztatás	36. oldal
	5. Ifjúságot érintő, városi szintű átfogó programok	42. oldal
	6. Sport	46. oldal
	7. Tehetségbarát Szolnok	50. oldal
	8. Ösztöndíjak, elismerések, támogatások	51. oldal
	9. Önkormányzati jógyakorlatok	55. oldal
V.	A szolnoki ifjúságkutatások főbb megállapításai 2021-2022	56. oldal
	1. Az ERIFA kérdőíves kutatása 2022	56. oldal
	2. Az általános és középiskolások körében végzett online kutatás 2021	64. oldal
	3. Szolnok kulturális koncepciója 2020-2035 releváns megállapításai	65. oldal
VI.	Személyes és csoportos interjúk főbb megállapításai, következtetései	66. oldal
VII.	Az ifjúsági közösségi tervező műhelyek eredményei	67. oldal
	1. Helyzetelemző műhely	67. oldal
	2. Jövőkép- és célkijelölő műhely	68. oldal
	3. Programalkotó műhely	69. oldal
VIII.	A koncepció hatásterületei – Szolnok ifjúsági problématerképe 2023	70. oldal
IX.	Célok – az ifjúsági koncepció célhierarchiája	73. oldal
	Átfogó cél: Pozitív jövőkép kialakítása és a helyi kötődés erősítése a fiatalok körében	74. oldal
IX./1.	Hosszútávú cselekvési terv – a célterületekhez rendelt tevékenységek	75. oldal
X.	Jó gyakorlatok	79. oldal
XI.	Felhasznált dokumentumok	82. oldal

I. Ajánló

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata számára az ifjúsági feladatok támogatása mindig kiemelt fontosságú volt. Az elmúlt évtizedek sokszor nehéz időszakaiban is ügyelt az önkormányzat arra, hogy a gyermekek, fiatalok érdekei ne sérüljenek, részesei lehessenek minden olyan fontos szolgáltatásnak városunkban, melyek elősegítik azt, hogy minél otthonosabban érezzék magukat itt, egészségesen fejlődjenek, legyenek meg a tanuláshoz, kikapcsolódáshoz, sportoláshoz, majd a munkavállaláshoz és az önálló lakhatáshoz szükséges optimális feltételek a településen.

Az ifjúsági koncepciónk is ezen értékek mentén íródott: számba veszi az ifjúsági élet már meglévő értékeit, és sorra veszi azokat a területeket, melyeken további fejlődésre van szükség. A körülöttünk lévő világ állandó változásban van, az utóbbi években pedig nem mindig kedvező irányba indultak el ezek a folyamatok. Közös feladatunk, felelősségünk, hogy a fiatalok számára minden körülmények között állandó, megkérdőjelezhetetlen értékeket közvetítsünk annak érdekében, hogy megmutassuk, miért is jó, miért is érdemes szolnokinak lenni.

A koncepció helyzetelemzése rámutat, hogy az önkormányzatnak a maga eszközeivel olyan folyamatokat kell befolyásolnia, amelyek eredményeképpen a város népességmegtartó ereje növekszik a fiatal és a fiatal felnőtt korosztályok körében. Ez a tevékenység hosszú távú befektetés, hiszen az önkormányzat célja az új ifjúsági koncepció elfogadásakor is az, hogy elérje: amellet, hogy a fiatalok a társadalom és a helyi közösség hasznos tagjává váljanak, érezzék otthon magukat Szolnokon, találják letelepedésük szempontjából vonzóknak, ezáltal biztosítsák városunk jövőbeni erőforrásait. Leghatékonyabban városunk úgy teheti meg ezt, ha világos stratégiája, elképzelése van az előtte álló feladatok megoldására. Mindez természetesen nem azt jelenti, hogy önmagának kell felvállalnia az összes felmerülő munkát és költséget; sokkal inkább azt, hogy felméri a területen eddig elvégzett munkát, számba veszi a munkában részt vevő szakembereket és intézményeket, velük folyamatos együttműködést kezdeményez, kooperációra ösztönözve a szervezeteket és segítségükkel határozza meg a feladatokat. Rendelkezésre álló forrásait – tekintettel azok szűkösségére – megpróbálja körültekintő módon, a leghatékonyabban felhasználni, figyelembe véve az egyéb bevonható erőforrásokat is.

Az országos és a helyi szintű kutatások eredményeiből is kitűnik, hogy a fiatalok legsürgetőbb, megoldandó problémái jelenleg is a bizonytalanság és a jövő kiszámíthatatlansága. Ezen nehézségek hátterében pedig elsősorban az a természetes igény áll, hogy az iskolapadokból kikerülő fiatalok mielőbb szeretnének az elképzeléseiknek, végzettségüknek is megfelelő munkahelyet találni, ezáltal a lehető leghamarabb biztosítani az önálló életvitelüket, amihez hozzátartozik a minél jobb minőségű saját lakhatás megteremtése is. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy ezeket a célokat minden fiatal minél előbb elérhesse városunkban. Önkormányzatunk szorgalmazza és támogatja olyan munkahelyek létesítését, melyek versenyképes fizetést tudnak biztosítani akár a kvalifikáltabb munkaerő számára is. A lakhatás terén pedig olyan elképzelések mentén folyik a gondolkodás, mint például a Mester úti Fiatalok Házának bővítése, vagy éppen az egykori Mester úti laktanya bontása után felszabadult területen építési telkek kialakítása. Az előbbieknél természetesen mielőbb újra kell gondolni a Szolnok Hazavár programot is.

Jelen koncepciónk célja, hogy az eddigi értékekre alapozva megmutassa a fejlesztéshez, a továbblépéshez szükséges elképzeléseket, irányokat, a stratégiához kapcsolódó cselekvési terv pedig évekre lebontja a tervezési időszakra vonatkozó feladatokat.

II. A koncepció elkészítésének folyamata

A 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között szerepelnek a sport- és ifjúsági ügyek. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a feladatellátás érdekében alkotta meg először 2000-ben az első ifjúsági koncepcióját, majd 2008-ban és 2014-ben újította meg azt.

Az önkormányzat 2022-ben együttműködési megállapodást kötött az Erzsébet Ifjúsági Alap Nonprofit Kft-vel (ERIFA), melynek keretében a szervezet Szolnok részére települési szintű ifjúsági stratégiai dokumentum (ifjúsági koncepció) készítéséhez térítésmentesen nyújtott ifjúság szakmai és kutatási szolgáltatásokat. A koncepció részvételi alapú előkészítésével a város a HROD Közösségi Gazdaság- és Társadalomfejlesztési Központot (HROD) bízta meg.

A HROD szakértői a koncepció helyzetértékelését az ERIFA megelőző kutató-elemző munkájára, valamint a város kapcsolódó stratégiai dokumentumaira alapozták. Bevezető helyzetképünk ezek kapcsolódásaira mutat rá.

A koncepció helyzetképéhez a következő városi stratégiai dokumentumokat, terveket, felméréseket vizsgáltuk meg:

- Az ERIFA online kérdőíves ifjúsági felmérés eredményei 2022 (A felmérésről készült vezetői összefoglaló alapján)
- A szolnoki általános iskolák és középiskolák tanulóinak általános jellemzői online kérdőíves lekérdés 2021
- Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027 – Szolnok Megyei Jogú Város és térsége Helyzetelemzés és Stratégiai Munkarészek
- Szolnok Megyei Jogú Város Kulturális Koncepciója 2020-2035 – Jövőkép és célrendszer

Az írott dokumentumok elemzésén kívül a koncepcióban bemutatott problématerkép és célrendszer vezetői interjúk, fókuszcsoportok és tervező műhelyek eredményei alapján készültek.

III. Előzmények, keretek

A település bemutatása

Szolnok Megyei Jogú Város, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye és a Szolnoki járás székhelye. Szolnok nevét 1075 óta jegyzik történetírók, a város múltja Szent István király várispánság alapításáig nyúlik vissza.¹ A város az Észak-Alföldi Régió egyik legnagyobb települése, gazdasági, közlekedési, katonai, kulturális, oktatási és egészségügyi központ.²

¹ Szolnok története - ELTE, Tompa Zsanett
<https://people.inf.elte.hu/toztaai/Zsani%20weblap/tortenelem>.

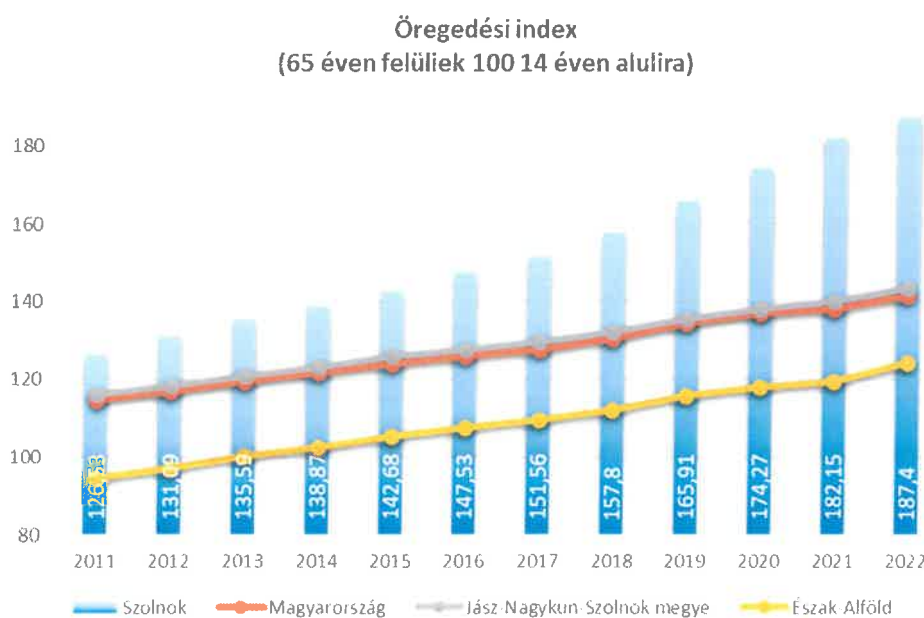
² Szolnok honlapja - Szolnok napjainkban
<https://info.szolnok.hu/tortenelem-m40>

A rendszerváltást követően Szolnok kiemelt figyelmet fordított a közösségépítésre. A városvezetés egyik fő célja a civil élet megerősítésére irányult. Az egyes városrészekben igyekeztek mindenkinek számára elérhetővé tenni a közösségi eseményeket. Az ezredfordulótól a városra gazdasági megújulás volt jellemző, ennek pedig ez a célzott társadalmi „újraélesztés” fontos momentuma volt. Szolnok városa nyolc eltérő nagyságú területi egységre tagolható, ezek a következők: Belváros, Városközpont, Széchenyi városrész, Szandaszőlős, Tallinn városrész, Pletykafalu, Kertváros és Alcsi. Ezeknek a városrészeknek különböző adottságai vannak, így a kulturális ellátottságuk is differenciált (Kulturális Koncepció - Helyzetelemzés 2020).

Szolnok természeti adottságai közül kiemelkedő, hogy a város és térsége igen gazdag élővizekben. A Tisza és a Zagyva mellett a Holt-Tisza és a Holt-Zagyva is bővelkedik természeti értékekben. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye az ország egyik legnagyobb területű vármegyéje, itt található az ország mezőgazdasági hasznosítású földterületeinek mintegy ötöde. Tökéletes síkság lévén kedvezőek a mezőgazdasági adottságai, azonban szélsőséges vonásokat mutató éghajlattal rendelkezik.

Szolnok közlekedéscsoporthelyzete a vasúti, a közúti és a vízi, légi szállítások tekintetében egyaránt kedvező. A város közlekedési adottságai a legjobbak közé tartoznak az országban. Budapesttel az M4-es autópályát és két nemzetközi jelentőségű vasútvonal (100a, 120a) köti össze. Mi sem bizonyítja jobban a kiváló megközelíthetőséget, mint az, hogy a Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtérrel akár 45 percen belül el lehet érni. Pályaudvara kiváló mind a személy-, mind teherszállítási feladatokra, a kelet-nyugat irányú belföldi és külföldi összeköttetésre. Jelenleg két közúti és egy vasúti, valamint egy gyalogos/kerékpáros Tisza-hídja van, a várostól észak-északkeletre egy évvel ezelőtt adták át az M4-es út új hídját. A Tisza vízi útja lehetővé teszi 600-1000 tonnás áruszállító hajók közlekedését is. Két repülőtérrel a légi szállításban játszik szerepet: az egyik kisgépek fogadására alkalmas, a másik pedig a katonai repülőtér. A várost Budapesttel összekötő M4-es út, valamint a vízi és légi közlekedés megléte, a kiterjedt vasúti iparvágányok tették lehetővé két ipari park, valamint logisztikai központ letelepedését.

Alapvető demográfiai tényezők

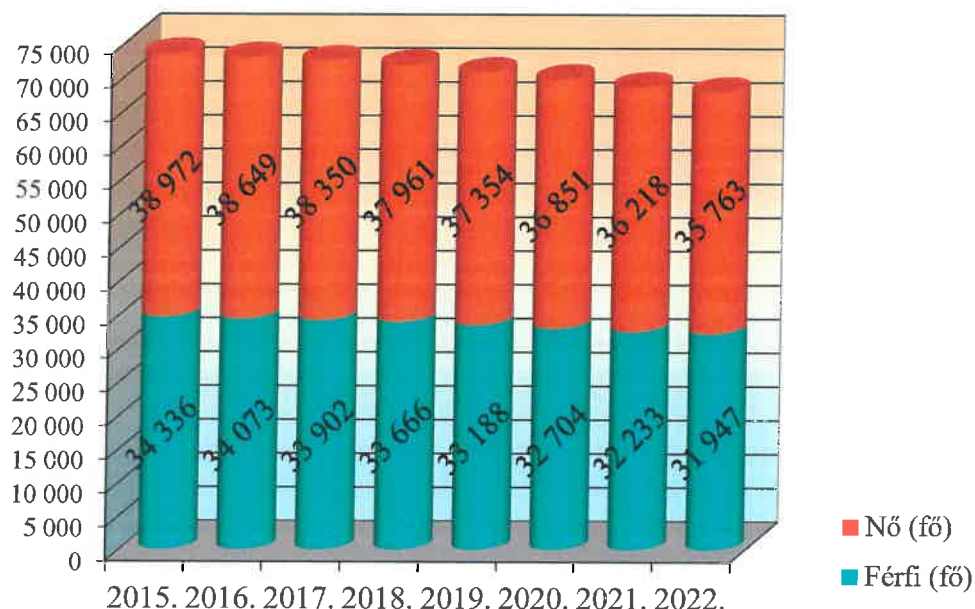

Az öregedési index alakulása (2011-2022) térségi összevetésben
Forrás: HROD / KSH 2022

Az öregedési index, vagyis a száz 14 éven alulira jutó 65 éven felüliek száma is jelentős mértékű növekedést mutat a megyeszékhelyen.

A demográfiai mutatók rávilágítanak, hogy a városnak további erőfeszítéseket kell tennie a népessége csökkenésének, a település elöregedése gyorsulásának és az ifjúsági kapacitások kiáramlásának megállítása érdekében. Ugyanakkor jelzik azt is, hogy megyei és regionális urbanizációs hatások erősítésében Szolnok komoly tartalékokra találhat, amelyek a fiatalabb korosztályok tagjainak megtartására való törekvés mellett a társadalmi, demográfiai fenntarthatóság humán erőforrásai lehetnek.

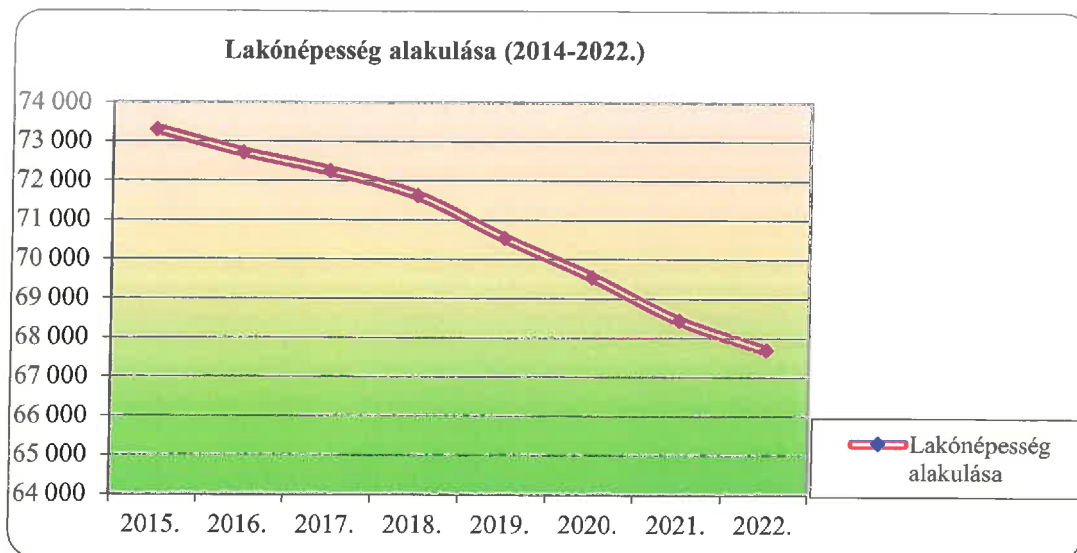
Lakónépesség változása Szolnokon (2014-2022.)

Szolnok lakónépessége a 2015. évi adatok alapján 73.308 fő volt. Ez a lélekszám 2015-2022 között 7,59 %-kal, 5598 fővel csökkent.

Lakónépesség alakulása	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Férfi (fő)	34 336	34 073	33 902	33 666	33 188	32 704	32 233	31 947
Nő (fő)	38 972	38 649	38 350	37 961	37 354	36 851	36 218	35 763
Összesen	73 308	72 722	72 252	71 627	70 542	69 555	68 451	67 710

forrás: Népszámlálási adatok

2014-ben az ifjúsági korosztály (0-30 évesig) a város lakosságának 32,2 %-a, 23.791 fő volt. 2022-ben ugyanez a korosztály a város lakosságának már csupán 29,6%-a, 20.087 fő. 2014-hez képest 2022-re a fiatal lakónépesség (0-30 évesig) csökkenésének mértéke 15,6%, 3704 fő. Sajnos ez a visszaesés több mint a város összlakosságának 8,2%-os csökkenése.

Bár az elmúlt 7 évben a fiatalok száma jelentősen csökkent, az összes lakónépességhez viszonyítva még mindig közel 30% fölötti a fiatalok aránya városunkban, azaz Szolnok lakossága továbbra is fiatalnak mondható.

Korábbi koncepciók

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között szerepelnek a sport- és ifjúsági ügyek. A jogszabály nem részletezi az ifjúsági feladatokat, illetve nem írja elő az ezt megalapozó koncepció készítését, azonban a város vezetése fontosnak tartja a tudatos, rendszerszerű tervezést, gondolkodást ezen a téren is.

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a 222/2000. (XII.21.) sz. közgyűlési határozattal fogadta el Szolnok város első, középtávú Ifjúsági Koncepcióját, majd 2008-ban, elkészült a város következő, a 32/2008. (II.21.) sz. közgyűlési határozattal elfogadott ifjúsági stratégiája. E dokumentum hat év távlatában fogalmazta meg a feladatokat. Mivel az önkormányzat a megkezdett ifjúsági munkát folytatni és bővíteni kívánta, 2014-ben indokolt volt az akkori helyzetet alaposan elemző, abból kiindulva kézzelfogható célokat és feladatokat megfogalmazó új ifjúsági koncepció kidolgozása, mely a korosztályt érintő tennivalókat egységes elvek alapján rendszerezve foglalta össze.

Fiatalok a településen – a korábbi elemzések tükrében

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének a 89/2014. (IV.24.) számú közgyűlési határozatával elfogadott Ifjúsági Koncepciója a 2014-2022-es időszakra vonatkozóan rámutatott, hogy Szolnokon a fiatalok szabadidőtöltési szokásai hasonlóak az országos mintához: a fiatalok szabadideje inkább a passzív időtöltés felé tolódik el. A fiatalok

legfontosabb szabadidőtöltési tere az otthon volt, ahol az internet-hozzáférés és a tv-programok nyújtottak elsődlegesen kikapcsolódási lehetőséget. Egyértelműen körvonalazódott a tendencia, miszerint a virtuális közösségi terek átveszik a valódi közösségi terek helyét (Sz. Ifjúsági Konceptió 2014-2020). Emellett Dr. Szarvák Tibor „Ifjúságszociológiai korszak Szolnokon 2013-ban” munkája alapján úgy tűnt, hogy az „unatkozás”, vagy „csavargás” is elterjedt volt a fiatalok körében, ez a jelenség már 15-16 éves kortól jelen volt a kitöltő fiatalok körében. A helyi fiatalság munkavállalási tendenciáival kapcsolatban az imént idézett Szolnoki Ifjúsági Konceptió ad információt, ahol az Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltsége és Szolgáltató Központja által szolgáltatott statisztikák alapján foglalják össze a fiatalok munkaerőpiaci helyzetét. Ezen adatok hívták fel a városvezetés figyelmét a megfelelő intézkedések meghozatalára annak érdekében, hogy a pályakezdő fiatalok helyben tartását, illetve szülővárosukba való visszatérését motiválják. A „Magyar Ifjúság 2012” – Munkavállalás című fejezetében megfogalmazottak szerint ugyanis a fiatalok negyede megtapasztalta már a munkanélküliséget, 18%-uk pedig volt már regisztrált munkanélküli is. Az Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ által megadott statisztikákból az látszik, hogy a városban a munkavállaló korú népesség száma évről évre csökkent. Szolnok korábbi Ifjúsági Konceptiójából megtudhatjuk, hogy 2000-től 2008-ig az alap- és középfokú oktatásban résztvevők száma növekedést mutatott, azonban ez az expanzió 2013-ra megtorpant. Ennek ellenére Szolnok továbbra is eredményesen töltötte be az iskolaváros szerepét; a Szolnoki kistérségben élő fiatalok közel 90%-a Szolnok középfokú iskoláiban tanult tovább (Sz. Ifjúsági Konceptió 2014-2020: 9). A felsőfokú oktatásról a korábban Szolnoki Főiskola, majd Neumann János Egyetem néven ismert felsőoktatási intézmény gondoskodott, amely 2019. augusztus 1-től a Debreceni Egyetem Szolnoki Campusaként működik.³

Az előző koncepció óta eltelt pozitív változások

Az előző koncepció kidolgozása és elfogadása óta a cselekvési tervben kijelölt feladatok megvalósítása mellett számos pozitív változás is történt városunkban. A település ifjúsággal kapcsolatos, önként vállalt feladatellátásának minél magasabb szintű végrehajtása, valamint a Szolnok város diákságával való kapcsolattartás és még szorosabb együttműködés kialakítása érdekében 2021-ben megalakult a Szolnoki Ifjúsági Kollégium, melynek tagjai szolnoki, fiatalokkal foglalkozó szervezetek, intézmények.

Az elmúlt pár évben több ifjúsági közösségi tér is létrejött a városban, mint például az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ üzemeltetésében lévő Szifon (mely már új színhelyen, az Agóra épületében várja a fiatalokat), a Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézményben a T- Zóna elnevezésű „tinitér” és a Szőlőszem Klub a Tesz-Vesz Alapítvány fenntartásában. Az újabb szórakozóhelyek között a Szolnoki Városfejlesztő Zrt.-nek köszönhetően a DOKK Terasz vált közkedveletté a fiatalok körében a nyári időszakban. Mindenképpen érdemes megemlíteni a Szolnoki Élménysziget programot is a Szolnoki Városüzemeltetési Kft.-hez kapcsolódóan (kalandpark, szabadstrand, szánkópálya); valamint az Ormos Imre Parkot, mely ugyancsak számos rendezvénynek nyújt helyet, a Palacsintafesztivált, mint a fiataloknak is minőségi programokat nyújtó nagyrendezvényt, de országos sikerre tett szert az elmúlt évek során az önkéntes fiatalokkal szervezett animetalálkozó, a SzolnoCON is. A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. keretein belül működő Szolnoki Sportiskola - a 2021. évi eredményessége alapján az ország harmadik legsikeresebb sportiskolája - továbbra is

³ Szolnoki Campus köszöntő - Dr. Szabó Attila, mb. campusigazgató
<https://szolnokcampus.unideb.hu/hu/koszonto>

számos sportágban biztosítja a sportolás lehetőségét, valamint az elmúlt évek során több városrészben is kialakításra kerültek „kültéri kondiparkok”.

A szolnoki ifjúság életpálya-tervezését segíti a „Szolnok Hazavár” program, ezen belül a „Szolnokon a Jövőd!” gyakornoki program is. 2016 tavaszán indította útjára a Szolnok Város Jövője Közalapítvány a „Tanulj, hogy boldogulj!” elnevezésű ösztöndíjprogramját, melynek célja a szolnoki általános iskolák felső tagozatán tanuló, tanulmányi előmenetelében, vagy a művészetek területén kiemelkedően tehetséges, de szerény anyagi körülmények között élő gyermekek motiválása a még jobb tanulmányi eredmények elérése és továbbtanulási esélyeik növelése érdekében. 2017 júniusában Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadta a Családbarát Szolnok Programot, melynek célja, hogy a vármegyeszékhelyen a családközpontú szemlélet váljon elsődlegessé.

A 2016. november végén alapított Szolnoki Tankerületi Központ stabilitást és kiszámíthatóságot nyújt a hozzá tartozó köznevelési intézményeknek és a versenyképes tudás megszerzésének lehetőségét diákjainak. 2019-ben létrejött Jász-Nagykun-Szolnok vármegye legnagyobb középfokú oktatási központja, a Szolnoki Szakképzési Centrum, melynek intézményeiben 20 ágazatban, mintegy 80 szakmában folyik szakképzés. A mára már a Debreceni Egyetemhez tartozó Szolnok Campuson is számos új képzésre jelentkezhetnek a továbbtanulni vágyó fiatalok.

Ifjúságközpontú és -támogató tevékenységének eredményeként Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 2018-ban is elnyerte az „Ifjúságbarát Önkormányzat” címet, illetve 2022-ben – immáron második alkalommal - a Nemzeti Tehetség Központ által adományozott „Tehetségbarát Önkormányzat Díj”-at.

Az elmúlt évek nehézségei

Az elmúlt néhány esztendőben az ifjúságpolitika területén is számtalan komoly nehézséggel kellett megbirkózni. 2020-22-ben a pandémia miatti megbetegedések, az intézmények több ütemben történő bezárása, az emberek egymástól való elszigetelődése okozott súlyos problémákat.

A gyerekek, fiatalok olyan, korábban soha nem tapasztalt, soha át nem élt élethelyzetben találták magukat, mint a digitális oktatás. Hetekig alig találkozhattak barátaikkal, osztálytársaikkal, sőt sok esetben bizonyos családtagjaikkal sem. Mindennek a hosszútávú következményei beláthatatlanok.

Ugyancsak súlyos mentális következményei lehetnek az orosz – ukrán háborúnak, valamint a nemrégiben Izraelt ért terrorcselekménynek. A háború következtében fellépő energiaválság főként anyagi szempontból érintette hátrányosan a fiatalabb korosztályt is.

Az országos mérések főbb megállapításai

A koncepció készítésekor vizsgáltuk az országos ifjúságpolitikai elképzeléseket és az ifjúság körében végzett országos kutatások megállapításait is.⁴ A nagymintás ifjúságkutatás nemzetközi viszonylatban is egyedülálló kezdeményezés, amelyet az ezredfordulótól kezdődően 4 évente végeznek el. A széles tematikával rendelkező kérdőíves kutatás a magyarországi fiatalok mellett kiterjed az erdélyi, a felvidéki, a vajdasági és a kárpátaljai

⁴ Nagy Ádám (szerk.): [Margón kívül – Magyar ifjúságkutatás 2016 – Tanulmánykötet](#). Excenter Kutatóközpont, Budapest, 2016

Domokos-Kántor-Pillók-Székely: [Magyar fiatalok 2020 – Kérdések és válaszok fiatalokról, fiataloktól](#). ERIFA, Budapest, 2020

magyar fiatalokra is.⁵ A 15-29 évesek körében ezek az adatok szolgálják az ifjúság élethelyzetének megismerését, a fiatalok életmódbeli változásainak követését és a döntéshozatal előkészítését. A 2014-ben elfogadott Szolnoki Ifjúsági Koncepció óta lebonyolított országos, nagymintás reprezentatív ifjúságkutatások legfontosabb eredményeit az alábbiakban vázoljuk:

a) A fiatalok legjelentősebb problémái

A 2020-as országos ifjúságkutatás egyik legfontosabb megállapítása, hogy a mai fiatalok legnagyobb problémája a bizonytalanság és a kiszámíthatatlan jövő.

A bizonytalanság után, második helyen az anyagi gondok állnak – ami teljesen érthető a mai inflációs környezetben. Harmadik helyen a céltalanság jelent meg – a fiatalok nem igazán tudják, mit csináljanak, mihez kezdjenek az életükkel. Negyedik helyen a baráti társaságok, közösségek hiánya található. Mindezzel összefüggésben gyakoribb a család felé fordulás: a család a legfontosabb érték, a legfontosabb információforrás, a család megtartó ereje átsegíti a fiatalokat a nehézségeken. Bár a mai gyerekek intenzív technológiai környezetben szocializálódnak, és szinte folyamatosan elérhetők online, a családnak még mindig kiemelkedő szerepe van az életükben.

b) Külföldi tanulási és munkavégzési tervek

A külföldi tervek a 2012-es adatokhoz viszonyítva nagyrészt változatlanok maradtak 2016-ban. A 2020-as eredmények egyes mobilitási célok esetében stagnálást mutatnak, mások esetében csökkennek. A rövid távú külföldön tanulással kapcsolatban 2016-ban és 2020-ban a megkérdezett fiatalok 8%-a tervezi, hogy pár hétre vagy pár hónapra külföldre megy tanulni. A rövid távú külföldi munkavégzésre irányuló tervek esetében a korcsoport 18%-a számolt be ilyen jellegű tervekről 2016-ban és 2020-ban is. A hosszú távú külföldi munkavégzésre vonatkozóan 2016-ban a korosztály 27%-a tervezett, 2020-ban pedig 21%-a gondolkodott pár éves külföldi munkavállalásban. Arra a kérdésre, hogy „Tervezi-e, hogy külföldön fog élni” 2016-ban a vizsgált korcsoportból minden hetedik, 2020-ban minden kilencedik fiatal válaszolt igennel.

c) Kultúra, sportolás, egészség

A covid időszaka nem kedvezett a hagyományos kulturális színtereknek, amelyeket az országos kutatás általános tapasztalatai szerint egyre kevésbé látogatnak a fiatalok. A kulturális javak fogyasztásában jelentős különbségekre mutat rá a kutatás a társadalmi-gazdasági jellemzők szerint. A kulturális helyszínek mellett a közösségi élet helyszíneinek látogatását is vizsgálta az országos kutatás, ahol a fiatalok találkoznak, beszélgetnek. A megkérdezettek bő egytizede heti rendszerességgel látogatja a konditermeket, fitneszklubokat, emellett az e-sport helyszínek látogatása is népszerűnek mondható.

2020-ban a fiatalok szűk harmada (32%) végzett rendszeres testmozgást (a testnevelési órán kívül). Az elmúlt 20 év trendjeit figyelve elmondható, hogy a sportoló fiatalok aránya változó, a 2004-es csúcst követően inkább csökkenő tendenciát mutat. Korcsoportonként vizsgálódva megállapítható, hogy minél fiatalabbakat nézünk, annál magasabb a rendszeres testmozgást végzők aránya.

⁵ [Bemutatták a legfrissebb ifjúságkutatás első eredményeit](#). On: Társadalomkutató (tarsadalomkutato.hu) 2020

d) Kockázati magatartások

A lakóhely településtípusa szerint a fővárosban és a nagyobb városokban mondták a legtöbben, hogy van olyan barátjuk, ismerősük, aki használt már kábítószer. Ennek megfelelően a budapesti fiatalok között gondolják a legtöbben (38%) úgy, hogy inkább könnyű lenne hozzájutni kábítószerhez, míg a többi településtípuson az urbanizáltság fokával egyenes arányosan csökken a mutató.

Előttünk álló feladatok – az országos mérések tükrében

Jelen koncepcióból, csakúgy, mint az országos szinten elkészített elemzésekből, dokumentumokból kitűnik, hogy mik a fiatalok legkiemelkedőbb problémái, mik a megoldásra váró nehézségek. Pillók Péter és Székely Levente: Kívánj tized! című összeállításából – mely 2020-ban a 15-29 éves generáció körében 8000 fős, úgynevezett nagymintás ifjúságkutatáson alapult – kiderült, hogy ezek a következők: a bizonytalanság, az anyagi nehézségek, a céltalanság, a baráti társaságok, közösségek hiánya, a kábítószer és az alkohol elterjedése, a fiatalok munkaerőpiaci helyzete, a bűnözés, a lakásproblémák, a családi élet kihívásai és a külföldre vándorlás. Ezekre a nehézségekre, feladatokra is igyekszik reflektálni jelen Ifjúsági Koncepciónk.

IV. Helyzetkép

Meglévő erőforrásaink, avagy az ifjúsági munka pillérei Szolnokon

1. Intézmények, szervezetek ifjúsági tevékenysége

Helyzetképünkben bemutatjuk azokat a szolnoki intézményeket és szervezeteket, amelyek számtalan népszerű és értékes programmal alternatívát kínálnak a helyi fiatalok részére a szabadidő aktív eltöltésére.

Aba-Novák Agóra Kulturális Központ

A kulturális központ, illetve jogelőd intézményei az alapítás óta arra törekedtek, hogy a lakosság valamennyi korosztályának, így a fiataloknak is igényes kapcsolódási lehetőséget kínáljanak. Újabb lehetőség nyílt az intézmény ifjúságfejlesztő munkája tekintetében 2019-ben, amikor is átadták a Szifon Szolnoki Ifjúsági Közösségi Teret a város központjában. A közösségi tér kialakítása teret ad a tudatos és cselekvő fiatalok megtalálására, bevonására és megtartására. Jó alapot biztosít a tehetséggondozáshoz, az ifjúság megtartásához kapcsolódó szolgáltatások kialakításához (pénzügyi, jogi, oktatás, diák-munka-szervezés, ösztöndíj programok közvetítése, stb), a helyi fiatal közösségek erősítéséhez a helyi identitástudat növelése érdekében. A „Szifon” lehetőséget biztosít a közös célok, érdekek megtalálására a helyi szereplők (gazdasági szervezetek, önkormányzati intézmények, civil szervezetek) között a fiatalok lehetőségeinek bővítése érdekében. Becsatornázza a fiatal generációt a kulturális élet és a klasszikus értelemben vett önkormányzás szervezésébe, kiaknázza az innovatív ötletek megvalósításához szükséges kapcsolatrendszer, humán és pénzügyi források adta lehetőségeket. Az ifjúsági munka célcsoportja - Szolnok Megyei Jogú Város Ifjúsági

Koncepciójában foglaltakkal és az országos szakmai behatárolással összhangban - alapvetően a 12-29 éves korosztály.

A programokon és szolgáltatásokon túl fontos, hogy vonzó és érdekes teret, környezetet alakítottak ki - az érintett korosztályt is bevonva a tervezésbe-, ahol otthonosan és komfortosan érezhetik magukat a fiatalok, ahova feszélyezettség nélkül bármikor mehetnek. A közösségi tér számos programmal (kvízest, karaoke, előadások, kiállítások, jam estek stb.) és eszközzel (társasjáték, e-sport gépek, konzolok, kivetítő hangosítás stb.) várja a fiatalokat, folyamatosan keresve a városi és országos intézményekkel, szervezetekkel a kapcsolódási pontokat, együttműködési lehetőségeket.

A Szifon 2023. október óta az Agóra Hild téri, központi épületében várja a fiatalokat.

Az Aba-Novák Agóra ifjúsági korosztályt célzó programjai:

Az „Együtt- Egymásért” Ifjúsági Klubban a Szolnokon élő, hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, roma és nem roma származású fiatalok számára rendszeres alkalmak során érzékenyítés keretében pozitív életpályák bemutatása történik. Rendszeresen érkeznek vendégek, olyan sztárok, példaképek, akik megmutatják a fiataloknak, van lehetőségük a mélyszegénységből kiemelkedni akkor, ha ők maguk is akarnak változtatni az életükön.

Ujlaki Csaba csillagász a szolnoki általános- és középiskolákban CsillAgórák elnevezéssel rendszeresen előadást tart a csillagászatról, melynek eredményeként több fiatal jelentkezett már a Csillagked(d)velők klubjába.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Jász-Nagykun-Szolnok Tehetségsegítő Tanács, valamint az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ hagyományteremtő céllal indította útjára 2012-ben „Kiugró” címmel a Szolnoki és Szolnok környéki Fiatal Tehetségek Gáláját, amely a kiemelkedő képességű, tehetséges diákoknak ad bemutatkozási lehetőséget.

A Megavers Országos Televíziós Versmondó Verseny az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ és a Szolnok Városi Televízió közös projektjeként indult, 2008 óta működik azzal a céllal, hogy a versszerető közönség tehetséges fiatalok értő tolmácsolásában élvezhesse a klasszikus és kortárs költők műveit.

A Szolnoki Nemzetközi Versenytánc Gálát ugyancsak az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ rendez meg a Szoldance TSE együttműködésével. A táncosok között világbajnok és világranglistán előkelő helyen jegyzett párosok nyűgözik le minden évben a szolnoki közönséget. A tehetséggondozáson kívül a tánc elősegíti a fiatalok pozitív testi, lelki fejlődését, pozitív énképét és világszemléletét, továbbá erősíti a közösséget, mely köré fonódik.

Az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ és a Tisza Táncegyüttes közös szervezésében megvalósuló Várhelyi Lajos „Kuka” Országos Gyermekek és Ifjúsági Néptáncverseny és Élménynap célja, hogy a versenyző néptáncos gyermekek a szakmai megmérettetés mellett egy különleges élménnyel gazdagodva térjenek haza egy tartalmas nap után, amely országosan is egyedülálló kezdeményezés.

A Végzős diákok köszöntője a középiskolákból ballagó diákoknak szóló városi rendezvény vendéglátással és könnyűzenei programmal, melynek során a Polgármester elköszön a ballagó diákoktól.

A közművelődési intézmény minden könnyűzenei és szórakoztató program szervezése során nagy hangsúlyt fektet a generációk közötti kapcsolat erősítésére (generáció menedzsment). Igyekeznek bevonni a fiatalokat a rendezvények kialakításába, lebonyolításába, valamint olyan programelemeket építenek be, amelyek vonzóak lehetnek az ifjúsági célcsoport számára. Ilyen programok például a Szolnok Napja, a Szolnoki Országos Néptáncfesztivál, a Szolnoki Csokoládéfesztivál vagy a Szolnoki Országos Vasúttörténeti és Vasútmodell Kiállítás is. A városi megemlékezések műsorát lehetőség szerint szolnoki középiskolák diákjai állítják össze és mutatják be, ezzel is mélyebben megismertetve a fiatalokkal a jelentősebb történelmi eseményeket nemzetünk életében.

Az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ Napsugár Gyermekháza az iskolai tanévhez igazodva várja hétköznapokon az óvodás és iskolás csoportokat, különféle szakköröket kínál egyéni érdeklődőknek a délutáni órákban, a nyári szünetekben pedig hetente indítja különféle stúdiófoglalkozásait. A gyermekek megismerkedhetnek a régi mesterségekkel, játékszerekkel, az ezektől elválaszthatatlan néphagyományokkal. Sokszínű és érdekes programokkal várják őket: csoportos kézműves foglalkozások, egyéni szakköri munkák, hétvégi családi játszóházak, szabadtéri népi játékok, táncházak, szüneti programok, kirándulások, kiállítások, előadások.

Az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ és telephelyei rendszeresen fogadnak felsőoktatásból érkező gyakornokokat, illetve a városi középiskolákkal megkötött együttműködési megállapodás alapján Iskolai Közösségi Szolgálatot is teljesíthetnek az intézményekben a diákok.

Celofán Kollektíva Kulturális Egyesület

A Celofán Kollektíva Kulturális Egyesületet a 2000-es években a szolnoki underground zenei színtéren mozgó baráti társaságra alapozva alakult 2011-ben. Olyan rendezvények szervezésével foglalkozik, ahol a fősodortól eltérő, alternatív, leginkább elektronikus zenei világ a meghatározó, tagjai lemezlovasok, producerek, zenészek és vizuális alkotóművészek. A bakelitlemezek és szintetizátorok világa felől egyre nyitottabbá vált a tevékenységük a szolnoki kulturális élet egyéb területeire is, például Szolnok MJV önkormányzata támogatásával drogprevenciós programot szervezett az egyesület, legújabbán pedig az amatőr és feltörekvő könnyűzenei alkotók, zenekarok és általában a város ifjúságának támogatása a kitűzött cél. Ennek megfelelően a művészeknél túl folyamatban van a nevelés és oktatás területén dolgozó szakemberek bevonása és a szervezet átalakítása, névváltoztatása. Ennek célja, hogy az egykor szűk körre korlátozódott együttműködés minél szélesebb rétegekhez eljuthasson Szolnokon. Olyan kulturális közösségi terek létrehozása és működtetése a távlati cél, ami a Szolnok Város Kulturális Konceptiójában megfogalmazottakkal összhangban lehetőséget nyújt a város fiataljainak a szabadidő hasznos eltöltésére, alkotóközösségek befogadására, zenei próbatermek és stúdiók, koncerttermek létrehozására. Első lépésként a Verseyhy Ferenc Könyvtár fenntartásában működő Pletykafalu Fiókkönyvtára és Közösségi terében zenei próbaterem és hangstúdió kialakítását kezdték meg.

Corvinka Néptáncsoport

A Szolnoki Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Corvinka Néptáncsoportja 1973-ban alakult meg Szolnok első gyermek néptánc-együtteseként és 1975-től a Tisza Táncegyüttes legfontosabb utánpótlás-nevelő műhelye lett.

Cuharé Néptáncgyűttes

A Cuharé Néptáncgyűttes a Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola 1996 óta működő együttese, amelynek tagjai a művészeti iskola továbbképzős növendékei és már végzett, visszajáró táncosai.

Csillagpor Alapítvány

A Csillagpor Alapítványt 2005-ben alapították, célja a város ifjúsági közéletének fejlesztése annak érdekében, hogy a fiatalok képesek legyenek közösen, a közösség érdekében, a demokratikus alapelveknek megfelelően tevékenykedni. Olyan ismeretek, képességek és kompetenciák birtokában legyenek, amelyek mind egyéni, mind pedig közösségük boldogulását segítik elő, eme céljaik elérése érdekében önállóan is kezdeményezni tudó, aktív és cselekvő felnőttekké váljanak.

Célkitűzéseikkel összhangban az alábbi kiemelt területeken folytattak közéleti és magánéleti kompetenciákat fejlesztő tevékenységeket: ifjúsági esélyteremtő programok (táboroztatás, ifjúsági önkormányzatok segítése, civil ifjúsági szakmai programok, szabadidős ifjúsági és szociális programok, nemzetközi ifjúsági cserék), családi életre felkészítő programok, fogyatékos személyek esélyegyenlőségét segítő programok, nők esélyegyenlőségét segítő programok, környezet- és egészségtudatosságot fejlesztő programok, szervezetfejlesztő programok (partnerség, önkéntesség, nyilvánosság).

Damjanich János Múzeum

A Damjanich János Múzeum szintén megkülönböztetett figyelemmel fordul az ifjúság felé. A kedvezményes diákbelépők, múzeumpedagógiai foglalkozások, múzeumi órák, a kifejezetten diákok számára szervezett programok, tárlatvezetések már önmagukban is bizonyítják ezt. A változatos foglalkozási formák – többek között a múzeumpedagógiai nívódíjjal kitüntetett foglalkoztató füzetek, vetélkedők – az óvodásoktól a középiskolásokig élményszerűen mutatják be a város és a vármegye kulturális hagyományait, értékeit. Fontos cél a helyi identitás erősítése, a helytörténet megismerésével személyes kötődés kialakítása. Ezt segíti több országos mintaprogram is, amelybe a Damjanich János Múzeum is bekapcsolódhatott. A múzeum a kiállításait úgy tervezi és építi fel, hogy kialakít a teremben egy kisebb-nagyobb foglalkoztató sarkot, ahol a témával kapcsolatos játékok, oktató eszközök állnak a kicsik és nagyok rendelkezésére. Az állandó kiállítások mellett az időszaki tárlatokhoz minden esetben kapcsolódik múzeumpedagógiai program. Az intézmény fontosnak tartja, hogy élő kapcsolata legyen a közoktatási intézményekkel, vándorkiállításaiival gyakran találkozni az iskolákban. A múzeum szívesen vesz részt a városi nagyrendezvényeken, ahol a fiatalok kiemelt célcsoportnak számítanak, illetve több olyan előremutató kezdeményezés és program indult az elmúlt években, ami a fiatalokat szólítja meg (virtuális kiállítás, kisfilmek, szabaduló szoba). Kiemelt figyelmet kap a generációk közötti kapcsolatok építése–erősítése. Évről évre több diák választja a múzeumot az iskolai közösségi szolgálati (IKSZ) óráinak letöltésére. A Debreceni Egyetem Szolnoki Campusával együttműködve gyakorlati helyként is szolgál a turisztika szakos hallgatók számára.

Általános iskolások számára minden nyáron múzeumi tábort szervez az intézmény. Kiemelt rendezvényeiken (Múzeumok Őszi Fesztiválja, Múzeumok Éjszakája, Közösségek Hete) külön figyelmet fordítanak az ifjúsági korosztályra. A Damjanich János Múzeum minden évben részt vesz a Kutatók Éjszakáján, illetve évről évre helyszínt biztosít a városban a fiatalok körében

nagy népszerűségnek örvendő 24 órás vetélkedőnek. Az intézmény képviselteti magát diákpolgármester választásokon. A múzeum az időszakos kiállításokhoz kapcsolódóan számos alkalommal alkotó pályázatot hirdet fiatalok számára. Az intézmény óvodás kortól középiskolás korig támogatja a tehetséggondozást. Segíti az OKTV felkészülést, helytörténeti és néprajzi témában kiírt pályázataira értékes pályaművek készülnek.

Egyházak

Az egyház hivatásánál fogva megszólított az ifjúság nevelésében. Városunk kulturális életének szervezésében nagy szerepet vállalnak az egyházi felekezetek. Felelősséget éreznek a felnövekvő generációk szemléletformálása iránt, melynek érdekében számos szabadidős tevékenységet kínálnak.

Belvárosi Plébánia

Legfontosabb érték, amit megfogalmaztak és amit képviselnek: „a jövő ifjúsága egyben az ifjúság jövője is”. Programjaikat heti rendszerességgel, valamint időszakosan tudják megrendezni. Célkitűzésük, hogy minden rendezvényük közösségépítő legyen. Az iskolai hittanórák mellett valamennyi korcsoport számára heti rendszerességgel bevezették a plébániai hittanórákat. A ministráns szolgálatra való felkészítés, az ifjúsági énekkarosok próbája, a katolikus gitárklub, az elsőáldozásra, bérálás szentségének felvételére készítő alkalmak nagyon meghatározóak az ifjúság életében. Számos vidám és tartalmas programot kínálnak a cserkész foglalkozások, ahol mindig jó hangulatú vetélkedők, zenés szolgálatok, kirándulások, táncház és családi életre való felkészítés a szervezők célja. A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, a Szolnoki Mustármag Római Katolikus Óvoda és a Szolnok városi óvodák-iskolák összekovácsolódásának, együtt gondolkodásának érdekében bevezették az óvodás -és diákmisét a Belvárosi templomban, a prédikáció alatt az óvodásoknak Miskuckót szerveznek, emellett Baba-Mama klub, ministráns horgászati és az apa-fiú kenuzás is a programjaik része.

Általános iskolai és gimnáziumi tanulók részére lelki napokat, osztálymiséket tartanak, a fiatalok szívesen kapcsolódnak be az Alpha kurzusaikba és a Szentlélek szemináriumba is.

A nagybőjti és adventi időszakban igyekeznek az ünnepköröket meghittebbé tenni - a Szent 3 nap és a Rorate szentmisék, az ezt követő közösen elkészített és elfogyasztott reggelik, közös játékok a gyermekeknek és a szülőknek egyaránt örök emlék maradhat. Kiemelt jelentőséggel bírnak az alábbi közösségépítő programok: Szentlélekvaró pünkösdi virrasztás a Tisza-parton, Pünkösdi Majális, részvétel a Nagymarosi Ifjúsági találkozón, nyári családtábor, Vacsora Fehérben rendezvény Szolnokon, a Kossuth téren.

A nyárzáró karaoke és grill parti a Belvárosi plébánia kertjében különösen kedvelt a gyermekek körében, csakúgy, mint az őszi Egyházközségi kirándulás, az adventi koncertek és a közös halászléfőzés, amely a családokat szólítja meg.

A Plébánia szervezésében folyamatos a jegyesoktatás, illetve házasságra felkészítő kurzusok, a házasság hetében előadások, beszélgetések, szentmisék segítik a párokat elköteleződésükben.

Evangélikus Egyházközség

Ahogy minden tevékenységével, úgy a fiatalok körében végzett szolgálatával is arra törekszik a Szolnoki Evangélikus Egyházközség, hogy egyrészt jól illeszkedjék a gyülekezetet körülvevő tágabb közösségbe, a város életébe, másrészt jótékony hatással is legyen arra kulturális, szociális, spirituális értelemben.

Szoros értelemben vett ifjúsági munkájuk az év során két külön szakaszra oszlik. A nyár a táborok ideje, a tanév során pedig általában heti rendszerességgel tartott találkozóik vannak. 2007 óta ötlet- és házigazdái, szervezői a Partitúra zenei tábornak. Ennek a tábornak az esti, zenés alkalmaihoz bárki csatlakozhat. Ennek folytatása a tanév idején a zeneórák, zenekari próbák, ifjúsági klubok sorozata. További táborai, illetve a tanév ideje alatt rendszeres programjaik minden korosztályt felölelnek. A kisiskolás tábor folytatása évközben a „Picifi” alkalmi, illetve a gyermek istentisztelet, ahova a legkisebbek és családjaik is csatlakozni tudnak. A felső tagozatosok, illetve a középiskolások heti rendszerességgel, pénteki napokon a „Szoli” alkalmain találkoznak. Ennek helyszíne a gyülekezet Ifjúsági háza. Az Ifjúsági ház hosszabb távon mindennapos nyitvatartással, amolyan második otthon-szerűen várja a középiskolás korosztályt.

Keresik a kapcsolatot a város más, fiatalokat megszólító, illetve hasonló eszközöket használó kezdeményezéseivel, csoportjaival, részt vesznek karitatív tevékenységekben, önkéntes munkában.

Pünkösdi Egyház

A Magyar Pünkösdi Egyház szolnoki szervezete már egészen kicsi kortól várja a gyermekeket és egészen 25 éves korig vannak fiataljaik. Ebből adódóan van gyermek- és ifjúsági szolgálat a gyülekezetben. A gyerekeket játékosan, zenés programokon keresztül vezetik rá a hit, az erkölcsösség és a szeretet fontosságára.

Az ifjúságnak olyan foglalkozásokat szerveznek, ahol beszélhetnek problémáikról, amellyel segítik beilleszkedésüket a társadalomba, felkészítik őket a felnőtt életre, emellett lelki tanácsadást is nyújtanak. A zene az, amivel a legjobban meg tudják fogni ezeket a fiatalokat, ezért a mai pop stílusban szólal meg a hit zenéje alkalmakon.

Szerveznek családi napokat – közös nyársalás, főzés, játék és sport - valamint dicsőítő táborokat.

Református Egyház Gyülekezete

A gyülekezet ifjúsági koncepciójában arra törekednek, hogy a gyermek, család és ifjúsági missziót egy folyamat részeként lássák a csecsemőkortól, a kisgyermek- és serdülőkoron át a felnőtt gyülekezeti tagságig úgy, hogy ebbe a folyamatba bármelyik ponton bekapcsolódhatnak azok, akik kívülről érkeznek a gyülekezetbe.

A gyermekek integrációját már csecsemőkorban szeretnék segíteni a baba-mama szoba lehetőségével, ahol a kicsi gyermekek játszhatnak az istentisztelet ideje alatt, miközben a szülő velük lehet, és hangszórón keresztül hallgathatja az istentiszteletet. Ezzel a lehetőséggel a kisgyermekes családokat is bevonják az istentiszteleti közösségbe, és a gyermekek már egészen kicsi korukban találkozhatnak rendszeresen a közösséggel. Az istentisztelettel párhuzamosan

minden vasárnap gyermekistentiszteletet - a gyermekek korosztályának megfelelő bibliai foglalkozást - tartanak, ahová óvodás kortól hívják a gyermekeket. Iskolaidőben két korcsoportban, ünnepnapokon és nyári szünetben összevont csoportban tartják ezt az alkalmat. Így a vasárnap délelőttöt együtt tudja tölteni a család a gyülekezet közösségében. Havonta egy vasárnap délután a szandaszőlősi istentisztelettel párhuzamosan is lehetőségük van a gyermekeknek gyermekistentiszteleten részt venni.

Iskolaidőben havonta egyszer családi vasárnapot tartanak, melynek programját 9 órákor zenés-énekes áhítattal és közös reggelivel kezdik a gyerekekkel, fiatalokkal. Ezekben a vasárnapokban a részben együtt, részben külön tartott gyermek és felnőtt istentisztelet után minden résztvevőt teaházzal, beszélgetéssel várnak. Havonta egy vasárnap délután 3 órákor ifjúsági istentiszteletet tartanak. Ez formájában eltér a vasárnap délelőtti megszokott istentisztelettől: a rövidebb, szemléletes igehirdetés mellett személyes bizonyítételek, életbeszámolók is elhangzanak, a közös éneklést ifjúsági zenészek vezetik. Az ifi korosztály az istentisztelet után együtt marad játszani, beszélgetni.

Az ünnepekhez kötődően közös énekléssel, az ünnep üzenetéről való beszélgetéssel, kézműves és közösségi játékokkal játszoházat szerveznek, ahová szintén a gyermekeket, fiatalokat és családjaikat várják. Hasonló játszoházat szerveznek Szandaszőlősen a Közösségi Házban is.

Év közben lehetőség szerint kirándulást, nyáron pedig a kicsiknek helyben napközis tábort, a nagyoknak vidéki helyszínen tábort szerveznek bibliai beszélgetésekkel, közös zenéléssel, énekléssel, játékkal, kirándulással, egyéb szabadidős tevékenységekkel.

A felsős és középiskolás korosztályt az ifi csoport várja beszélgetésekkel, játékkal, közös programokkal, ugyanennek a korosztálynak Szandaszőlősen a református közösségi házban havonta egyszer filmklubot szerveznek. A gyülekezet ifjúsági koncepciójához kapcsolódik a SZEFISZ által működtetett Talifish Teaház és Klub, amely főként a gyülekezeten kívüli fiatalokat szólítja meg programjaival. Egyházi könnyűzenét képviselő ifjúsági zenekaruk tagjai között általános iskolás, középiskolás, egyetemista és fiatal felnőtt korosztály képviselteti magát. Az ifjúsági istentiszteletek és egyéb egyházi programok során zenével szolgálnak, illetve ezekhez kapcsolódva tartják próbáikat.

Kapcsolatban állnak a Keresztyén Ifjúsági Egyesülettel és a Református Fiatalok Szövetségével, valamint a Szer-telen Fiatalokért Szolnok Közhasznú Egyesülettel. Részt vesznek a REFISZ országos rendezvényein. Keresik a kapcsolatokat a város más felekezeti fiataljaival is.

Szolnoki Görögkatolikus Parókia

Mint egyház, küldetésénél fogva minden ember megszólítására hivatott. Óvodájukban, iskolájukban többségében hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkoznak. A hitre való nevelés mellett elkötelezettek a társadalmi integrációjukban is. Sajnálatosan a parókiális életbe nem tudják őket bevonni. Az egyház közösségi életébe leginkább más iskolák gyerekei, illetve az ő családjaik kapcsolódnak be. Továbbra is megtartják az egyhetes nyári tábort, pünkösdi családnapot, ünnepekhez kapcsolódó, de nem rendszeres rendezvényeiket. Elnyert pályázatok segítségével kirándulásokat, zarándoklatokat is szerveztek. Ifi csoportjuk 4-6 fős, akikkel két-három hetente van találkozásuk és leginkább életvezetési témákról beszélgetnek. Havonta találkozik a Házaspárok csoportja.

Ifjúságért Egyesület

Az „Ifjúságért” Egyesületet 1989-ben jegyezte be a Szolnok Városi Bíróság. Megalakítását az a tény tette aktuálissá, hogy Önkormányzati egyetértéssel az országos kezdeményezésű Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda rendszerhez való csatlakozást jelentő helyi Ifjúsági Iroda fenntartói (üzemeltetői) háttérét adja. 1989-től a város 5 különböző helyiségében 2012 decemberéig végezte az Egyesület a napi munkáját, 2008-2012 között ifjúsági ház kulturális tevékenységével bővítve addig is széleskörű ifjúságsegítő tevékenységét. Az Ifjúsági Ház fenntartásának ellehetetlenülése után az Egyesület számos ifjúsági jellegű projekt együttműködőjeként vett részt a város ifjúsági közéletében, illetve saját tevékenységként az 1996 óta folyamatosan megszervezett „Örökség” Világzenei Fesztivál évenkénti nem kevesebb, mint három napos programjait állította össze és valósította meg, legutóbb 2022-ben.

Az Egyesület tevékenysége során számos nemzetközi ifjúsági kapcsolatra tett szert, ezek sorából is kiemelkedik a németországi testvérvárosunkkal, Reutlingennel harminc éve kezdeményezett ifjúsági - kulturális cserekapcsolat, melynek egészen a közelmúltig vannak aktív eseményei. Gazdag szakmai és helyi közéleti szerepvállalása után, eredeti céljainak további képviselője reményében jelenleg (2023), várhatóan elsősorban tagsága fiatalítása révén, a szükséges formai, bejegyzési átalakulásokon megy keresztül. Az „Ifjúságért” Közhasznú Egyesület a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata által alapított „Ifjúsági Díj” elismerésében részesült közösség.

“IMPULZUS” Pályakezdők Munkaszocializációjával Foglalkozó Szakemberek Egyesülete

Az 1996 óta működő Egyesületet hét középfokú tanintézet, azok pedagógusai és más szakemberek (közgazdász, jogász, munkaügyi szakemberek) hozták létre. A szervezet célja a hátrányos helyzetű lakosságcsoporthoz a pályakezdő fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek, a GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők, a 40 éven felüliek, a romák, a fogyatékosokkal élők munkaerő-piaci esélyeinek javítása.

A szervezettel Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a Szolnok Hazavár Programon belül a „Szolnokon a jövőd!” elnevezésű programelemben együttműködik.

Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület

A Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület tevékenysége az elmúlt évek során egyre színesebbé és széleskörűbbé vált, pótolhatatlan feladatokat lát el a leszakadó, hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztatásában, integrálásában. Az egyesület a kevesebb eséllyel rendelkező gyermekeket, fiatalokat és családjaikat elkötelezetten támogatja emberi méltóságuk tiszteletben tartásával és értékeik elfogadásával.

A Kamasz-Tanya GYIE szolgáltatásait elsősorban Szolnokon élő sajátos nevelést igénylő, /konfliktusos/problémás magatartású, valamint középsúlyos, súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekeknek és a Széchenyi városrészben lakó/tanuló fiataloknak nyújtja, akik, ha a klub nem állna rendelkezésre, szabadidejüket az utcán töltenék el.

1988-ra nyúlik vissza a Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület létrejötte, amikor első lépésként - lakossági kezdeményezésre – a Széchenyi lakótelepen Kismama Klub szerveződött. 1995-ben jött létre a Kamasz-Tanya Ifjúsági Klub a csellengő fiatalok hasznos szabadidejének

eltöltése céljából, melyet 1998-tól a Kamasz-Tanya GYIE megalapításával tartanak fent. 2004-től foglalkoznak – az eredeti tevékenységi körüket bővítve - középsúlyos, súlyos és halmozottan fogyatékos fiatalokkal. 2008-ban Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület között feladatellátási szerződés jött létre a Szolnok város gyermek- és ifjúságpolitikai területén való együttműködésről. 2010. február 06-tól egy felújított, teljesen akadálymentesített 233 m²-es 6.5 millió forint értékű eszközökkel, berendezéssel rendelkező épületben működnek, a Nyúl út 2. szám alatt. A Nyúl úti épületet, amely korábban óvoda is volt, az Önkormányzattól bérlti az egyesület, csakúgy, mint a korábbi, a Széchenyi városrészben működő pincehelyiséget. 2011-ben kértek és kaptak működési engedélyt fogyatékosok nappali ellátására, hiszen az egyesület további működtetéséhez a normatív támogatás lehívása elengedhetetlennek bizonyult.

A szervezet nagy hangsúlyt fektet az integrált programok szervezésére, ahol a fogyatékkal élőknek és az épeknek, illetve a roma és nem roma származású fiataloknak nyújtanak tartalmas lehetőségeket szabadidejük hasznos eltöltésére. Közös kirándulásokat, táborokat, tematikus kézműves foglalkozásokat, ünnepekhez kapcsolódó zenés-táncos mulatságokat szerveznek, akár a hagyományörzés jegyében is. Helyiségeik jól felszereltek: számítógépekkel, csocsóval, X-box-szal, hangszerekkel (keverőpult, szintetizátor, gitár) várják a fiatalokat. Érzékenyítő programokat is többször szerveztek az elmúlt években, ezek keretében fogyatékkal élő kolléga beszélgetett roma fiatalokkal, illetve roma származású kollégájuk találkozott fogyatékkal élő fiatalokkal. Az egyesület működésének eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy az Ifjúsági Klub komplex programcsomagja a fiatalok fejlődését értékteremtő módon szolgálja, a fejlesztési eredmények személyiségükbe beépülve közvetlenül javítják iskolai eredményeiket és közösségi beilleszkedésüket.

Könnözőzenei Kollégium

A Könnözőzenei Kollégium ötlete 2020-ban született meg a szolnoki zenei élet legkülönbözőbb szereplőinek részvételével tartott gyűlésen. A cél a szolnoki zenei és kulturális élet magasabb fokú szervezettsége volt, melynek érdekében a szórakozóhelyek, a városi kulturális intézmények, a szervezők és zenekarok részéről érkező képviselők a közös gondolkodás mellett döntöttek. A város zenei tehetséggondozása érdekében városi ifjúsági zenei programot és könnözőzenei oktatás kialakítását tűzték ki célul. A pandémia okozta kihívások nagyban megnehezítették az együttműködést, de pályázati forrásból sikerült megkezdeni a zenei koncepció kialakítását előkészítő lépéseket, konferencia és workshop rendezésével: "Neked írom a koncepciót" címmel ismerhették meg a résztvevők az NKA által nyújtott lehetőségeket, valamint Eger, Cegléd és Debrecen hasonló területen szerzett tapasztalatait. A kollégium célja, hogy segítsen a feltörekvő tehetségeknek az érvényesülésben annak érdekében, hogy Szolnokon is ki tudjanak bontakozni az elhivatott fiatal alkotók. Ennek érdekében a kollégium szeretne bizonyos fajta minőségi kritériumrendszer szerint lehetőséget biztosítani a fellépésre a szolnoki zenekarok számára, illetve az önkormányzat segítségével szeretnék anyagi támogatásban részesíteni a fiatal tehetségeket.

Mathias Corvinus Collegium

A Mathias Corvinus Collegium a Kárpát-medence legjelentősebb tehetséggondozó intézménye, amely 1996 óta végzi tevékenységét, és az általános iskola felső tagozatától a felnőtt korig működtet közcélú, ingyenes tehetséggondozási programokat. Egyedülálló tehetséggondozási programjának lényege, hogy a hagyományos közoktatást, egyetemi oktatást kiegészítő, magas szintű képzést nyújt nem csupán egy területet érintően, hanem interdiszciplináris jelleggel.

Az MCC FIT Program több, mint húsz városban várja az érdeklődő és tehetséges felső tagozatos diákokat. A 2015/2016-os tanévtől érhetőek el Szolnokon is. A megszokott oktatási formától eltérő élménypedagógiai módszerekkel dolgozó oktatást kínálnak az érdeklődő gyerekek számára, kéthetente szombatonként. Az MCC FIT Program egyik célja, hogy a szülőkkel együtt segítse a tehetséges gyermekek kibontakozását. A Szülők Akadémiáján tanácsokat és javaslatokat kaphatnak az érintett szülők, miként tudják legjobban támogatni kiemelkedő képességű gyermeküket.

A Mathias Corvinus Collegium középiskolásoknak szóló programja az országban egyedülálló módon ingyenes online társadalomtudományi képzést kínál olyan motivált (9–12. évfolyamos) középiskolás fiatalok számára, akik az átlagnál olvasottabbak, tájékozottabbak szeretnének lenni és érdeklődnek a XX. és a XXI. század legfontosabb társadalmi, gazdasági, politikai eseményei iránt.

2021 őszétől Szolnokon is elérhető a program, melynek célja, hogy a benne részt vevő diákok anyagi helyzetüktől függetlenül a lehető legszínvonalasabb képzésben részesülhessenek, valamint a kurzusoknak és szombati szakmai napoknak köszönhetően jelentős előnyhöz jussanak az érettségi vizsgáik sikeres teljesítésében.

„Miért Ne” Humán Közhasznú Szolgáltató Alapítvány

A 2008 óta bejegyzett szervezet szakmai tevékenységének két fő pillére a humán és szociális segítségnyújtás. Szandaszőlősen Tanodát működtetnek, melynek foglalkozásai a személyiségfejlesztésre, az önismeret erősítésre, a konfliktuskezelésre, az értékátadásra, a környezettudatos magatartásra és sok-sok játékra, vidámságra és őszinte beszélgetésre épülnek. Célja a fiatal korosztály számára fejlesztő foglalkozások, szabadidős tevékenységek felkínálása, közösségi élmény nyújtása. A fiatalokat érintő szolgáltatásaik között kiemelkedő, hogy az alapítvány munkatársai életvezetési tanácsadás keretében segítő beszélgetést nyújtanak a hozzájuk forduló fiataloknak és szüleiknek. Mentori szolgálatuk segíti a fiatalok boldogulását a felnőtté válás folyamatában, valamint a veszélyeztető körülmények között élő fiatalok számára ártalomcsökkentő, megelőző szerepet játszik. A szervezet kiemelten fontosnak tartja a fiatalok körében az önkéntes segítségnyújtás népszerűsítését. Az alapítvány tagja a Szolnoki Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak. Emellett több kapcsolódási pontja van a városban működő civil szervezetekkel. A szervezet sokszínűségét bizonyítja, hogy 2010 decemberétől „Kaméleon Társulat” néven megalakították az első improvizációs színjátszó társulatot. 2012-ben a Szolnok városában élő fiatalok között végzett közösségépítő, generációk és szervezetek közötti együttműködést erősítő munkájáért Szolnok Város Ifjúsági Díja kitüntetésben részesült az alapítvány.

NHSZ

2021 decemberében átfogó környezetvédelmi programot indított a vármegyeszékhely szemétszállításáért és hulladékgazdálkodásáért is felelős cége, az NHSZ. A Green Szolnok by NHSZ akció már jóval több mint egy ötlet, a társaság ugyanis bevonta projektjébe a természetvédelemmel foglalkozó helyi, civil szervezeteket. Céljuk, hogy jelentős társadalmi szerepvállalást tudjanak kialakítani az illegális hulladéklerakók megszüntetésében, valamint az állat- és növényvédelem területén. Az NHSZ Zounok Zrt. a program kapcsán együttműködésre kérte fel a Szolnok Városi Diákok Tanácsát és a Szolnoki Gyermektanácsot, hogy a fiatalság bevonásával, közösen tudjanak tenni környezetünk megóvásáért.

NEFAG Zrt. – Erdei Művelődési Ház és Erdészeti Erdei Iskola

Az Alföld szívében, Szolnokon található Erdei Művelődési Ház a környezeti nevelés regionális központjaként rengeteg felfedeznivalót és kalandot rejteget. A Ház 1989 óta működik a NEFAG Zrt. Szolnoki Erdészeténél, a Zagyva folyó által körülölelt, 200 hektáros Széchenyi Parkerdőben. Az egymáshoz közel, mozaikosan elhelyezkedő, sokféle élőhelytípus teszi különlegessé a helyszínt. A változatos élőhelyek minden évszakban kiváló lehetőséget teremtenek a természet aktív megismerésére. Az Erdei Művelődési Házzal szoros kapcsolatban működik a szomszédos Bagolyvár Vadaspark, ahol zoopedagógiai foglalkozások keretében a fiatalok testközelből ismerhetik meg a hazai vadfajokat, házi- és hobbiállatokat. Az Erdei Iskola az Országos Erdészeti Egyesület által, az itt zajló munka alapján odaítélt „A” kategóriájú minősített erdészeti erdei iskola tanúsítvánnyal rendelkezik.

Fő céljuk, hogy a foglalkozások során a tudományos megközelítés mellett, a gyerekek cselekvő módon, aktív felfedezés során élményként is átéljék a természet jelenségeit, történéseit és a leghatékonyabb módon hasznosítsák a megszerzett ismereteket. Külön hangsúlyt kap az erdészeti kultúra terjesztése.

Nemzeti Művelődési Intézet Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Irodája

A Nemzeti Művelődési Intézet a Lakitelken működő központja mellett 19 vármegyei igazgatósággal látja el területi feladatát, köztük a Nemzeti Művelődési Intézet Jász- Nagykun-Szolnok Vármegyei Igazgatóságával. Alapfeladata a magyar közművelődés, közösségi művelődés sikeres és eredményes társadalmi szerepvállalása érdekében végzett fejlesztési, innovációs és szolgáltatási tevékenység ellátása. Az Intézet munkájában a helyi értékek gyűjtése, közösségek fejlesztése, élethosszig tartó tanulás támogatása, az ifjúságot érintő programok népszerűsítése és segítése nagy hangsúlyt kap.

Az elmúlt években több olyan programot indított el, mely kifejezetten a fiatal korosztályt célozta. Ide sorolható a Kodály-emlékévhöz kapcsolódó Kodály „135+1= A jövő zenéje...” program, vagy a Közösségi mozi és médiaműhely. Utóbbin a film, a filmművészet, a média eszköztáráján keresztül segítette elő a fiatalság motiválását, cselekvésre ösztönzését.

RepTár Szolnoki Repülőmúzeum

A RepTár Szolnoki Repülőmúzeum szoros kapcsolatot ápol Szolnok város ifjúságával. 2021 júniusában megvalósuló TOP-7.1.1-16-H-ESZA-2019-00482 számú projekt keretein belül 108 fő diák ismerkedett meg Szolnok város múltjával, erősítve a lokálpatrióta szellemet.

Diákmunkaprogram keretein belül számos diák ebben az intézményben tapasztalja meg a nyári munka ízét, többen évről-évre a RepTárban dolgoznak nyaranta. Az 50 órás közösségi szolgálatot is egyre több diák teljesíti a múzeumban, majd az 50 óra leteltével visszatérnek diákmunkatársként. A felszolgáló és marketing szakirányon tanulók szívesen töltik a szakmai gyakorlatukat ebben az intézményben.

Családi rendezvényeiken kikapcsolódást nyújtanak minden korosztály számára: például gamer zóna kerül kialakításra, ahol számos játékkal és újdonsággal ismerkedhetnek meg kisebbek és idősebbek egyaránt. A RepTár Szimulátor Bajnokság Szolnok város első, nagyszabású e-sport rendezvénye, mely a fiatal generációnak nagyszerű kulturális kikapcsolódási lehetőséget nyújt

akár versenyzőként, akár nézőként. A Drone Day rendezvényen kipróbálhatják, milyen is egy drónt irányítani vagy akár egy igazi vadászgépet vezetni. A RepTár élményelemeinek kipróbálásával, megismerésével játszva tanulhat a fiatalság.

Roma Esély Egyesület

Az Egyesület azért jött létre, hogy a hátrányos helyzetű roma és nem roma fiatalok és felnőttek esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló kulturális tevékenységet, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozók szociális integrációját, integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítését segítse, illetve ehhez támogatást nyújtson. Az előzőekben megfogalmazott célok érdekében ismeretterjesztéssel, képességfejlesztéssel, neveléssel és oktatással, kulturális tevékenységgel, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítésével kapcsolatos programokat biztosít.

Az Egyesület a gyakorlatban támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek tevékenységét, elősegíti a hátrányos helyzetű csoportok önszerveződését, tanfolyamokat, fórumokat, kulturális rendezvényeket, rekreációs, szabadidős és szórakoztató programokat szervez, segíti a kulturális- és művészeti alkotótevékenységet, valamint közérdekű szolgáltatásokat biztosít.

Szakajtó Szolnoki Népzenei Műhely Egyesület

A Szakajtó Szolnoki Népzenei Műhely Egyesület 2017 tavaszán jött létre a népzene, a néphagyományok iránt elkötelezett szakemberek összefogásával. Céljuk, hogy összefogják és segítsék a Szolnokon működő népdalkörök, népzenei együttesek, szólisták munkáját, a város gyermek és felnőtt lakossága számára szervezett értékes kulturális programokon közösségi élményt teremtve hozzák be a mindennapokba a magyar népzenei hagyomány kincseit. Az Egyesület rendszeresen szervez népi hangszeres oktatást és népdaltanítási kurzust neves szakemberek közreműködésével, továbbá nagy sikerrel rendeznek táncházakat kisgyermekes családoknak és felnőtteknek a Szent Imre Művelődési Házban.

Szer-telen Fiatalokért Közhasznú Egyesület

A Szer-telen Fiatalokért Szolnok Közhasznú Egyesület (SZefiSZ) 2004 szeptemberében nyitotta meg a Szer-telen Ifjúsági Házat Szolnokon. Programjaik nyitottak és ingyenesek, a célkorosztály a 14-29 éves fiatalok köre. Az egyesület tagjainak célja a fiatalok segítése, hogy megtalálják saját értékeiket, tudjanak alkalmazkodni a gyorsan változó körülményekhez, munkaerőpiaci helyzethez. 2006-tól tagjai a szolnoki Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) és az Addiktológiai Műhely munkájában is részt vesznek. A Szer-telen Ifjúsági Ház célja olyan missziós tevékenység folytatása, mely a fiatalokat tartalmas programok szervezésével kötöttségektől mentes, keresztény értékeken alapuló életforma felé tereli, irányítja. Nagyon fontosnak tartják a közösségteremtést is. Legfőbb feladatuk a prevenció, a megelőzés, de a már függőségbe került fiatalok lelki gyógyítása is része programjuknak.

2015-ben jelentős változás történt a Szer-telen Ifjúsági Ház működésében. Támogatást kaptak arra, hogy a Házat átalakítsák egy modern, fiatalos hellyé. Így jött létre a Talifish Teaház és Klub.

Egyik nagy sikerű programjuk a kihelyezett drog és alkohol prevenciók osztályfőnöki óra, melyre az általános iskolák 7.,8-os, valamint a középiskolák 9. osztályos diákjait várják. Minden évben szerveznek tábor a Balaton mellett az ifjúságnak és a gyógyult szenvedélybeteg

csoportnak is. 2013-tól a fiatalok önkéntességre való érzékenyítésében aktívan részt vállalva (mint fiatalokat fogadó szervezet) több száz diáknak szerveznek önkéntes munkát a rendezvényeken túlmenően is, igazolva az IKSZ-munkájukat. A szervezet vezetői 2011-ben Szolnok Város Ifjúsági Díja kitüntetésben részesültek.

Az Egyesület évek óta szervezi Szolnokon a „72 óra kompromisszum nélkül” elnevezésű 3 napos önkéntes ifjúsági akciót, melyet a Magyar Katolikus, a Magyarországi Református és a Magyarországi Evangélikus Egyházak hívtak életre. Az országosan számos városban megrendezett akció célja, hogy a résztvevő fiatalok megtapasztalják, hogy együtt nagy dolgokra képesek, és hogy milyen nagyszerű érzés segíteni másoknak.

SZÍntér Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér

A KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület 21 éve működik, négy megyében is jelen van és összesen öt (három vármegyei és két városi) diákönkormányzat napi szintű működését segíti. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyében Szolnokon és Karcagon is ifjúsági irodával rendelkeznek, melyek teret és lehetőséget biztosítanak fiataloknak a találkozásokra és diákönkormányzatos programokra, megbeszélésekre. Szolnokon a SZÍntér Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér ad helyet a Jász-Nagykun Szolnok Vármegyei Diákönkormányzatban (JNSZDÖK) kibontakozó fiataloknak.

Egyesületük folyamatos kapcsolatban áll a megyében működő általános- és középiskolákkal, illetve civil szervezetekkel. Tevékenységeik közé tartozik többek között a fiatakkori önkéntesség, az Iskolai Közösségi Szolgálat koordinációja, az Európai Szolidaritási Testület (ESC) által biztosított külföldön eltölthető önkéntes projektek. Az Iskolai Közösségi Szolgálat keretein belül lehetőséget biztosítanak a Szolnokon tanuló középiskolás fiataloknak, hogy a közvetítésükkel teljesítsék a kötelező 50 órát. Egyesületük nemzetközi viszonylatokban is tevékeny, hiszen már évek óta fogadnak és delegálnak fiatalokat rövid- és hosszútávú nemzetközi önkéntes projektekre. Gyakran fogadnak magyar ajkú önkénteseket is a határon túlról.

A társadalmi szerepvállalás mellett gyakran tesznek eleget iskolai felkéréseknek, így kitelepüléssel játékos és interaktív képzéseket tartanak. A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Diákönkormányzat jogi, pénzügyi és szakmai háttere révén, amelyet a KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület biztosít, több kisebb és nagyobb léptékű programot, rendezvényt valósít meg, ilyenek például a vármegyei diákbálok és sportnapok, valamint tehetségkutatók, filmklubok és helyi művész fiatalok műveit felsorakoztató kiállítások.

Szolnoki Bartók Béla Kamarakórus

Az 1969-ben alakult Szolnoki Bartók Béla Kamarakórus nagy hangsúlyt fektet az ifjúság zenei nevelésére. Missziójuk a Kodályi hagyományok élővé tétele. Az óvodásoktól a középiskolás korosztályig rendelkeznek olyan zenei repertoárral, amely játékosan, interaktívan segíti a tanulást. A Lázár Ervin programhoz kapcsolódva az elmúlt időszakban a vármegye több településén is bemutatták Hermann Szabolcs A sokoldalú emberi hang, avagy Az igazmondó juhász története című zenés mesejátékát, amit a Nyúlpásztor című darab követett. Évek óta rendeznek nyílt napokat, amely lehetőséget biztosít a zeneszerzőkkel és előadókkal való kötetlen beszélgetésre. Nagy sikert arattak a gyermekes családoknak szervezett a

Babzsákkoncertek, amelyeken játékos feladatok segítették a zenével való ismerkedés folyamatát.

Szolnoki Gyermekek -és Ifjúsági Közalapítvány

A közalapítvány célja a Szolnok városban élő fiatalok egyéni és közösségi igényeinek, aktivitásának támogatása, a társadalmi beilleszkedésének segítésére, életkorukból és élethelyzetükből adódó hátrányaik csökkentése, valamint a társadalmi folyamatokban való aktív részvétele támogatása. Közreműködik abban, hogy a fiatal korosztályok - életkorukat és érdeklődésüket figyelembe véve - szabadidejüket tartalmasan, kulturált körülmények között tölthessék el, ehhez a dologi feltételeket biztosítja. Szerveznek például szociálisan rászorult gyermekek részére balatoni gyermektábort, gyermeknapot, „A Szeretet adja magát” címmel karácsonyi rendezvényt.

Szolnoki Művésztelep

A Szolnoki Művésztelep hazánk legnagyobb tradícióval rendelkező művésztelepeként Szolnok szívében a képzőművészet erőteljes bástyája, amely a professzionális művészek mellett számos lehetőséget nyújt az ifjúság számára is. A Szolnoki Művésztelep és az azt működtető Szolnoki Művészeti Egyesület kiállításaiival, hangversenyeivel, koncertjeivel, művészeti estjeivel, előadásaival, workshopok szervezésével és fesztiváljaival nyújt igényes szórakozási, művelődési lehetőséget a város lakóinak. Ezekben a rendezvényeken egyre több szolnoki fiatal jelenik meg, de egyre inkább nemcsak résztvevői, hanem aktív, alkotó részesei is a diákok, a művészetek iránt érdeklődő fiatalok a kolónia tevékenységeinek. Egyrészt vannak olyan pályázati programok, amelyekben a Művésztelep a művészeti oktatás, nevelés helyszínéül, lakói pedig a foglalkozások oktatóiként jelennek meg. Másrészt azzal, hogy a Művésztelep nyitott a város felé, és kapuja nyitva áll mindenki előtt, a képzőművészet kedvelőiből létrejött egy művészetpártoló és alkotó közösség, amelynek tagjai között szép számmal vannak fiatalok is. Az ifjúsági korosztály által leginkább látogatott programjuk a nyaranta megrendezésre kerülő Artjáró Összművészeti Fesztivál.

A Művésztelep felújítása után az új műhelyek és szálláshelyek lehetőséget biztosítanak az ifjúság számára szervezett szakmai táborok és társművészeti események lebonyolítására is, melynek során hamisíthatlan művészeti légkörben tudnak fejlődni a diákok. Kiemelt fontosságú az a tehetséggondozó és segítő munka is, amelyet a telepen élő művészek közössége vállalt fel annak érdekében, hogy a fiatal tehetségeket, művészpályára készülő diákokat támogassa. Jó az együttműködés a Szolnokon működő művészeti középiskolák és a Művésztelep között, ennek jegyében a telep műhelykapacitásának egy részét is az intézmények rendelkezésére bocsátja.

Szolnoki Szigligeti Színház

A Szolnoki Szigligeti Színház művészeti tevékenységében igen fontos helyet kapnak a gyermek- és ifjúsági programok. 2010-ben került megrendezésre az első „Ádámok és Évák Ünnepe” elnevezésű program. Premierjén 8 középiskola és további három intézmény, illetve csoport közel 250 fiatalja lépett színpadra, Madách Imre: Az ember tragédiája című művének különböző színeit feldolgozva. A nagy sikerre való tekintettel azóta minden évben megrendezik a programot. A színház minden évadban műsorára tűz egy kimondottan gyermekeknek készült előadást és törekszik a kötelező olvasmányok színpadi feldolgozására is.

A magyar költők és írók életét és költészetét hivatott bemutatni a Szolnokon évek óta egyre nagyobb népszerűségnek örvendő rendhagyó irodalomóra, melyek alkalmával „házhoz viszik” a színház művészei a megyei általános- és középiskoláknak a kultúra egy szeletét. Igyekeznek minden évben olyan témákat ajánlani, ahol az általános iskola első osztályától a középiskolák végzős diákságáig, minden korosztály megtalálhatja a tanulmányaihoz illő témakört.

Szolnoki Szimfonikus Zenekar

A Szolnoki Szimfonikus Zenekar megalakulása óta foglalkozik gyermekek zenei nevelésével, zeneszerető és -értő közösségek létrehozásával. Éves programjában közel 100 ifjúsági előadás szerepel, melyet a térség, ill. a vármegye óvodásai, általános iskolásai és középiskolásai számára állít össze. Az elmúlt évek munkája mára bebizonyította, hogy az együttes ifjúsági koncepciója jó úton jár. Az egykori óvodások ma már általános iskolába járnak, az általános iskolások már középiskolába és évről évre élvezik és igénylik is koncertjeiket, ismerősként térnek vissza.

Az óvodás és kisiskolás korosztálynak szólnak a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft.-vel együttműködésben és saját szervezésben is létrehozott koncertek az óvodákban, általános iskolában. Az ezekre a produkciókra kiválasztott zeneművek fontos küldetése, hogy megtanítsa a gyerekeknek az egyes hangszerek jellemző hangzását. Az előadás közben a gyerekek játékos módszerrel ismerkedhetnek meg a különböző hangszerekkel, miközben izgalmas mesét is láthatnak, a kivetítésnek, a homokanimációnak vagy árnyjátéknak köszönhetően a történet vizuálisan is megjelenik előttük.

A felsős és középiskolás korosztály számára is minden évben készülnek új műsorral. Ezeknél a koncerteknél különösen ügyelni kell a figyelem felkeltésére és a bevonás ösztönzésére.

Szolnoki Városfejlesztő Zrt. / DOKK terasz

A Városfejlesztő Zrt. a városi diákközgyűlésen, a fiatalok által az elmúlt években megfogalmazott tervek közül – többek között - megvalósította a DOKK teraszt és a Végzősök parkjával szemben található Szolnok feliratot is.

A DOKK terasz számos programnak adott helyet már eddig is, többek között a DOKK & ROLL – Köss ki itt! elnevezésű könnyűzenei koncert-sorozatnak, a 14. Akikért a zene szól emlékkoncertnek, emellett a nyár minden péntek és szombat estjén retro, funky és latin dance partykkal várják a szórakozni vágyó fiatalokat.

Szolnok TV

A Szolnok Televízió fiatalokat célzó műsora a 2020-ban indult UPSZ! A havonta jelentkező műsorban olyan témákat dolgoznak fel, melyek érdeklík a fiatal generációt vagy éppen róluk szól, ők a főszereplők. Cél, hogy a szolnoki fiatalság tájékozódjon a szolnoki közösségi programokról, kulturális rendezvényekről, sporteseményekről és szabadidős tevékenységekről. A műsor a televíziós adás premierje után a Szolnok TV különböző internetes közösségi oldalain is megtalálható.

Tallinnka Gyermekek Néptáncegyüttes

A Tallinnka Gyermekek Néptáncegyüttes a Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola keretein belül működik. A 2023-ban 43 éves együttes nagy múltra tekint vissza, eddig több ezer gyermek ismerkedhetett meg itt a magyar néptáncsal, népzénevel és hagyományokkal.

Tesz-Vesz Ifjúsági és Gyermekalapítvány / Szőlőszem Ifjúsági Közösségi Tér

A Tesz-Vesz Ifjúsági és Gyermekalapítvány 1993 óta működik Szolnokon. Az eltelt évtizedek során a szervezet működése területileg és tartalmilag is folyamatosan szélesedett. A helyi szinttől indulva a 2010-es évek elejére az európai szintű működésig jutottak el, számos partnerrel dolgoznak együtt az ország határain belül és kívül. A programjaik és célcsoportjaik a gyermekektől a fiatalokon és szakembereken át egészen a felnőtt korosztályig terjednek, szabadidős elfoglaltságtól a képzéseken át nemzetközi önkéntességig számos programot valósítottak és valósítanak meg ma is.

Élő kapcsolatuk van az ifjúsági korosztállyal, az oktatási intézményekkel és ifjúsági szakemberekkel is. Szervezetük munkájában kiemelt terület az Európában és Magyarországon fellelhető hagyományörző és népi játékok gyűjtése, megismertetése minden korosztállyal. Ennek érdekében többek között gyermek, családi és időseknek szóló játszóházi programokat valósítanak meg. Települési önkormányzatok, közösségek, intézmények felkérésére egész napos komplex programot állítanak össze. Szervezetük széles társadalmi kapcsolatrendszerrel rendelkezik a régióban, de több országhatáron átnyúló, jelenleg is élő nemzetközi kapcsolata van (Spanyolország, Portugália, Olaszország, Szlovénia, Finnország, Bulgária, Litvánia). Alapítványuk rendszeresen szervez bentlakásos képzéseket, tábortokat és programokat a fiatalok számára.

Az alapítvány az Erasmus+ programban 2015 óta EVS küldő szervezet, 2018-ban az Európai Szolidaritási Testület Quality Label címét is elnyerték, így működésük során először külföldi önkénteseket fogadhatnak és továbbra is külföldre küldhetnek magyar résztvevőket.

Az alapítvány a belváros központjában megkezdte 160 nm-es ifjúsági közösségi terének működtetését „Szőlőszem” néven. Az elsősorban ifjúsági iroda és közösségi térként funkcionáló helyiséget olyan szabadidős és közéleti találkozóhelyként működtetik, ahol generációk, értékek és kultúrák egyaránt kapcsolódhatnak egymáshoz és a város fiataljaihoz.

TISZApART MOZI

A Tisza Mozi Kft. több mint 30 éves működése során mindig kiemelt hangsúlyt fektetett a fiataloknak szóló programokra. Az ifjúság filmes oktatása, képzése, megismertetése az európai és egyetemes filmkultúrával egyaránt fontos a mozi vezetőinek és szorosán összefügg a fiatalok szórakoztatásával és moziba szoktatásával. Igyekeznek minden korosztályt megszólítani, programjaikat úgy kialakítani, hogy mindenki találjon magának valót. Az óvodásoknak és szüleiknek családi mozidélelőttöket szerveznek kézműveskedéssel, tánc házzal, a kültéri led-falukon pedig ingyenes meséket vetítenek a Múzsák terén májustól októberig, valamint könnyű- és komolyzenei koncerteket rendeznek partnereikkel együttműködve (pl. Szolnoki Szimfonikus Zenekar, Bartók Béla Kamarakórus). Az általános iskolás korosztálynak filmes tábort szerveznek évek óta, emellett tematikus filmnapokat, filmheteket tartanak. A középiskolás korosztálynak a filmes tábortól kívül rendszeresen szerveznek randi napot - a

Szolnok Városi Diákok Tanácsa közreműködésével -, középiskolás filmklubot (filmvetítéssel és beszélgetéssel egybekötve), továbbá van Kreatív Filmklub (ahol a film- és videókészítés alapjait tanulhatják meg a fiatalok), valamint különböző képzések is: Magyar film-Magyar dal tábor, Filmes blogger/vlogger képzés, 27 Times Cinema Program. Az Europa Cinemas szervezet - melynek tagja a TISZApART MOZI – jóvoltából minden évben lehetősége van egy fiatalnak kijutni és zsűrizni a Velencei Filmfesztiválon. Az egyetemista fiataloknak mozi quiz-eket és filmvetítéseket szerveznek, emellett az őszi nemzetközi filmfesztiváljukon (Alexandre Trauner Art/Filmfesztivál) is megszólítják őket (diákzsűri, szignálfilm pályázat, mesterkurzusok, workshopok, filmvetítések, stb). A Mozi újdonságai a szülinapi csomagjaik és a VR (virtuális realitás szoba), ahol a legújabb Oculus Quest 2 szemüvegeken játszhatnak és nézhetnek filmet a fiatalok.

Tisza Táncgyűttes

A Tisza Táncgyűttes a vármegyeszékhely egyik legrégebben alapított amatőr művészeti csoportjai közé tartozik. Az 1946. évi alapítás a Verseyhy Ferenc Gimnáziumban Kaposvári Gyula, a város híres polihisztora által vezetett regőscserkész őrshez kötődik. A nagy hivatásos társulatokat, közöttük az Állami Népi Együttest is megelőzve, így lett a szolnoki csoport az ország legrégebbi, napjainkig is folyamatosan működő néptáncgyűttese. Kaposvári Gyula irányításával az első évektől kezdve elindították a város környéke, és főként a Kunsági népdalainak és táncgyűjtésének néprajzilag szakszerűen megalapozott gyűjtését, majd színpadi bemutatását. Az együttes csakhamar egyre szélesebb körből, majd az egész Kárpát-medencére kiterjedve kezdett el ismerkedni nemzetünk tánckincsével.

A Tisza Táncgyűttes Művészeti Egyesület jelenleg 7 csoporttal működik, amely magába foglalja az összes korosztályt az óvodás korú gyerekektől, a néptáncsal felnőttkorban ismerkedőkön át, a senior korú táncosokig. Szolnok városában 3 művészeti iskola, valamint Rákóczi falva, Zagyvarékas, Törökszentmiklós néptáncs csoportjai folyamatosan biztosítják az együttes utánpótlását.

Verseyhy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény

A Verseyhy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézményben 2015. május 6. óta működik Ifjúsági részleg. Speciális gyűjteményt hoztak létre kizárólag a fiatalok igényei, olvasási szokásai szerint. Elsődleges céljuk a „Trendi Könyvtár” kialakítása, a könyvtári tagság népszerűsítése, hogy megmutassák, a könyvtár a szórakozást is jelenti. A közösségi tervezés módszerével lehetőséget biztosítottak, hogy a célközönségnek leginkább megfelelő tér- és programkínálat kerüljön kialakításra. A 2019-ben pályázatból felújított térben IKT eszközök, galéria és pódium is helyet kapott. A megújult közösségi térben klubfoglalkozásokkal és egyéb rendezvényekkel is várják a fiatalokat. Folyamatosan emelkedik a látogatószám, fennállása óta a programokon részt vevők száma megháromszorozódott. Szolnok Város Ifjúsági Díját a város ifjúsági korosztálya körében kiemelkedő közösségépítő tevékenységért 2020-ban a Verseyhy Ferenc Könyvtár Ifjúsági részlege kapta.

A térben rendszeresen a korosztályt érdeklő témákban a klubfoglalkozások: Arcanum krimi játék (havonta), Magic the Gathering szakkör (naponta), Gamer kör (hetente), Társasjáték délutánok (hetente), Anime kör (hetente), Irodalmi kör (hetente). Igény szerint szerveznek Harry Potter interaktív programot, Pszicho kört, Szerepjáték és Társasjáték Napot, Zlátótér – digitális fotó- és rajzkiállításokat, és a Kikapcs tér – irodalmi tábort. Ezen kívül számtalan író-olvasó találkozót, különböző témájú előadásokat is tartanak a térben. Országos sikerre tett szert

az önkéntes fiatalokkal szervezett animetalálkozó, a SzolnoCON - japán, anime és fantasy rajongók országos találkozója a nagy CON-ok mintájára a könyvtárban kerül megrendezésre, melyen 2019-ben 663 fő, 2020-ban 765 fő vett részt. 2022. július 9-én több mint 1500 résztvevővel rendezték meg a 3. SzolnoCON-t a Kossuth térre is kiterjesztett programkínálattal.

A kapcsolatépítés szándékával felmérték a középiskolák igényeit a könyvtári szolgáltatások terén. Olyan közös projektek megvalósítása a céljuk, amelyek a kultúra megismerésére és szeretetére irányulnak. Ennek eredménye a 9 féle interaktív foglalkozás élménypedagógiai módszerekkel, a sikeres Irodalom kötelező című középiskoláknak rendezett programjuk és a Shakespeare-fesztivál, melyet a Varga Katalin Gimnáziummal közösen szerveztek meg 2022-ben. A Városi Diákok Tanácsával közösen indított program az évek óta sikeresen működő „Írd ki magadból!” írópályázat, továbbá szakmai segítséget nyújt a 2013 óta két évente megrendezésre kerülő „Kedvenc Városom Szolnok” helytörténeti vetélkedőnek, melyet az akkori diákközgyűlés fiataljai hívtak életre.

2021-től az ifjúsági igényekre válaszolva új szolgáltatást vezetett be a Verseggy Könyvtár: a Társasjáték-kölcsönzést, mely valós idejű, közösségépítő szórakozás, népszerű időtöltés. Jelenleg 130 db társasjátékkal rendelkeznek, amely kielégítheti minden korosztály igényét, széles választékával, változatos témáival.

A Verseggy Könyvtár legújabb közösségi tere a T zóna – az országban egyedülállóan – kizárólag a 10-14 éves korosztály igényei, elképzelései szerint nyitotta meg kapuit 2022. május 31-én. A tinik igényeit figyelembe véve rendezték be és nekik szóló, őket érdeklő programokat, klubokat szerveznek ide – három új, heti klubfoglalkozás várja a fiatalokat: Társasjáték, Kreatini, Anime klub. Folyamatban van a Kreatini klubban készült alkotások kiállításának szervezése, és készülnek a felsős osztályoknak szóló, ősztől kiejánlható foglalkozások, szabaduló szobák (történelem, földrajz, olvasásnépszerűsítő és kötelező olvasmányokhoz kapcsolódó témákban).

- a) A Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény **Szandaszőlősi Művelődési Ház Tagintézménye** is elkötelezett az ifjúsági programok szervezése és a korosztály igényeinek megfelelő szolgáltatások mellett. A korosztály számára olyan programokat igyekeznek szervezni, amelyek elősegítik egészségtudatos szemléletük formálását, így tehát sportrendezvényeket szerveznek nekik (pl. lánbtenisz bajnokság, teremfoci bajnokság, éjszakai csocsóbajnokság). A Művelődési Házban emellett számítógépezési lehetőség, asztalifoci, pingpong és társasjátékok állnak a fiatalok rendelkezésére. 2022-ben alakult meg a SZIA – Szandaszőlősi Ifjúsági Alakulat, tagjai szakközépiskolai és gimnáziumi tanulók, akik az IKSZ-es óráikat a Szandaszőlősi Művelődési Házban töltötték, s töltik le. A tagok együttműködnek a művelődési házzal, visszajárnak önkéntesként a rendezvényekre, ezáltal is segítve az ott dolgozók munkáját. A SZIA programjai a városrész kulturális életét célozzák felpozsdítani Valentin nap, közös kirándulás, társasjáték nap, ifjúsági bál, piknik szervezésével. A Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolát a ballagási munkálatokban, a Szandaszőlősi Művelődési Házat a nyári táboroztatásban segítik, emellett közösen kifestették a székhelyüket a Szandaszőlősi Művelődési Ház emeleti iroda részén.
- b) A **Hild Viktor Könyvtár és Közösségi Tér** hatókörét tekintve a Széchenyi városrész kulturális és szabadidős igényeit látja el. A lakótelep adottságaihoz igazodva főként a kisgyermekes családok és a nyugdíjas korosztály számára biztosít programokat, eseményeket. A fiatal, 30 év alatti szülők és kisgyermekük számára babázó

foglalkozásokat tartanak heti rendszerességgel. Szintén ennek a célcsoportnak a hétköznapokon nyitva tartó Játszókuckó nyújt találkozási lehetőséget. Az intézményegység teret ad az ifjúsági tánc- és sportcsoportok rendszeres foglalkozásaihoz, valamint fellépési, bemutatkozási lehetőséget nyújt a városrész komplex, szabadtéri eseményein. Az iskolák tanulói számára ismeretterjesztő, kreatív vagy kulturális foglalkozásokat, vetélkedőket, játékokat tartanak. Az ifjúsági közösségfejlesztés a lakótelepen távlati cél, amely további szakmai kompetenciával rendelkező humán erőforrást és a korosztály igényeinek megfelelő teret igényel.

- c) A **Kertvárosi Közösségi Tér és Fiókkönyvtár** Szolnok egyik legszebb részén, a Holt-Tisza partján helyezkedik el. A ház egy könyvtári helyiséggel, egy nagyteremmel és egy konyhával rendelkezik. A nagyterem egyaránt alkalmas előadások, bemutatók, különféle közösségi rendezvények megtartására, kiállítások rendezésére. Befogadóképessége 60-70 fő. Aktív közösségi élet zajlik az intézmény falain belül, számos klubnak és csoportnak – köztük gyermek és ifjúsági csoportoknak - ad helyet.
- d) A **Pletykafalu Fiókkönyvtára és Közösségi Tere** a Verseggy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény tagintézményeként hivatalosan 2022. augusztus 18-án nyitotta meg kapuit. Fő célja a városrészben élők kulturális és közösségi igényeinek megfelelően helyszínt, programokat, háttérrel biztosítani. A már korábban is ebben az épületben működő könyvtár ennek megfelelően egy nagyobb térbe költözött és további öt teremmel, valamint a felújításra szoruló udvari területtel várja a Pletykafaluban élő közösségeket. A Szolnok Pletykafalu Közössége Egyesülettel közös rendezvényeket terveznek 2023-tól, de a művelődő közösségek is megjelentek már a térben: a Sakk klub, Társasjáték klub, Szőnyegszövő Klub, Zenebölcsi, Jóga klub működik az épület falai között. A fiatalok bevonásával szeretnék kialakítani a számukra meghirdetett programokat, hiszen a városrészhez kötődően nincs más helyszín, ahol sport- és szabadidős tevékenységekkel tölthetnék a délutánjaikat. Felújítás után az udvar kültéri szabadtéri kosár –, foci- vagy atlétikapályaként is funkcionálhat. Azokat a fiatalokat is igyekeznek megszólítani, akik az online térben mozognak otthonosabban, számukra a Pixel Colony csoport tagjaival közösen szerveznek majd rendezvényeket. Céljuk, hogy biztonságos környezetet nyújtsanak az online világban felnőtt fiatalok számára, olyanoknak, akik szeretnék kibontakoztatni és megosztani tudásukat, fejleszteni képességeiket és segíteni másokat a fejlődésben.
- e) A **Europe Direct Szolnok** 2001 óta működik a Verseggy Könyvtárban, és egyike az Európa-szerte működő 424 Europe Direct irodának, melyek feladata, hogy helyi igényekre szabott tájékoztatást nyújtsanak az Európai Unióról. A Verseggy Könyvtárban megtalálható európai uniós dokumentumtárjuk diákok, felsőoktatásban tanulók számára hasznos gyűjtemény szakdolgozat-készítéshez, kutatáshoz, valamint korlátozott számban ingyenesen elvihető az Európai Unió Kiadóhivatala által kiadott kiadványok. Minden évben rendeznek rajzpályázatot a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei általános- és középiskolás diákoknak az EU valamely aktualitásához kapcsolódóan, illetve 4forEurope országos EU vetélkedőt is tartanak középiskolásoknak. Kétévente/évente a Jászkun-Picard Francia-Magyar Baráti Körrel közösen francia versmondó- és énekversenyt szerveznek vármegyei franciául tanuló középiskolásoknak. Számos egyéb vetélkedő, fotópályázat, tájékoztató előadás, fiataloknak (is) szóló programjuk van. A Europe Direct Szolnok 2004 februárja óta egy európai ifjúsági információ szolgáltató hálózat, a Eurodesk helyi partnere, mely az Erasmus+ programról és más, fiataloknak szóló mobilitási lehetőségekről (külföldi tanulás és munkavállalás, szakmai gyakorlat,

utazás terén is) nyújt tájékoztatást, valamint emellett például Kahoot kvízes interaktív EU-tanórákat is biztosítanak igény szerint.

Vadvirág Gyermek Néptáncgyüttes

A Szandaszőlősi Általános Iskola és AMI Vadvirág Gyermek Néptáncgyüttese 1980-ban alakult. 16 évig szakköri formában oktatták a néptáncot, s az ez idő alatt megszerzett tapasztalatokra építve – a városban elsőként – 1996-ban alapították meg művészeti iskolájukat néptánc tanszakkal, felfedezve a benne rejlő lehetőségeket. A Sodrás Népzenei Kisegyüttes fellépéseik, táncházaik állandó kísérezzenekara.

VOKE Csomópointi Művelődési Központ

A közművelődési intézményekbe alapvetően nehéz bevonítani az ifjúsági korosztályt, de a szervezet igyekszik minél több és szélesebb körű programmal felkelteni a fiatalok érdeklődését. 2022-ben - elsőként a városban - megszervezték a Képregény Börzét, melyet szép számmal látogattak a fiatalabb korosztályhoz tartozó érdeklődők is. X-Box játék programot indítottak a környéken lakóknak, és egyre több fiatal vesz részt a vasútmodellező körben, bár ez utóbbi komoly anyagi forrást igénylő tevékenység. Az intézményben gyermekszínjátszó-csoport is működik, tagjai a 8-14 éves korosztályból kerülnek ki. Lehetőséget kínálnak asztalitenisz-foglalkozásokra, illetve Zumba oktatás is zajlik az épületben. Ez utóbbiakra jellemzően a 20 évnél idősebb korosztály jelentkezik.

A kisebbségnek szóló programjuk a cigánytánc oktatása és a cigány kultúra megismerése, hagyományainak továbbadása. A résztvevők átlagéletkora 8-18 év közé tehető, valamennyien táncolni és zenélni vágyó roma fiatalok.

Rendszeresen tartanak a Szakajtó Népzenei Együttessel ingyenes népi hangszeres oktatást, melyen szép számmal vesznek részt általános- és középiskolás fiatalok, illetve egyre nagyobb igény mutatkozik a különböző vallások mentén alakuló közösségek befogadására.

2. Ifjúsági közéletiség

Diákpolgármester

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet arra, hogy Szolnok a fiatalok számára is élhető, szerethető város legyen. A városvezetés elengedhetetlennek tartja, hogy megismerje a diákok véleményét és olyan döntéseket hozzon, amelyek a fiatalok érdekeit is szolgálják. Ezért a közéletiség már meglévő formáit továbbfejlesztve 2011-től két évente diákpolgármester-választást tartunk Szolnokon, diákközgyűlést pedig évente szervezünk. A diákközgyűlés programjait a középiskolák küldöttei közösen dolgozzák ki a diákpolgármesterrel. A diákpolgármester felelős a diákközgyűlés által elfogadott programok megvalósításáért. A megválasztott diákpolgármester két évig tölti be a tisztséget, szorosan együttműködve a Szolnok Városi Diákok Tanácsával, amely közreműködik a diákközgyűlés programjainak megvalósításában. A 2023. évi diákpolgármester-választás során két újítást vezettünk be:

- Automatikus diákalpolgármesteri tisztségben részesül az a jelölt, aki a második legtöbb szavazatot kapta ÉS a megválasztott diákalpolgármester intézménytípusától eltérő intézménybe jár (gimnazista diákalpolgármester esetén szakképző intézmény jelöltje lesz az alpolgármester, szakképzős diákalpolgármester esetén gimnazista lesz az alpolgármester).
- Szavazat leadására jogosult minden nappali tagozatos, OM azonosítóval rendelkező középiskolás diák - függetlenül attól, hogy indul-e diákalpolgármester-jelölt az iskolájából -, valamint a szolnoki általános iskolák 7-8. osztályos tanulói.

Ifjúsági Kollégium

2021. november 11-én megalakult a Szolnoki Ifjúsági Kollégium. A Szolnokon már régóta működő Kulturális Kollégium mintájára Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatásával Szolnoki Ifjúsági Kollégiumot alakítottak az ifjúsághoz köthető szolnoki szervezetek képviselői, a település ifjúsági feladatellátásának minél magasabb szintű végrehajtása érdekében. A Szolnoki Ifjúsági Kollégium feladatai közé tartozik a megújuló Ifjúsági Konceptió kidolgozásában való aktív részvétel is. A Szolnoki Ifjúsági Kollégium elnökévé a tagok két évre Demeter Évát, a Tisza Mozi Kft munkatársát, fesztiváligazgatóját választották.

Ifjúsági és Kulturális Kerekasztal

A szolnoki civil szervezetek önkormányzattal való együttműködésének legfőbb szervezete a Civil Tanács, mely az Önkormányzat és civil szervezetek közötti párbeszédet segíti elő a város kerekasztalai segítségével. Az önkormányzati bizottságokba a Civil Kerekasztalok jelölhetnek delegáltakat, így az Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság állandó meghívottja az Ifjúsági és Kulturális Kerekasztal egy képviselője is.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Diákönkormányzat (JNSZDÖK)

A szervezet 2016 áprilisában kezdte el működését, a harmadik és egyben legfiatalabb vármegyei Diákönkormányzatként, melynek a KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület ad szakmai, jogi és pénzügyi háttérrel. A JNSZDÖK fő célja, hogy a megyén belül összefogja a fiatalságot, az ő érdekeiket képviselje és számukra programokat, képzéseket szervezzenek.

Eddigi legnagyobb programjuk a 2019-es Diákbál volt. Megalakulásuk óta már részt vettek több csapatépítő tréningen, és közreműködtek a KÖZ-Pont Ifjúsági Egyesület eseményein, mint például a Fuss a Fényben Sport és Családi nap és a Nyári Ifjúsági Fesztivál. Programjaik: Vármegyei Diákközgyűlések és a Vármegyei Diák Fórum; JNSZ Vármegyei Sportnapok, filmklubok, diákbál, adománygyűjtések, „Képzés hétvége a stábtagnak”, Országos Diák Fórum (ODF), kiállítások, művészeti pályázatok

Szolnok Városi Diákok Tanácsa, Szolnoki Gyermektanács

A Szolnok Városi Diákok Tanácsa és a Szolnoki Gyermektanács működési keretét a 2014-ben elfogadott Ifjúsági koncepció szabályozza.

Szolnokon a diákönkormányzatokat városi szinten két, korosztályi alapon szerveződő tanács képviseli. Az általános iskolák küldöttei alkotják a Szolnok Városi Gyermektanácsot (GyT), a középiskolák delegáltjai a Szolnok Városi Diákok Tanácsát (VDT). Mindkét tanácsba az

érintett intézmények egy-egy tagot delegálhatnak a tanév kezdetekor, akik egy évig képviselik iskolájukat. A tanácsok felépítése, működési rendszerük, feladatuk megegyezik. Mindkét szervezet véleményezési és javaslattevési jogkörrel rendelkezik a számára a költségvetésből biztosított pénzüsszeg felhasználásáról, a városi, önkormányzati diákrendezvényekről, a városi középiskolai ösztöndíj odaítéléséről és minden más olyan kérdésről, amit a közgyűlés vagy az egyes diákönkormányzatok elé tárnak, illetve amit saját maga kezdeményez. Az elnökséget év elején választják meg a tagok. Az elnök és az alelnökök képviselik a tanácsot, vezetik az üléseket. Az ülések előre meghatározott időpontokban, meghatározott rendszerességgel zajlanak.

A Szolnok Városi Diákok Tanácsa (VDT) és a Szolnoki Gyermektanács (GyT) működését, az általuk szervezett programokat, valamint a kiemelt városi gyermek- és ifjúsági programok megrendezését a költségvetés „Ifjúságpolitikai feladatok” sorából támogatja az Önkormányzat.

3. Programok, fesztiválok, szórakozóhelyek

ATAFF

A szolnoki TISZApART mozi 1969 óta szervez filmfesztiválokat. A mozi 2018-ban jelentősen megújította a rendezvényt, amely a játékfilm kategóriával kiegészülve a képzőművészeti és a tudományos filmek mellett a production designerek filmfesztiváljává is vált. Ettől az évtől a rendezvény a világhírű, magyar származású, Oscar-díjas díszlettervező előtt tisztelegve az Alexander Trauner Art/Film Fesztivál nevet viseli.

A tradícióknak megfelelően a hatnapos, több helyszínen zajló program kínálatában a vetítéseken kívül szerepelnek mini konferenciák neves szakemberek irányításával, kiállítás megnyitók, egyéb művészeti programok, és világhírű filmesekkel is találkozhatnak azok, akik ellátogatnak a rendezvényre.

A fesztivál eddig is a fiatalok által leglátogatottabb hazai filmes rendezvény volt, de a kibővített programoknak köszönhetően a Közép-európai régió egyik fontos filmes találkozóhelyévé is válhat, tovább erősítve a magyar filmszakma pozícióját a térségben.

ARTjáró

2002 óta minden évben összegyűlik Szolnok művészetértő és kedvelő közönsége – köztük számtalan fiatal is - a Szolnoki Művésztelepen, a város legromantikusabb helyszínén, a kanyargós Zagyva partján. A hagyományokhoz híven minden művészeti ág képviselteti magát a város lehangulatosabb, a Szolnoki Művésztelepnek otthont adó ősparkjában. A programok között megtalálható a színház és film, képzőművészet és irodalom, komoly-és könnyűzene, klasszikus-és modern tánc és performance.

Burger Piknik

2023-ban első alkalommal rendezte meg hagyományteremtő céllal a Hangtrend Kft. a „Burger Piknik – Erre biztosan ráharapsz!” elnevezésű, igazi piknik hangulatot nyújtó rendezvényt a Tiszaligetben, mellyel a szolnoki nyár egy újabb minőségi programmal gazdagodott. A 2 napos esemény során természetesen a hamburger kap főszerepet, emellett pedig több olyan közönségkedvenc is fellép, akik elsősorban a fiatalokat szólítják meg.

Örökség Világzenei Fesztivál / Over the Bridge

A 27 éves múltra visszatekintő szolnoki Örökség Világzenei Fesztivál neve is és helyszíne is megújult 2022-ben: Music Over The Bridge Fesztivál néven került megrendezésre a Tiszaligetben. A program célja viszont 27 éve állandó: megismertetni a különböző népek, kultúrák zenéit a szolnoki közönséggel úgy, hogy közben a hazai igényes világzenei formációknak is teret ad.

Palacsintafesztivál

2023-ban már 7. alkalommal került megrendezésre a NEFAG játszótéren a Palacsintafesztivál a Hangtrend Kft. szervezésében. A rendezvény fő irányvonala a családok minőségi kikapcsolódásának biztosítása, a családi kötelékek és értékek, az együtt töltött idő jelentőségének hangsúlyozása. Kiemelt szerepet szánunk a gyermek- és ifjúsági korosztálynak, valamint a Z és Alfa generáció megszólításának. Terveik szerint 2024-ben már a Városi Gyermeknap hétvégéjéhez kapcsolódik a rendezvény.

Szolnoki Élménysziget

A kikapcsolódás számos lehetőségét kínálja a fiatalok részére a Szolnoki Élménysziget projekt, mely alakulása óta számos sikeres rendezvénnyel kapcsolódott be a szolnoki programkínálatba az alábbi, hozzájuk tartozó helyszínen:

- Turisztikai Központ
- Szolnoki Kalandpark-Futókör
- Szabadstrand
- Ormos Imre Park
- Szánkópálya

Szórakozóhelyek

Az éjszakai szórakozási lehetőségek a városi fiatalok számára korlátozottak, mindazonáltal több népszerű, sok fiataalt vonzó szórakozóhely található városunkban: Boomerang Club Szolnok, Bowling Center, Maláta Sörkert, Guri Sörbisztró, Tiszapart Mozi Pub&Bar, Lúdláb Bisztró, nyáron a Dokk terasz, és még sorolhatnánk. Fontos megemlíteni, hogy a helyi fiatalok körében rendkívül népszerű az igényes könnyűzenei szórakozási lehetőséget havonta szervező BlackOut Party, mely négy éve alakult a középiskolát elvégző szolnoki fiatalok egy csoportjából.

Tiszavirág Fesztivál

Tizenötödik születésnapját ünnepelte 2022 júniusában Közép-Magyarország legnagyobb, magas színvonalú, igényes, ingyenes kulturális kavalkádja, a Szolnoki Tiszavirág Fesztivál. Különlegessége, hogy a Fesztivál időtartamára esik a világszerte párját ritkító kérészrajzás, vagy más néven a Tisza virágzása. A belváros évszázados gesztenyefái, parkjai ezreknek válnak átmeneti otthonává, ahol minőségi zene, hagyományőrző gasztronómiai kínálat, mives portékák, nagyszerű borok és pálinkák teszik teljessé a kikapcsolódást. A szervezők rendszeresen bevonják a fiatalokat is a programok összeállításába, így kapott helyet például a Zenekanapé, ahol amatőr szolnoki zenészek, zenekarok kapnak fellépési lehetőséget.

4. Életpálya - oktatás, képzés, pályaválasztás, továbbtanulás, foglalkoztatás

Szolnok vármegyeszékhelyként meghatározó gazdasági szerepkörrel bír. A város gazdasága az utóbbi évtizedben jelentős átalakuláson ment át. A városba számos új nagyvállalat települt be és rengeteg kisvállalkozás született. A vállalkozások a legkülönbözőbb ágazatokban működnek: például az élelmiszer-feldolgozás, a fafeldolgozás, a vegyipar, a gyógyszergyártás, illetve a vasúti járműjavítás területén. Kiemelkedik ezek közül a szolgáltatási szektor, a feldolgozóipar, kereskedelem, a vasúti járműgyártás- és javítás, valamint jelentős az utóbbi időben ugrásszerűen bővülő ipari tevékenység is. Az elmúlt években húzóágazattá vált a jármű- és gépgyártás, valamint ezek beszállítói hálózatai is. A legmagasabb minőséget képviselő világvállalatok szívesen telepednek meg Szolnokon (Eagle Ottawa, Stadler, Segura, Béres).

Szolnok város és a vármegye gazdaságára jellemző, hogy a kis- és középvállalkozások adják a teljes gazdálkodói kör túlnyomó részét, számuk 2020. december 31-i adatok szerint meghaladja az 50 ezer bejegyzett vállalkozási számot vármegyei szinten. A Szolnoki járás gazdálkodóinak közel háromnegyedét teszik ki a Szolnok városában működők. A megyében bejegyzett vállalatok közel harmada és az egyéni vállalkozók több mint negyede rendelkezik szolnoki székhellyel. A város gazdasági fejlődésének motorjává válhat a Szolnok-Debrecen gazdasági együttműködés fejlesztése, különös tekintettel a Hajdú-Bihar vármegye székhelyére települő BMW gyárra, valamint a Debreceni Egyetem részévé váló szolnoki felsőoktatásra.

Szolnok város népességének összetétele iskolázottságukat tekintve kedvező: magas a középfokú végzettségűek aránya, valamint a diplomások aránya meghaladja a megyei jogú városok átlagát. A város nem csak viszonylag jól képzett, illetve képezhető munkaerőt tud kínálni, de a többi nagyvároshoz képest élhető, emberléptékű és mind környezeti, mind kulturális értelemben rengeteg értékkel bír. A humán szolgáltatásokat, a gyermekek ellátását, köznevelést és egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények léte szintén jelentős a városban.

Munkavállalás

A regisztrált álláskeresők száma 2014 óta csökkenő tendenciát mutat, illetve a nyilvántartott álláskeresők között a pályakezdő álláskeresők aránya is csökkent. Ezen javuló tendencia elérésében a városvezetés tudatos erőfeszítései mindenképpen szerepet játszottak: több óriáscég épült be a városba, ezzel növelve a munkahelyek számát (pl. Stadler, Eagle Ottawa).

30 éves korig bezárólag a regisztrált álláskeresők létszáma Szolnok vonatkozásában az alábbiak szerint alakult az elmúlt 8 évben:

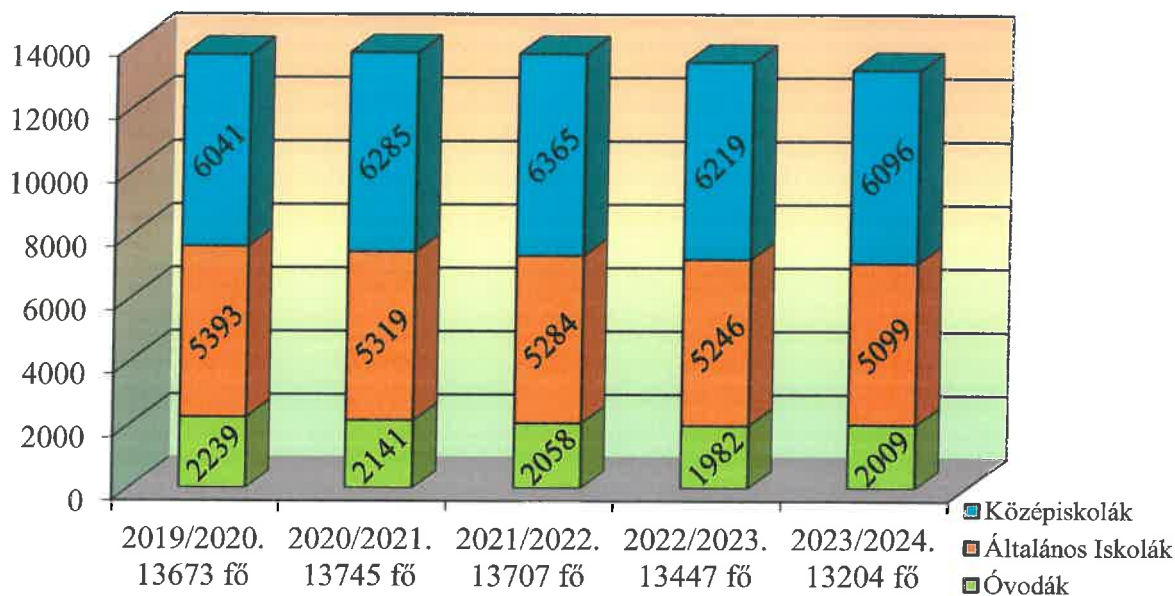
Éves átlag		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pályakezdő	Felsőfokú végzettségű	31	24	16	11	13	10	13	10
	Nem felsőfokú végzettségű	426	371	289	245	205	188	217	150
	Pályakezdő összesen	457	395	305	256	218	198	230	160
Nem pályakezdő	Felsőfokú végzettségű	36	30	30	28	18	17	29	24
	Nem felsőfokú végzettségű	566	499	498	437	404	375	535	357
	Nem pályakezdő összesen	602	530	528	465	422	392	564	381
Összesen	Felsőfokú végzettségű	67	54	47	39	30	27	42	34
	Nem felsőfokú végzettségű	993	870	787	682	609	563	752	507
	Mindösszesen	1060	924	834	721	639	590	794	541

forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály

Köznevelés

Szolnok város köznevelési rendszerét megvizsgálva megállapítható, hogy a gyermekek/tanulók létszámának csökkenése nem teljesen követi a lakónépesség csökkenését. Ez főképp a vidéki középiskolai tanulók arányának növekedésének tulajdonítható.

Tanuló-gyermeklétszámlétszámváltozás (2019-2023.)

Szolnoki Tankerületi Központ

A Szolnoki Tankerületi Központ (továbbiakban: Szolnoki TK) 2016. november 30-án alapított központi, költségvetési szerv, amely 34 köznevelési intézmény (77 feladat-ellátási hely) fenntartásáról gondoskodik illetékességi területén, a Szolnoki és a Kunszentmártoni járásban, illetve a vármegye teljes területén a Pedagógiai Szakszolgálat vonatkozásában. A Szolnoki Tankerületi Központ küldetése: „Az állami felelősségvállalás megjelenítőjeként elköteleztettek vagyunk a minőségi, esélyteremtő magyar köznevelés ügye iránt. A felnövekvő nemzedék biztonságos fizikai és szellemi fejlődéséért társadalmi együttműködésben dolgozunk. Szervezetünk stabilitást és kiszámíthatóságot nyújt intézményeinknek, munkatársainknak és a versenyképes tudás megszerzésének lehetőségét diákjainknak.” Céljuk, hogy minden érintett számára elérhetővé tegyék a minőségi közszolgáltatásaikat. Mindezt úgy, hogy minden intézményük önmagához képest fejlődjön, eredményesebben működjön, ahogy Jövőképükben megfogalmazták: „Eredményes és hatékony köznevelési rendszer működtetése, a partnerek elégedettsége és együttműködése mellett.”

A Szolnoki TK intézményhálózata Szolnokon:

- Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
- Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola
- Szolnoki Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
- Szegő Gábor Általános Iskola
- Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola
- Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola
- Liget Úti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola
- Szolnoki Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskola
- Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium
- Szolnoki Széchenyi István Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium
- Varga Katalin Gimnázium
- Verseyhy Ferenc Gimnázium
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat (székhelyintézmény, tagintézmény)

A köznevelési intézmények szakmai alapdokumentumában meghatározott alapfeladatai:

- általános iskolai nevelés-oktatás,
- kollégiumi ellátás,
- gimnáziumi nevelés-oktatás,
- szakgimnáziumi nevelés-oktatás,
- készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás,
- alapfokú művészetoktatás,
- fejlesztő nevelés-oktatás,
- pedagógiai szakszolgálati feladat,
- azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai nevelése, iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátása, akik az e célra létrehozott gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, kollégiumi csoportban eredményesebben foglalkoztathatóak,
- utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működtetése.

Létszám adatok a 2022. októberi statisztika alapján:

általános iskola	gimnázium, művészeti szakgimnázium	óvoda (SNI)	általános iskola (SNI)	készségfejlesztő	fejlesztő nevelés-oktatás	kollégium	művészetoktatás
174 osztály	50 osztály	3 csoport	20 osztály	5 csoport	3 csoport	22 csoport	129 csoport
4469 fő	1669 fő	29 fő	168 fő	43 fő	15 fő	503 fő	1429 fő

A köznevelési törvény lehetőséget biztosított egy olyan intézményrendszer létrehozására, amely mindenki számára hozzáférhetővé kívánta tenni a művészetoktatásban való részvételt. Az általános iskolák, középiskolák és szakképző intézmények mellett megjelent egy olyan új iskolatípus – a délutáni alapfokú művészeti iskola –, amely a gyermekek, fiatalok érdeklődésének megfelelő tehetséggondozásra szakosodik. Városunkban – különböző típusú fenntartásban - működik az Ádám Jenő Zeneiskola, a Bartók Béla Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola, a VIZU Alapfokú Művészeti Iskola, a Laurus Alapfokú Művészeti Iskola és a Szilver Alapfokú Művészeti Iskola.

Művészetoktatási intézmények a Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában

A **Szolnoki Bartók Béla Alapfokú Művészeti Intézményben** 8 tanszakon (orgona, fafűvós, rézfűvós, ütős, vonós, gitár, magánének és zeneismeret tanszakokon) várják a gyermekeket már óvodás kortól kezdődően.

1994-ben az **Önálló Vizuális Alapiskolában** is beindult az alapfokú művészetoktatás, később a Montázs Alapfokú Művészetoktatási Intézmény keretei között. 2007-ben az iskolát működtető alapítvány, az egyre szerényebb állami finanszírozás miatt már nem tudta volna a korábbi minőségben ellátni az iskola fenntartását, ezért azt, minden eszközével együtt, átadta Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának. Az Önkormányzat pedig úgy döntött, folytatódjék ott a tevékenység, ahonnan elindult, a Széchenyi Körúti Általános Iskola művészeti tagozataként.

Szolnoki Szakképzési Centrum

A Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum és a Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum egyesítésével 2019-ben jött létre Jász-Nagykun-Szolnok vármegye legnagyobb középfokú oktatási központja, a Szolnoki Szakképzési Centrum, amely 11 szakképző intézménnyel (8 Szolnokon, 1 Jászberényben, 1 Martfűn és 1 Újszászon), 4 településen és 25 telephelyen végez alapfeladatként szakmai középfokú oktatási tevékenységet. A Szolnoki Szakképzési Centrum szakképző intézményeiben 20 ágazatban (Egészségügy, Elektronika és elektrotechnika, Élelmiszeripar, Építőipar, Épületgépészet, Fa- és bútorigar, Gazdálkodás és menedzsment, Gépészet, Informatika és távközlés, Kereskedelem, Környezetvédelem és vízügy, Közlekedés, Közlekedés és szállítmányozás, Kreatív, Mezőgazdaság és erdészet, Rendészet és közszolgálat, Specializált gép- és járműgyártás, Szépészet, Szociális, Turizmus-vendéglátás, Vegyipar), mintegy 80 szakmában folyik szakképzés. Térségünkben az utóbbi években jelentős beruházások történtek a Stadler, Segura, Daimler-Benz, Claas, Elektrolux, Thyssenkrupp, KALL Ingredients stb. jóvoltából. Ilyen és hasonló vállalkozások munkaerő-szükségletét kell a Szolnoki Szakképzési Centrum intézményeinek iskolarendszerben nappali és felnőttoktatásban, valamint felnőttképzés keretében kielégítenie. Mindehhez az alapképzés mellett olyan világcégek szakmai tanúsítványainak (Microsoft, Cisco, Festo), valamint egyéb szakmai képesítések (AutoCAD, Inventor) megszerzésének a lehetőségét kínálják, amelyeket magasan jegyeznek a műszaki életben, ezáltal biztosítva a több lábbon állás lehetőségét.

A Szakképzési Centrum folyamatosan újítja meg, bővíti és színesíti mindazon tevékenységét, amellyel igyekszik a pályaválasztást megkönnyíteni és felkelteni, valamint fokozni a szülők és gyermekek érdeklődését a szakképzés iránt. Ennek jegyében nyitották meg a Szakmák Palotája elnevezésű irodát a Kossuth tér 5. szám alatti, önkormányzati tulajdonban lévő helyiségben, ahol bemutatják mind a műszaki, mind pedig a szolgáltatási ágazatokhoz tartozó szakmákat érdekes, interaktív, látványos módon.

Egyéb fenntartású köznevelési intézmények

Szolnok Megyei Jogú Városban az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményeken túl színes paletta várja a gyermekeket, tanulókat.

Működnek egyházi fenntartású köznevelési intézmények (Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola, Szolnoki Mustármag Római Katolikus Óvoda, Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium), alapítvány által fenntartott intézmény (Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Fényes Adolf Szolnoki Tagintézménye), egyesületi úton fenntartott intézmény (Aranyos Szeglet Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola) és magán fenntartók is működtetnek intézményeket (Kipp-Kopp Magánóvoda, Ficak Magánóvoda).

A szolnoki **Szent Tamás Görögkatolikus Általános Iskola** 2010-től működik a Hajdúdorogi Egyházmegye fenntartásában görögkatolikus intézményként. Szolnok város nagy kiterjedésű déli kerületének egyetlen általános iskolája, amely az 1990-es évektől gazdaságilag leszakadó városrészben lát el köznevelési feladatot. 2011-ben került a Görögkatolikus Egyház fenntartásába a városrész két óvodája, amely 2012-től az általános iskolával többcélú közös fenntartású köznevelési intézményként működik. Sajátos pedagógiai kihívásoknak néz elébe az egyházi óvoda és iskola. Missziós elkötelezettséggel, társadalmi felelősségvállalással végzi nevelő-oktató munkáját a pedagógus közösség a közel 220, zömében hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekkel.

2007. szeptember 1-jén nyílt meg a **Szolnoki Mustármag Római Katolikus Óvoda** egy gyermekcsoporttal a Szolnok Belvárosi Plébánia területén. A 2014/15 – ös nevelési évtől hat csoportos az intézmény. Két feladatellátási helyen működik, a Verseghy park 4. szám alatti óvodaépületben, melyet Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata bocsátott a fenntartó rendelkezésére és a Templom út 8. szám alatti új, 2014-ben elkészült óvodában.

A **Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium** Szolnok egyik legszebb helyén, a Tisza-parton található. A korábban külön működő Tiszaparti Gimnázium és a 2009-ben alapított Szent József Katolikus Általános Iskola összevonásával 2011-ben nyerte el mai formáját, mely azért jött létre, hogy a Gimnázium több mint 50 éves múltját, valamint a Katolikus Iskola hitbéli és erkölcsi elkötelezettségét egy intézményben egyesítse.

A **Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Fényes Adolf Szolnoki Tagintézménye** működését 2008 szeptemberében kezdte meg. Az intézmény fontosnak tartja és igyekszik is biztosítani diákjainak a családiasabb, otthonosabb légkört. A befogadó jellegű gimnázium mellett az általuk kínált művészeti tevékenységek is hiánypótlóak megyei szinten. A 4+1 évfolyamos művészeti szakgimnázium keretein belül média- és művészeti fotográfus, szobrász, festő, divat-és stílustervező, illetve kortárs- modern tánc szakmák tanulására nyílik lehetőségük az általános iskolából érkező diákoknak.

1996-ban alakult meg szülők, tanárok és érdeklődők kezdeményezésére a **Szolnoki Waldorf Iskoláért Egyesület**. Előadásokkal, kiállításokkal, közös programokkal mutatták be a Waldorf pedagógiát, amelynek nyomán 1998-ban megalakult a Szolnoki Waldorf Iskola. A harmadik évben óvoda is született, majd a nyolcadik év után megalakult a középiskolai tagozat is.

Szolnok városában működik még két magán fenntartású óvoda is (Kipp-Kopp Magánóvoda, Ficak Magánóvoda), 1-1 óvodai csoporttal.

2022 szeptember elsejétől nyitotta meg kapuit a Magyar Honvédség Béketámogató Kiképző Központban a **Szolnoki Honvéd Kollégium**, a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium intézményegységeként. Az intézménybe bármelyik szolnoki középfokú oktatási-szakképzési iskola tanulói jelentkezhetnek. A honvéd kollégisták saját iskolájukban történő tanórai felkészülés mellett részt vesznek a kollégium honvédelmi program nevelésében, illetve lehetőségük lesz korrepetálások igénybevételére is. A Szolnoki Honvéd Kollégium diákjai Béri Balogh Ádám honvéd kadét ösztöndíjban is részesülhetnek. A kollégisták számára nem kötelező a katonai pályaválasztás, hiszen továbbtanulásról maguk dönthetnek, azonban elengedhetetlen számukra a honvédelmi tematikájú gyakorlatias foglalkozásokon való részvétel. A honvédelmi nevelés célja, hogy minden magyar fiatal tisztában legyen azzal az állampolgári kötelességével, melyet az alaptörvényünk is rögzít: minden magyar állampolgár köteles a haza védelmére.

Egyéb fenntartású művészetoktatási intézmények

Az **Ádám Jenő Zeneiskola** az 1991/92-es tanévben kezdte meg a zenei nevelés-oktatást, a kezdetektől fogva csak a zeneművészeti ágban. A zeneiskola fenntartója 2006. szeptember elsejétől az „Összhang” Művészeti, Tehetséggondozó Közhasznú Alapítvány.

A **Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola** 1999. szeptember elsején kezdte működését az alapfokú művészetoktatás színművészet-bábművészet művészeti ágának színjáték tanszakán, s azóta is e tanszakkal működik. Jelenleg az intézménynek mintegy 600 tanítványa van. Művészeti nevelésük az iskola székhelyén, valamint több általános iskolában, mint telephelyeken történik.

A **Laurus Alapfokú Művészeti Iskolában** zeneművészeti ágon 7 tanszak, táncművészeti ágon 3 tanszak várja a művészetoktatásba kapcsolódó gyermekeket, mely intézménynek a székhelye 2005 óta Szolnok városa.

A **Szilver Alapfokú Művészeti Iskola** 70 telephelyének egyike Szolnokon található. Az intézmény regionális szinten nyújt lehetőséget a táncművészet és az iparművészet megismerésére.

Felsőoktatás

Szolnokon a **Debreceni Egyetem Szolnok Campusa**, valamint a Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara folytat oktatási tevékenységet felsőoktatási szakképzési-, alap- és mester szakokon, amelyek biztosítják a folyamatos szakember-ellátást és utánpótlást egyaránt. A Debreceni Egyetem Szolnok Campusa kellemes természeti környezetben, modern infrastruktúrával, tartalmas képzéssel, kutatási és szolgáltatási portfólióval várja a hallgatókat, képzési-kutatási partnereket, illetve a tevékenységük iránt érdeklődőket. A Szolnok Campuson Gazdaságtudományi Karon, Népegészségügyi Karon, illetve Egészségügyi Karon indulnak képzések. A 2024/2025-ös tanévben tovább bővül a Debreceni Egyetem Szolnok Campusának oktatási palettája. A következő tanévtől a gazdaságtudományi és egészségügyi kar mellett a műszaki terület iránt érdeklődő hallgatók

jelentkezését is várják. Ezen diákok 2 szak közül, a gépészmérnök, illetve a műszaki menedzser képzés közül választhatnak. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata az egyetemi szakok bővítésétől azt is reméli, hogy továbbtanuló szolnoki, illetve megyebeli fiataljaink közül minél többen választják majd a helyi Campus által kínált lehetőségeket, majd a diploma megszerzését követően Szolnokon vállalnak munkát és alapítanak családot.

A **Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara** az ország egyetlen katonai felsőoktatást folytató intézménye, amely a Magyar Honvédség (MH) haderőnemei számára képez katonai vezetőket, parancsnokokat, valamint a védelmi szféra követelményeinek megfelelő biztonság- és védelempolitikai szakértőket. A kar a több mint kétszáz éves magyar nyelvű tisztképzés hagyományait megőrizve, ugyanakkor a 21. század kihívásainak eleget téve végzi a honvéd tisztjelöltek, valamint a biztonság- és védelempolitikai szakos hallgatók szakmai felkészítését, a Magyar Honvédség személyi állományának át- és továbbképzését. Az oktatás három helyszínen (Ludovika Campus – Budapest, Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus – Budapest, MH 86. Szolnok Helikopter Bázis – Szolnok) folyik.

Partnerség

Szolnok város komoly erőssége a partnerszervezetek együttműködése, közös gondolkozása és a problémákra, kihívásokra adott válaszok közös kidolgozása.

A Szolnoki Tankerületi Központtal, a Szolnoki Szakképzési Centrummal, valamint a Debreceni Egyetem Szolnok Campusával közösen történő gondolkodás célja a pályaaorientáció, a pályaválasztás, a tehetséggondozás, valamint valamennyi képzési (alsó-, középfokú és felsőoktatási) szinten biztosított ösztöndíjprogram működtetése. Szolnok város elkötelezett a helyi társadalom ügyei iránt. A város vezetése több olyan kezdeményezést is indított, amelyek azt a célt szolgálják, hogy lakói ne csak büszkék legyenek városukra, de jól is érezzék magukat benne, és növekedjen elköteleződésük Szolnok iránt. A népességvonzáshoz, az elvándorlás vagy kivándorlás megakadályozásához, a szolnoki fiatalok megtartása elsődleges, amelyet a „Szolnok Hazavár Program” hivatott elősegíteni lakástámogatással és ösztöndíjprogrammal. A népességvonzás fokozásához hozzájárul a felsőoktatási lehetőségek bővítése, a szolnoki egyetemi kar Debreceni Egyetemhez történő illesztése, a képzési paletta jövőbeni bővítése, az innovációs képesség megteremtése, amely erősíti Szolnok és a vármegye felsőoktatásban betöltött szerepét.

5. Ifjúságot érintő városi szintű, átfogó programok

Szolnok Hazavár Program

A szolnoki fiatalok életpálya-tervezését segíti a „Szolnok Hazavár” program, amelynek elsődleges célja a piacképes diplomával, valamint szakképesítéssel rendelkező fiatalok helyben maradásának ösztönzése, munka- és megélhetési lehetőségek biztosításával, lakhatási problémáik segítségével. A program törekvései szorosan kapcsolódnak Szolnok Megyei Jogú Város Ifjúsági Koncepciójához, mely a lakhatási kérdésen túl figyelembe veszi a fiatalok szórakozásai, sportolási és művelődési lehetőségeire vonatkozó igényét is. A munka világával való kapcsolat segítésére jött létre a Felsőoktatási ösztöndíj program, amely során azok a fiatalok részesülnek jelentős mértékű anyagi támogatásban, akik jelenleg más városokban folytatnak felsőfokú tanulmányokat, ám végzettségük megszerzésével lehetőségük nyílhatna,

hogy Szolnokon vállaljanak a végzettségüknek megfelelő munkát. Az a fiatal lehet ösztöndíjas, aki szolnoki lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik vagy korábbi tanulmányai révén szolnoki kötődésű, valamint szerződésben vállalja, hogy tanulmányai befejezését követően konkrétan megjelölt szolnoki székhellyel rendelkező munkáltatónál létesít munkaviszonyt.

Azon fiatalok számára is van elérhető támogatás, akik a szolnoki felsőoktatás szolgáltatásait veszik igénybe, ennek a programnak a célja a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye településein élő fiatalok megtartása a megyeszékhelyen. A programban a Debreceni Egyetem közreműködik. Azok az aktív jogviszonyú, nappali munkarendű, alap, mester vagy felsőoktatási szakképzésben a Debreceni Egyetem szolnoki képzésén részt vevő hallgatók részesülhetnek támogatásban, akiknek Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyében van állandó lakhelye.

A „Szolnokon a Jövő!” gyakornoki program célja, hogy szakmai gyakorlat, munkatapasztalat megszerzésével támogassa a szolnoki szakképző intézményekben végzett, szakmát szerzett pályakezdő fiatalokat. A program megvalósításában közreműködik az Impulzus Egyesület. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a pályakezdés időszakának támogatásán túl lehetőséget biztosít a szolnoki kötődésű fiatalok lakhatásának megoldására az önkormányzati tulajdonban lévő lakások révén. Ezen lakások bérletéről, valamint saját lakáshoz való jutásuk támogatásáról a fiatalok önkormányzati rendeletek révén tájékozódhatnak.

A Szolnok Hazavár Program - terveink szerint - 2024-ben, az elmúlt évek tapasztalatainak figyelembevételével megújításra kerül.

„Családbarát Szolnok”

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 2017 júniusában elfogadta a Családbarát Szolnok Programot, melynek célja, hogy a vármegyeszékhelyen a családközpontú szemlélet elsődlegessé váljon.

Ennek érdekében az önkormányzat erősíti a szolgáltató rendszer családközpontúságát, bővíti a korosztályos programokat, valamint összehangolja a családokat célzó eseményeket, rendezvényeket.

A város célja, hogy anyagilag és természetbeni támogatással is segítse a családokat: például ajándécsomagot adnak az újszülöttnak, az elsősők számára tornafelszerelést, az első lakáshoz jutóknak vissza nem térítendő támogatást lakásvásárláshoz, valamint ösztöndíjat a diákoknak. A Családbarát Szolnok Program az új elemek mellett egyesíti az eddigi sikeres programokat.

Életmód, mentálhigiéné, szociális igények

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a Debreceni Egyetem közreműködésével végezte el a 12-18 éves szolnoki alap- és középfokú köznevelési intézményekben tanulók körében az online ifjúságkutatást 2021 tavaszán, melynek tapasztalatai az alábbiak:

- A fiatal korosztály számára általánosságban a barátság, a szülők és tanáraik tisztelete nagyon fontos, a hagyományok tisztelete, a kisebbségek védelme pedig kevésbé foglalkoztatja őket. Nagyon fontosnak ítélik meg a szabadidőt, a szabadságot és a sikeres élet meglétét. A politika kevésbé van rájuk hatással. A saját műveltségük fejlesztése, a kultúra alapvető számukra.

- Az egyházi iskolák tanulói szigorúbb szabályok szerint élnek, az állami iskolákban tanulók számára kevésbé szabályák meg, mit csinálhatnak otthon, ha nincsenek otthon a szülők. Döntő többségben a szülők tudnak arról, hogy kivel töltik az estét a diákok. A diákok sokszor beszélgetnek szüleikkel. A fiúk a lányokhoz képest nagyobb százalékban inkább senkivel se beszélnek meg, ha zaklatnák őket.
- A legtöbb diák rendelkezik okostelefonnal. A fokozott internetezés, már az általános iskolákban is jelentkezik. Az internetes zaklatás is egyre gyakoribb, inkább lányokat érint.
- A fiatalok szerint Szolnok sokat fejlődött az elmúlt években. A lányok véleménye pozitívabb a fiúkénál. A középiskola elvégzése után legtöbben egyetemre szeretnének menni. Tanulmányok elvégzése után sokan szeretnének külföldön letelepedni. A szolnoki fiatalok egyharmada egyáltalán nem tartja valószínűnek, hogy Szolnokon szeretne élni, vagy letelepedni.
- A diákok tisztában vannak a dohányzás veszélyességével. Az ecstasy és kannabisz kipróbálás veszélyességének megítélése kevésbé erőteljes.
- A hagyományok tiszteltére és a kultúra fontosságára fokozott hangsúlyt kellene helyezni az oktatás terén, kiegészítve a politikai berendezkedések jellegzetességeivel. A zaklatásokról felvilágosító előadásokat kellene tartani, melyben kiemelik a zaklatás bejelentésének fontosságát, lehetőségeit. Aktív szórakozási lehetőségeket kell biztosítani, mely az okostelefon/tv előtt eltöltött időt hivatott csökkenteni. Lehetőségeket kell teremteni és bemutatni a diákok számára a diploma utáni elhelyezkedéshez. Fontos a rizikótényezők (alkohol, drogok) veszélyességének hangsúlyozása felvilágosító előadások keretében.

Kábítószer Egyeztető Fórum

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 2001-ben döntött arról, hogy kihasználva a szakpolitika által biztosított pályázati lehetőséget, csatlakozni kíván a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumokat működtető települések közösségéhez. Ennek a támogató hozzáállásnak köszönhetően mondható el, hogy hivatalosan 2002 óta működik egy multidiszciplinális szakmai team az önkormányzat mellett tanácsadói funkcióval a drogproblémák kezelése kapcsán.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) alapfeladata, hogy javaslatokkal segítse a város drogstratégiájának elkészítését és egyben figyelemmel kísérje a kijelölt célok elérését szolgáló feladatok megvalósulását. Ezen irányú működésében, alapvetően az aktuális szakpolitikai dokumentum iránymutatásai a meghatározóak számára.

A drogprobléma visszaszorításában három alappillért állítottak fel; az első az egészségfejlesztés és kábítószer megelőzés, a második a kezelés, ellátás, felépülés területe, a harmadik pedig a kínálatcsökkentés. A KEF ajánlásokat, javaslatokat fogalmaz meg a helyi közigazgatás, valamint a témában érintett szervezetek és intézmények felé. Támogatják az alulról jövő kezdeményezéseket, továbbá felkérésre támogatják a városban, megyében drog-ellenes tevékenységet végző szervezetek, intézmények országos, illetve nemzetközi pályázatokon való részvételét.

Az iskolai prevenciós programok kapcsán városunkban jól bevált kölcsönös együttműködéseknek köszönhető, hogy több szervezet is készen áll a köznevelési intézményekkel együttműködni prevenciós programok megvalósítása tekintetében, valamint egyéb szakmai segítséget is szolgáltatnak (pl. krízis helyzetben), mint például a Városi

Rendőrkapitányság, a Szolnoki Iskolavédőnők Egyesülete és az SZKTT Humán Szolgáltató Központ.

A Szolnoki Rendőrkapitányság területén a 2021-es évben fiatal felnőtt korúak és felnőtt korúak ellen indítottak büntetőeljárásokat. A kábítószeres ügyekben folytatott vizsgálataik tapasztalatai azt mutatják, hogy a fiatalok elsősorban baráti kapcsolatokon keresztül, illetve postai úton történő rendelés útján jutnak kábítószerhez, új pszichoaktív anyaghoz és azt közösen fogyasztják.

A kábítószeresek közül leggyakoribb az új pszichoaktív anyagok, úgynevezett designer drogok fogyasztása, melyek olcsóbbak és könnyebben beszerezhetőek. Ez a szer a legelterjedtebb a szegregátumban élők körében is. A középosztályhoz tartozók körében a marihuána és kokain fogyasztása a jellemző. Új csempészési, szállítási módszerek megjelenése nem volt az illetékességi területükön.

A bűnügyi statisztikák kedvezőtlen jelenségei, a helyi felmérések eredményei, és a fiatalok szórakozási szokásaiban megjelenő negatív jelenségek (közterületi rongálások, 12-15 éves korosztály éjszakai szórakozóhelyeken történő megjelenése) alapján egyre inkább szükség mutatkozott a helyi társadalom szemléletformálásának olyan módjára, mely közvetlenül a családot éri el.

A KEF Egészségfejlesztés-megelőzés Munkacsoportja 2021 tavaszán végzett mentális helyzetértékelését a Covid kapcsán Szolnok város középiskolaiban.

A digitális oktatás hatásaival kapcsolatosan megfogalmazott hipotézisek az alábbiak voltak:

- átalakította a szabadidős struktúrát és ezen belül felerősítette a középiskolás fiatalok online függőségét,
- negatívan hatott szociális kapcsolataik minőségére, mennyiségére (szociális passzivitást eredményezett),
- negatívan hatott az iskolai közösségek kialakulására és működésére,
- motiválatlanokká váltak, ami nem csupán mentális vonatkozásban, de életmódjukban, fizikai megjelenésükben is megmutatkozik (fizikai, órai passzivitás).
- a tantermen kívüli digitális munkarend kettészakadást eredményezett a pedagógusok körében annak tekintetében, hogy mennyire éltek meg sikerélményt a digitális oktatás kapcsán,
- nőtt a leterheltségük és fokozódott a kiégés körükben.

A kényszer hozta bezárás számos mentális és társas kapcsolati problémát idézett elő. Társas kapcsolataikra negatívan hatott a bezárás. Mivel a találkozások megszűntek az egyéni szorongás depresszív tünetek felerősödtek. A fizikai tér szűkülése egyfajta társas kapcsolati és fizikai tevékenységbeli átrendeződést idézett elő. Kapcsolattartási formájuk az online térbe helyeződött át. Viszont a digitalizált világban nem érezték magukat magányosnak, mert kellő ingert, impulzust kiváltó környezetben voltak. A digitális oktatás következtében a fiatalok körében a monitornál eltöltött idő megnövekedett, amivel szoros összefüggésben van az alvási szokások átalakulása, konkrétan a lefekvés kitolódása. Ennek egyenes következménye a napirend felborulása, motiválatlanná váltak, amely fizikai megjelenésükben is megmutatkozott, illetve az órai részvételükben, órai passzivitásukban is. Testképzavar, étkezési zavarok nagyobb számban jelentkeztek a fiataloknál. Összességében egy hullámzó érzelmi – mentális állapot jött létre, az iskolával való személyes kapcsolataik erősen sérültek. Türelmet, beszélgetést, több rájuk fordított időt szeretnének.

Biztonságos Szórakozóhely Program

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 2012-ben a rendőrséggel közösen elindította Biztonságos szórakozóhely programját. A program a fokozatos építkezés elve mentén indult. Fontos elemei voltak a lakossági szemléletformálás, a Városi Szülői Fórum, közvetlen párbeszéd a fiatalokkal, szórakozóhely tulajdonosokkal, szakemberekkel, a szülők, fiatalok, szakemberek számára nyitottá tett hétfélig szórakozóhely ellenőrzések a rendőrség és hatóságok együttműködésével, alkoholmentes partyk, kiadványok megjelentetése, szakmai előadások. Közben a fiatalok szórakozási szokásai megváltoztak, a szórakozóhelyekről külső helyszínekre tevődött át a hangsúly, így a program átalakult.

Erre reflektálva a **TISZtA PART projekt** 2019-ben indult el Szolnok városában az önkormányzat koordinálásában. Célja, hogy a hétfélig szórakozás alatt termelődő szemét ne a Tisza-partot és a sétányt terhelje, hanem a kihelyezett szeméttárolókba gyűjtsék a szórakozó fiatalok. Ezt a célt részben az ehhez szükséges infrastruktúra megteremtésével, a szemétygyűjtők számának növelésével, másrészt kortárs közreműködők és szakmai együttműködő partnerek szemléletformáló akcióival, támogatásával szeretne volna elérni az önkormányzat. Közösségi projektként működő programról van szó. A probléma által érintett helyi szereplőkből alakult meg a Projekt Team, ami meghatározta az elérendő célokat, a hozzá kapcsolódó feladatokat, a kommunikációs stratégiát és ehhez megteremtette a humán és pénzügyi erőforrásokat. A projekt kulcseleme volt a DOKK mellett kialakított TISZtA PART PONT és az itt péntek-szombat esténként megjelenő szakemberek.

6. Sport

A Nemzeti Sportstratégia megfogalmazása alapján igazgatási és szervezési szempontból a sporton belül három terület különböztethető meg: a rekreációs sport (szabadidősport), a versenysport, valamint az iskolai és diáksport. Ezek a területek azonban szorosan összefüggnek egymással, éles határvonalak nem húzhatók az egyes területek között, ezért integrált egészként kezelendők.

A Nemzeti Sportstratégia szerint rekreációs sporttevékenységnek azt tekintjük, ha a sportoló rendszeresen, heti két alkalommal, vagy annál gyakrabban végez legkevesebb egy órányi, kellően intenzív mozgást, melynek célja többek között a jó kondicionális állapot, a felfrissülés és a jó közérzet.

A szabadidősport olyan sporttevékenységet jelent, amit szabadidőben, kikapcsolódás, felfrissülés, illetve egészségünk megóvása, teljesítő képességünk megőrzése vagy növelése céljából űzünk.

A szabadidő (rekreációs) sport alapvetően két irányból gyűjti bázisát. Egyrészt sporttal kapcsolatban megfelelően szocializálódott diákok, illetve optimális esetben a versenysport kereteiből „kiöregedők”, másrészt a „passzív” felnőtt lakosság jelenti a bázist.

A sport olyan eszköz, amely már nemcsak szabadidő-szervező erő, hanem szemléletváltó elem. Számos területen a sport lehet a legolcsóbb és leghatékonyabb eszköz. Ha a sportba fektetünk energiát, azzal sok területen érhetünk el jó eredményt, hiszen a sport rendelkezik olyan különlegesen sajátos (szociális, pedagógiai, etikai, szolidaritási, egészségtudatot, egyént és

közösséget fejlesztő) funkciókkal, amelyek hozzájárulnak a helyi társadalom polgárainak aktív társadalmi szerepvállalásához, az együttműködés és integráció fejlesztéséhez.

Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft.

Városunkban a Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft.-nek jelentős szerepe van a szabadidősport, a diáksport, a rekreációs sport szervezésében és lebonyolításában, az utánpótlás-nevelésben, a közösségi-közművelődési programok, rendezvények szervezésében, lebonyolításában, a városban más szervezetek által lebonyolítandó szabadidős események segítésében, valamint a városi szabadidősport programokhoz szükséges létesítmények (Tiszaligeti Műfüves Pálya, Széchenyi lakótelepi műfüves pálya, Városi Sportcsarnok, Fallabda pálya, Holt-Tiszai Vízisport Telep), eszközök, személyi feltételek biztosításában. Egész éves folyamatos tevékenységével a sport szeretetére, az egészséges életmódra nevelésre, a rendszeres testmozgás fontosságára kívánja felhívni a város fiatalságának figyelmét.

Szolnokon az önkormányzat alapításában a Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. fogja össze, koordinálja a szabadidősport tevékenységet az alapító okiratukban és a közhasznú szerződésben meghatározott kötelező feladatellátás alapján. A Kft. egyik feladata a város szabadidősportjának szervezése, emellett a más szervezetek által lebonyolítandó szabadidős események segítése, illetve az egyéb rendezésű városi szabadidősport programokhoz szükséges létesítmények, eszközök, személyi feltételek biztosítása. Egész éves folyamatos tevékenységükkel a sport szeretetére, az egészséges életmódra nevelésre, a rendszeres testmozgás fontosságára kívánják felhívni a figyelmet.

A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. kiemelt feladata - fentiekén túl - a lakossági sport közvetlen biztosítása gyermekkortól a senior korosztályig, valamint a városban más szervezetek által lebonyolítandó események szervezése, koordinálása és segítése.

Emellett feladatot vállaltak az elmúlt évben a lakosság egészségének és életminőségének javításában, az egészséges életmódra nevelés kialakításában, valamint mindezek megvalósítása érdekében a sportolási lehetőségek biztosításában. A Kft. fontos területe a szervezett keretek között történő szabadidős sportprogramok-, valamint a diáksport rendezvények szervezése, résztvevők bevonása minél szélesebb körben, aktivitásuk fokozása és számuk folyamatos növelése. Fontos szerep hárult a Kft.-re ebben az évben is az óvodai, iskolai-diáksport, rekreációs sport, utánpótlás nevelés és a közösségi-közművelődési programok/ rendezvények szervezésében, lebonyolításában.

A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. Szervezési csoportjának tevékenységi körébe tartozik – a szabadidősport szervezése mellett – a városi diáksportversenyek, vállalati programok és kiemelt jelentőségű, egyéb kulturális rendezvények szervezése, mely éves szinten 80-90 programot foglal magában.

A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft kiemelt, gyermekeket, fiatalokat is érintő szabadidős rendezvényei:

- COOP Májusfa futás: A legtöbb rajtolót általában az általános és középiskolák diákjai adják.
- Pizza Sprint Félmárton és Élmenyfutás (2024-től új névvel): 2023-ban negyedik alkalommal került megrendezésre a futók számára kiváló kikapcsolódást és kihívást

jelentő rendezvény. 7, 14 és 21 km-es távokon egyéniben, illetve 21 km-en három fős váltóban várják a szervezők az indulók nevezését.

- Sportok, gólok éjszakája: Három helyszínen, három sportágban (fallabda, streetball és kispályás labdarúgás) és egy időben kerülnek megrendezésre a programok.
- Tiszaligeti Napok: Az egyik legnagyobb diák- és tömegsport rendezvény a városban minden év szeptemberében.
- Belépés Nemcsak Tornacipőben: Nagy hagyományokkal rendelkező sportesemény, melyen az iskolák vegyes csapatokkal állnak rajthoz.
- Kerékpáros Napok: Minden évben két alkalommal, ősszel és tavasszal kerülnek megrendezésre a kerékpáros napok. A díjtalanul látogatható rendezvény a családokat szólítja meg, lehetőséget biztosítva, hogy sportosan tudják eltölteni napjukat.

Szolnoki Sportiskola

A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. keretein belül működik a Szolnoki Sportiskola, mely városunkban az utánpótlás-nevelést látja el a felnőtt sportegyesületek számára.

A Szolnoki Sportiskola egy az országban működő 10 egyesületi típusú sportiskola közül. Jelenleg 7 sportágban 6-18 éves korosztályban mintegy 1 300 gyermek számára biztosítja – szakemberek irányításával – az edzés és versenyzés lehetőségét és feltételeit. A Sportiskola elsődleges feladata, hogy a szakosztályokban minél több szolnoki fiatalnak biztosítsa a sportolás lehetőségét, és megnyerjen minél több sportolót a verseny és az élsport számára. Feladata továbbá, hogy felkészítse a fiatalokat az eredményes szakági versenyzésre, és eljuttassa őket képességeik szerinti legmagasabb szintre. Az edzők több sportágban – kajak-kenu, evezés, judo, vívás, kosárlabda, atlétika, röplabda – segítik a korosztályos válogatottak felkészítését. A toborzómunka eredményeként hatalmas létszámnövekedés következett be az elmúlt időszakban.

A 2022. évi eredményessége alapján az ország harmadik legsikeresebb sportiskolája lett a Szolnoki Sportcentrum Sportiskola.

Diáksport

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Sport, Turisztikai és Civil Kapcsolatok Bizottsága hosszú évek óta – az iskolák fenntartóváltásától függetlenül – az iskolák diáksport egyesületein, alapítványain keresztül önkormányzati támogatást nyújt az iskolai testnevelés és diáksport lehetséges mértékében történő önkormányzati támogatása az alábbi prioritások alapján:

- diáksport-egyesületek normatív címzett támogatása - az iskolai nappali rendszerű oktatásban résztvevők létszáma alapján,

- városi diákolimpiai és szabadidősport pontverseny eredményessége alapján pontrendszer szerinti, mely által a Bizottság a helyi diáksport életet kívánja ösztönözni.

A fentiekén túl önkormányzat anyagi támogatást nyújt a szabadidősport rendezvények szervezéséhez is.

Szabadidősport

A sportról szóló törvény megfogalmazása szerint szabadidő sportoló az a természetes személy, aki szabadideje eltöltéseként nem szervezett formában végez sporttevékenységet, illetve aki a szervezett formában folytatott sporttevékenysége során nem vesz részt szakszövetség vagy sportszövetség által kiírt, szervezett versenyeken.

A szabadidősport tehát nem eredményorientált, hanem főként kedvtelésből, az egészség megőrzéséért a szabadidő hasznos eltöltéseként végzett sporttevékenység, testedzés.

Városunkban az önkormányzat alapításában a Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. fogja össze, koordinálja a szabadidősport tevékenységet az alapító okiratukban, és a közhasznú szerződésben meghatározott kötelező feladatellátás alapján. Egész éves folyamatos tevékenységükkel a sport szeretetére, az egészséges életmódra nevelésre, a rendszeres testmozgás fontosságára kívánják felhívni a figyelmet.

A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. által szervezett szabadidősport programokon túl a városunk több sportegyesületnek ad otthont, melyek széles körben biztosítják a sportolási lehetőséget az egyéni és csapatsportokban egyaránt, mind az olimpiai és nem olimpiai sportágakban egyaránt (asztalitenisz, squash, tenisz, társastánc, küzdősportok, sakk, lovaglás, triatlon, stb).

A Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft. kiemelt feladata - fentiekén túl - a lakossági sport közvetlen biztosítása gyermekkortól a senior korosztályig, valamint a városban más szervezetek által lebonyolítandó események szervezése, koordinálása és segítése.

Emellett feladatot vállaltak az elmúlt évben a lakosság egészségének és életminőségének javításában, az egészséges életmódra nevelés kialakításában, valamint mindezek megvalósítása érdekében a sportolási lehetőségek biztosításában. A Kft. fontos területe a szervezett keretek között történő szabadidős sportprogramok-, valamint a diáksport rendezvények szervezése, résztvevők bevonása minél szélesebb körben, aktivitásuk fokozása és számuk folyamatos növelése. Fontos szerep hárul a Kft.-re az óvodai, iskolai-diáksport, rekreációs sport, utánpótlás nevelés és a közösségi-közművelődési programok/ rendezvények szervezésében, lebonyolításában.

Street workout pályák

Szolnokon egyre több lehetőség nyílik a változatos, ingyenes testmozgásra. A 2013. évi diákközgyűlésen merült fel a fiatalok részéről a street workout pályák építésének gondolata, kezdeményezést beépítettük a város akkori Ifjúsági Konceptiójába is. Ennek eredményeképpen az évek során több városrészben is kialakításra kerültek „kültéri kondiparkok”: Szandaszőlősen, a Széchenyi városrészben kettő, a Tiszaligetben, a Tabáni sportpályánál, a Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola udvarán és a Szolnoki Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola mellett. A 2015-ös diákközgyűlés fogalmazta meg a középiskolások részére szervezett amatőr street workout verseny iránti igényt. Az első versenyt 2017 őszén rendezte meg először a Szolnoki Sportcentrum. Városunkban közel húsz konditerem várja az önállóan sportolni vágyó fiatalokat.

Sportszervezeteink

Szolnok Megyei Jogú Városban az elmúlt években a vízilabdázók és a kosárlabdázók fantasztikus sikerei, a bajnoki címek, kupasikerek, a nemzetközi porondon elért nagyszerű eredmények messze földre elvitték városunk jó hírét, s nem utolsó sorban a magyar sportélet egyik fellegrárává tették városunkat.

A fenti két sportág sikerei rendkívül motiválóak a fiatal korosztály számára, ezért az érintett sportágak, kiegészülve a labdarúgással széles utánpótlás bázissal rendelkeznek. Városunk kiemelt sportklubjai az Olajbányász 2020 Kft., a Szolnoki Vízilabda Sport Club Kft., a Szolnoki MÁV Utánpótlás FC Kft., valamint a Szolnoki Röplabda Klub, a Szolnoki Kajak-Kenu Klub, a Tisza Evezős Egylet, a Szolnoki MÁV Sportegyesület, valamint a Szolnoki Honvéd Sportegyesület, melyek szakosztályai a Szolnoki Sportcentrum Sportiskola után a legnagyobb számú befogadói a sportolni kívánó ifjúságnak.

A fentiekén túl a sportolási lehetőségek széles tárházát nyújtják többek között az alábbi sportszervezetek is: AURIGA Életmód, Rekreáció és Tömegsport Egyesület, Banzai Kyokushin Karate Kai Sportegyesület, Dalma Dance Club, Gördögök Kerékpáros és Szabadidős Sportegyesület, Jászkun Volán Sportklub, Lurkó Focimánia Football Klub, Szanda Focisuli, Szoldance TSE, Szolnoki Baglyok Darts Club, Szolnoki Break Tánc és Extrém Sportegyesület, Szolnoki Búvár SE, Szolnoki Kézilabda Club Sportegyesület, New Step Fitnesz és Táncstúdió, Szolnoki Tenisz Klub Kft – hogy csak néhányat emeljünk ki a városunk ifjúsági életében is jelentős sportszervezetek közül.

Az országban egyedülálló módon szinte valamennyi köznevelési és szakképzési intézményben önálló diáksportegyesület működik és szervezi a helyi diáksport életet. A diáksport egyesületek működését Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata hosszú évek óta támogatja normatív alapon és éves pontverseny eredmények alapján.

7. Tehetségbarát Szolnok

A helyi tehetséggondozás helyzetének főbb jellemzői:

A köznevelési intézményeken és a Jász-Nagykun Szolnok Tehetségsegítő Tanácson kívül további szervezeteket is igyekszünk bevonni a tehetségsegítés folyamatába. A vármegye 53 Tehetségpontjából 22 Szolnokon található, köztük minden intézménytípus fellelhető: óvoda, általános és középfokú iskola, civil szervezet, alapítvány. Tehetségpontjaink segítenek, hogy az érdeklődő fiatalok hatékony segítséget kapjanak tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához, a tehetségpontokon keresztül juthatnak hozzá az információkhoz az érintettek. A rendszer igyekszik a feladathoz minél több anyagi forrást is rendelni. A következő időszak kihívása a helyi társadalom szemléletformálása mellett a versenyszféra támogató szerepének növelése, a kapcsolati háló erejének kiaknázása.

Az 1999-ben alapított „Pro Talento emlékérem” kitüntetés a tehetséggondozásban kimagasló munkát végző pedagógusok és a tanulmányi versenyeken sikeresen szereplő diákok elismerésére jött létre. A kitüntetés gondozását a Jász-Nagykun-Szolnok Tehetségsegítő Tanács és a Szolnoki Tankerületi Központ látja el.

A tehetségpontok, műhelyek hálózatba szerveződését támogatja a Jász-Nagykun-Szolnok Tehetségsegítő Tanács, mely 2010-ben alakult. Elnöksége koordinálja a tehetségsegítő kezdeményezéseket, döntéshozó fórumként kialakítja az adott területen folyó tehetségsegítő tevékenységek optimális együttműködését. Az önkormányzat kiemelt feladata a Tanáccsal való közös munka erősítése.

A tehetségek felkutatására szervezett programjaink – például Ádámok és Évák Ünnepe, Kiugró, Megavers - szélesebb körűvé tételét szintén prioritásként kezeljük. Az országos tanulmányi és szakmai versenyeken kimagasló eredményt elért diákok és felkészítő tanáraik polgármesteri köszöntésén, jutalmazásán keresztül a mentorokat is elismerjük.

8. Ösztöndíjak, elismerések, támogatások

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

A felsőoktatási önkormányzati szociális ösztöndíj alapításáról szóló 218/2000. (XII.14.) sz. közgyűlési határozatban az önkormányzat kinyilvánította azt a szándékát, miszerint az Oktatási Minisztérium által létesített Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz a 2001. évi fordulótól csatlakozik. A csatlakozással szociális ösztöndíjat alapított és az adományozás rendjét szabályzatban rögzítette. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja, hogy az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé tegye a felsőoktatásban való részvételt. Az ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzat által nyújtott támogatás, a vármegyei önkormányzat által nyújtott támogatás és az intézményi támogatás. 2022-ben 67 pályázót támogatott városunk.

Magyar Bajnoki Díjátadó Ünnepség

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata minden év elején külön ceremónia keretében köszönti az előző év legeredményesebb sportolóit, felkészítőiket, egyesületeket. Ezzel is elismerni kívánja ezen versenyzők és felkészítőik sikereit és áldozatos munkáját. Általában a városi szabadidős pontverseny eredményhirdetésére és díjazására is ezen rendezvény keretein belül kerül sor.

Országos tanulmányi és szakmai versenyeken kiváló eredményt elért általános és középiskolás tanulók és felkészítő tanáraik köszöntése

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata évek óta köszönti valamennyi Szolnokon működő középfokú oktatási intézmény kiemelkedő országos eredményt elért diákjait és az őket felkészítő pedagógusokat, 2019-től pedig azokat az általános iskolás tanulókat és tanáraikat is, akik az országos tanulmányi versenyeken kimagasló teljesítményt nyújtottak.

A korábban kialakult jó gyakorlat alapján önkormányzatunk folyamatosan együttműködik a szolnoki intézményekkel, kiváló az együttműködés a Szolnoki Tankerületi Központtal, a Szolnoki Szakképzési Centrummal és a nem állami fenntartású intézményekkel is.

Szolnok Város Középiskolai Ösztöndíja

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a szolnoki, középfokú oktatási intézményben tanuló diákok kiemelkedő tanulmányi eredményének elismerésére, a pályázati kultúra kialakulásának és az önmenedzselés képességének elősegítésére, Szolnok város értelmiségnevelő és- megtartó erejének növelése, a fiatalok Szolnok városhoz kötődésének erősítése céljából 2004-ben megalapította a Szolnok Város Középiskolai Ösztöndíját.

A 2021. évi rendeletmódosítás értelmében az elnyerhető ösztöndíj mértéke a duplájára, évi 50.000,-Ft-ról 100.000,-Ft-ra nőtt. Ezzel együtt kissé szigorúbbak lettek a pályázati feltételek is: a jelentkezőknek legalább 4.5-ös tanulmányi átlaggal kell rendelkezniük, és emellett szükséges, hogy országos tanulmányi, művészeti, illetve sportversenyen kiemelkedő eredménnyel is rendelkezzenek, vagy aktív szereplői legyenek a szolnoki ifjúsági közéletnek.

Szolnok Hazavár Program – Felsőoktatási Ösztöndíj Program

A felsőoktatási ösztöndíj célja, hogy jelentős mértékű anyagi támogatással hozzájáruljon ahhoz, hogy a jelenleg más városokban felsőfokú tanulmányokat folytató szolnoki fiatalok a jövőben Szolnokon a végzettségüknek megfelelő munkát vállaljanak.

A „Szolnok Hazavár” program portálján (<http://info.szolnok.hu/szhv/>) történő regisztrációval lehet bekapcsolódni az ösztöndíjprogramba.

A pályázati eljárás és a pályázatok elbírálásának módja: a pályázatokat a Szolnok Hazavár Program Munkacsoport véleménye alapján a Szolnok Város Jövője Közalapítvány Kuratóriuma bírálja el, és pozitív döntés esetén meghatározza az ösztöndíj havi összegét is. A döntésről minden pályázó írásbeli értesítést kap.

A pályázat akkor kerül a Szolnok Város Jövője Közalapítvány Kuratóriuma elé döntésre, ha a pályázó és egy konkrét szolnoki munkáltató között előzetes megegyezés jön létre a tanulmányi ösztöndíjra és a későbbi foglalkoztatásra vonatkozólag. A szerződés megkötését és az ösztöndíj folyósítását a Szolnok Város Jövője Közalapítvány végzi.

Szolnok Hazavár Program - A szolnoki felsőoktatásban résztvevő hallgatók támogatása

A program célja a Debreceni Egyetem közreműködésével a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye településein élő fiatalok megtartása a vármegyeszékhelyen, a helyben folytatott felsőfokú tanulmányaik támogatása, ösztönzése.

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 2021 novemberében a Szolnok Hazavár Programon belül „A szolnoki felsőoktatásban résztvevő hallgatók támogatása” programelem 2022/2023-as tanévre vonatkozó bővítéséről döntött. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a Debreceni Egyetemmel továbbra is együtt kíván működni a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye településein élő fiatalok ösztönzése érdekében.

Szolnok Hazavár Program – Lakhatás

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a „Szolnok Hazavár Program” keretében lehetőséget biztosít a szolnoki kötődésű, felsőfokú vagy középfokú végzettségű, szolnoki székhelyű, telephelyű, vagy szolnoki fiókteleppel rendelkező munkáltatónál végzettségének megfelelő munkaszerződés alapján munkaviszonyban álló fiatalok lakhatásának megoldására. A programban résztvevő fiatalok lakhatását az önkormányzati tulajdonban lévő lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló 12/2023. (V.26.) önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kétféle módon igyekszik támogatni városunk: bérlakásokkal és lakásvásárlási támogatással.

Szolnok Város Ifjúsági Díja

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 2009-ben a város ifjúsági életében tevékenyedők iránt érzett tisztelete és megbecsülése jeléül évente kiadható „Szolnok Város Ifjúsági Díja”-t alapított azok részére, akik a város ifjúsági korosztálya körében kiemelkedő közösségépítő tevékenységet folytatnak. A díj minden olyan fiatalnak adományozható, aki Szolnok város ifjúsági életében, ifjúsági közösségi életének szervezésében kimagasló tevékenységet folytat és aki az adományozás évében még nem töltötte be a 30. életévét, továbbá minden olyan közösségnek, amely a városi ifjúságért legalább három éve aktív tevékenységet folytat. A díjat egy évben legfeljebb három személynek vagy közösségnek lehet odaítélni.

A javaslatokat az erre a célra létrehozott munkacsoport véleményezi, melynek tagjai az oktatási és kulturális feladatokkal foglalkozó bizottság valamennyi tagja, a területért felelős alpolgármester, valamint a Szolnok Városi Diákok Tanácsa és a Szolnoki Gyermektanács 1-1 képviselője. A munkacsoport véleményét a polgármester terjeszti - döntés céljából - legkésőbb a februári közgyűlés elé.

Az elismerés első ízben 2010. március 15-én került átadásra. A díj oklevélből és pénzjutalomból, 2019. évtől oklevélből, pénzjutalomból és képzőművészeti alkotásból áll. A díj a március 15-i városi ünnepségen kerül átadásra.

Szurmay Ernő-díj

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a pedagógusok iránt érzett tiszteletének és megbecsülésének jeléül évente kiadható „Surmay Ernő-díj”-at alapított azok részére, akik a közoktatás és felsőoktatás helyi eredményei, értékei gyarapításában kiemelkedő pedagógiai teljesítményt nyújtanak. A díj olyan pedagógusoknak és pedagógus közösségeknek adományozható, akik, vagy amelyek Szolnok város gyermekei, ifjúsága érdekében kimagasló munkát végeznek, illetve végeztek.

Az évente odaítélhető, összesen hét díjból a beérkezett javaslatok rangsorolásánál egy díj esetében előnyben kell részesíteni a pályakezdő, 35. életévét be nem töltött fiatal pedagógus elismerésére vonatkozó felterjesztéseket.

Tanulj, hogy boldogulj!

2016 tavaszán indította útjára a Szolnok Város Jövője Közalapítvány – a Ciklámen Tourist anyagi támogatásának köszönhetően – a Tanulj, hogy boldogulj! elnevezésű ösztöndíjprogramját.

Az ösztöndíjprogram célja a szolnoki általános iskolák felső tagozatán tanuló, tanulmányi előmenetelében, vagy a művészetek területén kiemelkedően tehetséges, de szerény anyagi körülmények között élő gyermekek motiválása a még jobb tanulmányi eredmények elérése és továbbtanulási esélyeik növelése érdekében. A támogatás időtartama: 1 naptári év, de legfeljebb az általános iskolai tanulmányok befejezésének időpontja.

Az elnyerhető ösztöndíj havi 10.000,-Ft. A nyertes pályázóknak lehetőségük van az 1 éves ösztöndíj időszak leteltét követően újból pályázatot benyújtani.

A halmozottan hátrányos helyzetű alap- és középfokú oktatási intézmények tanulói kiemelkedő teljesítményének elismerése

Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottsága mintegy 20 éve kezdeményezte a halmozottan hátrányos helyzetű - különös tekintettel a társadalmi és családi szociális hátrányaik alapján támogatásra szoruló - alap- és középfokú oktatási intézmények tanulóinak, a város integrációs törekvéseivel összhangban lévő kiemelkedő teljesítményének elismerését, azaz a Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, tanulmányi-, valamint kulturális-, művészeti-, közösségi- és/vagy sport területen kiemelkedő tevékenységet végzett hátrányos helyzetű tanulók jutalmazását. A 2022-es évben a rendelkezésre álló keret 720.000,- Ft volt, mely összegből - az Együtt a Hátrányos Helyzetben Élőkért Egyesület partneri közreműködésével - 50 fő tanuló részesült oklevélben és tárgyjutalomban.

Kővári Tamás-díj

A „Kővári Tamás Alapítvány az Egészséges Életért” kezdeményezésének megfelelően a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata által alapított Szolnok Város Jövője Közalapítvány képviseli a Kővári Tamás-díj adományozásának eredeti szándékát, gondoskodik annak értékmegőrzéséről.

A díj azoknak, az elsősorban Szolnokhoz kötődő magyar állampolgároknak adományozható, akik fiatal, aktív sportolóként kimagasló eredményt értek el, illetve azoknak, akik a sport, valamint az egészséges életmódra nevelés érdekében hosszabb távon kiemelkedően színvonalas tevékenységet folytatnak.

Krajcs Gábor-díj

A diáksport területén kiemelkedő szakmai tevékenységet végzők elismerésére a „Szandaszőlős Diáksportjáért Alapítvány Krajcs Gábor Emlékére” alapítói 2019. évben létrehozták a „Diáksportért Díj Krajcs Gábor Emlékére” elismerést.

A díj minden olyan személynek vagy közösségnek adományozható, aki Szolnok város diák- és ifjúsági sportéletében kiemelkedő tevékenységet végez vagy végzett, a diákok

sportpályafutásának elindításában, a sportra, ezen keresztül az egészséges életmódra nevelés terén közösségépítő munkájával példát mutat vagy mutatott.

Fábián Péterné (Tóth Katalin) ösztöndíj

A 2022-ben, a Szolnok Város Jövője Közalapítvány által első alkalommal kiírt ösztöndíjprogram célja olyan fiatal testnevelő tanárok anyagi és erkölcsi támogatása, akik a saját oktatási intézményükben a gyermekek, tanulók egészséges életmódra nevelésében, a mindennapos testnevelés oktatásában példamutató, kiemelkedő pedagógiai munkát végeznek.

9. Önkormányzati jógyakorlatok

- 2000-ben Szolnokon született meg az azóta országos méretűvé nőtt 24 órás vetélkedő – a XX. jubileumi vetélkedőt 2022-ben rendeztünk meg Szolnokon.
- 2008 óta működik a Szolnok Hazavár Program, mely indulása óta több száz szolnoki kötődésű fiatalnak nyújtott támogatást.
- 2009-ben Szolnokról indult az azóta országos mozgalommá nőtt „Ádámok és Évák Ünnepe” Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Szolnoki Szigligeti Színház diákok számára szervezett előadásorozata. A rendezvény célja, hogy a kultúra, a művészetek iránt fogékony fiatalokat megismertesse a színjátszás örömeivel, közelebb vigye őket a „világot jelentő deszkákhoz”.
- 2009-ben a Szolnok Városi Diákok Tanácsa kezdeményezésére alapította meg a város Szolnok Város Ifjúsági Díját. Alapítása óta, 2023. március 15-ig bezárólag 42 fiatalt vagy ifjúsággal foglalkozó szervezetet ismert el a város.
- A szolnoki példa alapján vezették be országsszerte a mindennapos testnevelést az iskolákban.
- Az elmúlt tíz évben Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata kétszer is elnyerte a megye „Ifjúságbarát Önkormányzata” címét (2013, 2018), illetve a Nemzeti Tehetség Központ által adományozott „Tehetségbarát Önkormányzat Díj”-at (2013, 2022).
- A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége szakmai zsűrijének döntése értelmében a „Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok 2019” pályázaton állampolgári részvétel kategóriában Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának „A szolnoki ifjúság közéleti nevelése” című pályázata első helyezést ért el.
- „Senkit ne hagyj hátra!” – A 2017-ben Szolnokról induló kezdeményezést - mely a felelősségteljes szórakozás fontosságára hívja fel a fiatalok figyelmét - 2022-ben felkarolta az országosan ismert Tudatos Ifjúságért Program, mely együttműködve a Szolnok Városi Diákok Tanácsával a főként fiataloknak szóló országos rendezvényeken (EFOTT, MCC Feszt, Szegedi Ifjúsági Napok) kampányolt a tudatos és felelősségteljes szórakozás mellett.
- Megavers Országos Televíziós Versmondó Verseny - az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ és a Szolnok Televízió 2009-ben, a Költészet Napja alkalmából indított tehetségkutató versenyt, melynek célja, hogy a versszerető közönség tehetséges fiatalok értő tolmácsolásában élvezhesse a klasszikus és kortárs költők műveit.
- Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014 óta minden évben az „Osztálynapló” című kiadvánnyal köszönti valamennyi érettségiző, illetve első szakmai vizsgát tevő diákját. A kiadvány elkészítésének ötlete Szolnokon született, az elmúlt évek során több város is átvette.
- A Nemzeti Ifjúsági Tanács elnökségének 2022 óta szolnoki kötődésű fiatal tagja is van.

- Kelet-Magyarország legnagyobb animés-gamer találkozója, a „SzolnoCon” a Verseghy Könyvtár és Közművelődési Intézmény szervezésében 2018-ban valósult meg először. A több, mint ezer résztvevővel zajló nagyszabású, magas színvonalú esemény a japán kultúra és szubkultúra, valamint a fantasy kedvelőinek nyújt évről-évre kulturált szórakozási lehetőséget.
- Szolnoki kötődésű fiatal sportolóink olimpiai-, európa- és világbajnoki versenyeken elért kimagasló eredményeire.

V. A szolnoki ifjúságkutatások főbb megállapításai 2021-2022

1. Az ERIFA kérdőíves kutatása 2022

Az ifjúsági koncepcióhoz az Erzsébet Ifjúsági Alap Nonprofit Kft. (ERIFA) 2022 nyarán ifjúsági felmérés keretében online kérdőíves kutatást végzett a Szolnokon élő, illetve tanuló 12-30 éves fiatalok körében.

A fiatalok emelkedő aktivitást mutattak a felmérés során. Az ERIFA által végzett kutatássorozatban a városunkban adták a legtöbb választ a célcsoport tagjai. A kérdőívet 2.010 fő kezdte el kitölteni, 1.428 fő teljesen kitöltötte. A kitöltő fiatalok 62%-a Szolnokon él, 38% pedig a megye egyéb településeiről jár a városba tanulni. A kitöltők megoszlása korcsoportonként: 21,4%-uk 12-14 éves, 54,3%-uk 15-19 éves, 12,5%-uk 20-24 éves, 11,8%-uk 25-30 éves volt.

Szabadidőtöltés

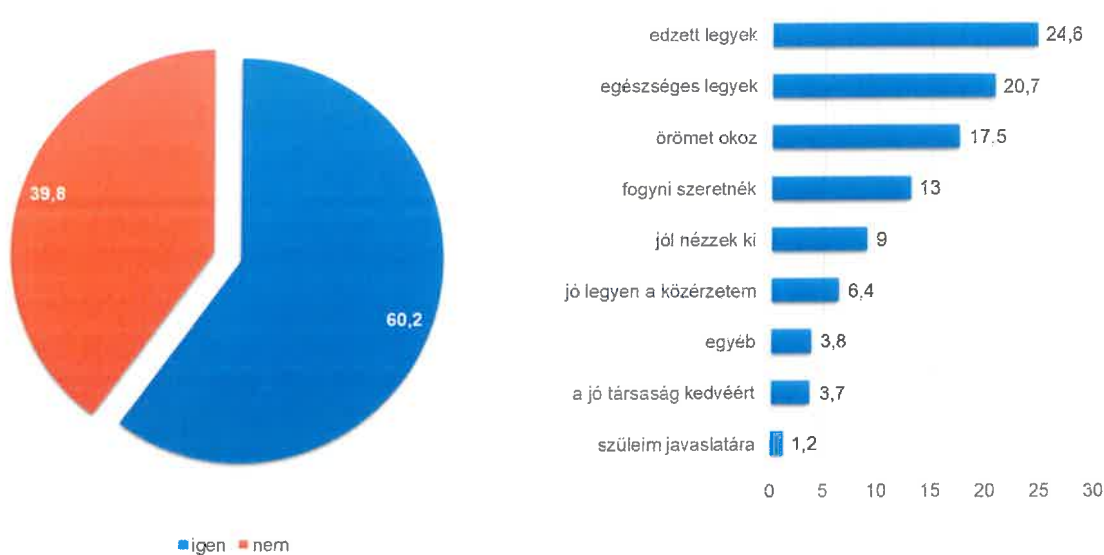
Mit csinálsz szabadidődben? (%)
Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

A fiatalok több mint fele (56%) a barátaival, kortárs csoportban tölti szabadidejét. A legjellemzőbb szabadidőtöltési szokások a médiafogyasztáshoz kötődnek: a válaszadók fele (53%) internetezik és számítógépezik, illetve zenét hallgat. Érdekes, hogy a korábbi évek méréseivel szemben a tévézés visszaszorul, kapcsolódó kutatásokból azonban világos, hogy ez nem a médiafogyasztás tartalmának, hanem formájának tudható be: a sugárzott, szerkesztett televíziós tartalommal szemben egyértelműen a streaming szolgáltatók által nyújtott tartalom kap teret (Netflix, HBO Max, Disney stb.) Mivel a fiatalok többsége ezeket okoseszközön vagy számítógépen veszi igénybe, az eredmények az „internetezés, számítógépezés” kategóriában jelennek meg.

Figyelemreméltó és aggasztó, hogy a kreatív szabadidőtöltési formák teljes köre a legelső időszegmensbe kerül és átlagosan a fiataloknak csak kevesebb mint tizede jelezte, hogy azok szerepet játszanak a szabadidejük eltöltésében.

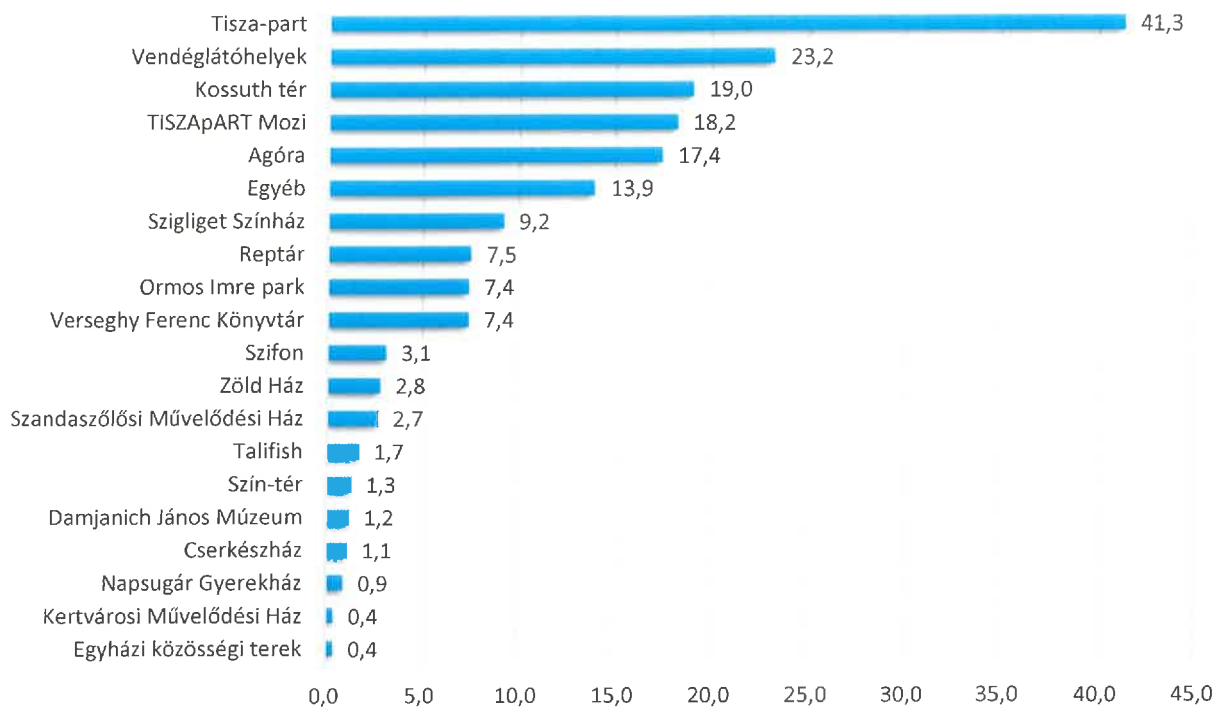
A sportot, mint a szabadidő fontos részét a fiatalok harmada (31%) jelölte meg. A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a fiataloknak e körön kívül is jelentős része (60%) végzett rendszeres testmozgást, ötödük (19%) pedig versenyszerűen sportol. Ezek az eredmények az országos átlagnál jobbak.

A kérdőív kitöltők 85%-a szabadidejét Szolnokon tölti.

A rendszeres sportolás jelenléte, illetve motívumai a szolnoki fiatalok körében
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

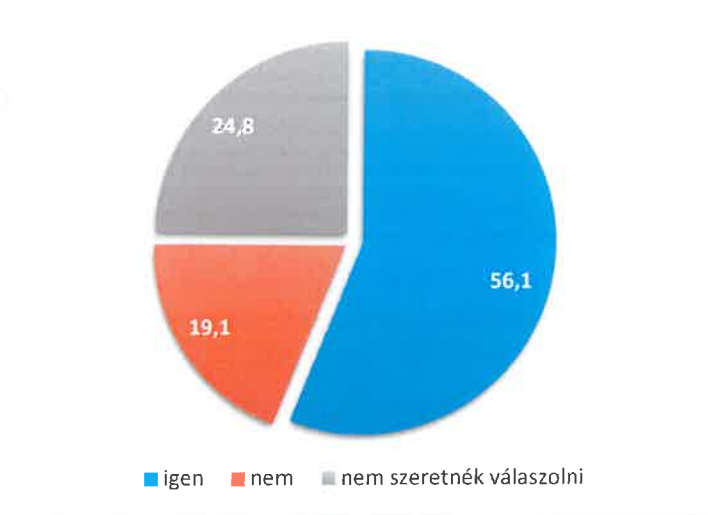
A fiatalok által legszívesebben látogatott helyszín a Tisza-part (41.3%), ezt követő népszerű helyet a vendéglátóhelyek, a Kossuth tér, majd a TISZApART Mozi és az Agóra jelentik. A többi felsorolt helyszínt a fiatalok 10 százalék alatt jelölték.

A kulturális, közösségi terek közül melyikben töltöd el legszívesebben a szabadidődöt? (%)

Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

Települési kötődés, elégedettség

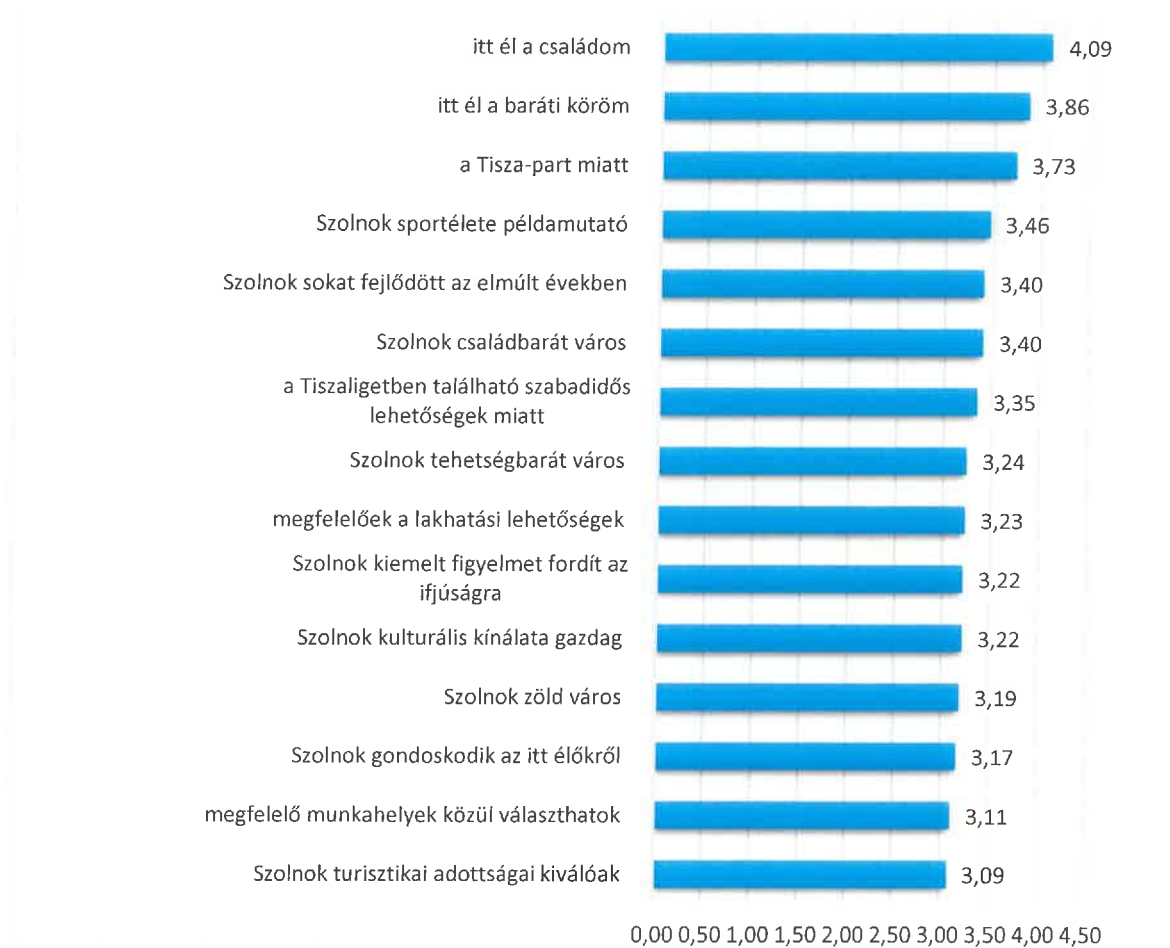
Szereted Szolnokot?

Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

Az egyszerű kérdésre, hogy szeretik-e a várost, a fiatalok több mint a fele (56,1%) válaszol egyértelmű igennel, csupán mintegy ötödük (19,1%) válaszol nemmel, ami a vizsgált korcsoport kritikus szociológiai jellemzőit tekintve jó aránynak tekinthető. A települési kötődésben rejlő lehetőségekre, a kérdés kapcsán mutatkozó bizonytalanságra mutat rá a

válaszolni nem tudók, vagy nem akarók aránya (24,8%), hiszen ők az összes adatszolgáltató negyedét alkotják.

A pozitív kötődés motívumaira rákérdezve, a város vonzó sajátosságainak vizsgálatakor elsősorban a személyes szociális kötődés, a családi és közösségi hovatartozás magas értékelése tűnik fel. A város belső arculatépítésének elemeihez (családbarát, tehetségbarát, helyi kultúra stb.) kapcsolódó sajátosságokat a fiatalok közepesen értékelik, ami a belső marketing erősítésének szükségességére mutat rá. A leginkább fejlesztendő területek a fiatalok értékelése szerint a turisztika, munkaerőpiac és a társadalmi gondoskodás körül kell, hogy formálódjanak.

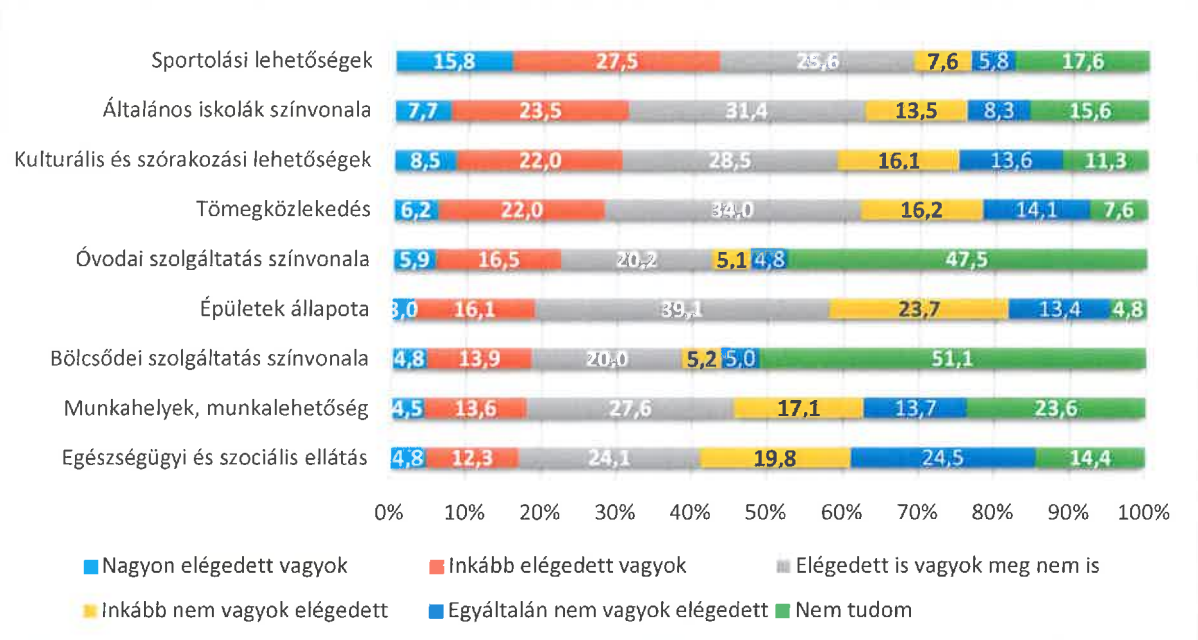

Mi az, ami miatt leginkább szereted Szolnokot? (átlagpontszám)

Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

Szerint mennyire mennek jól a dolgok Szolnokon? (%)
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

A fiatalok közösségi szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettsége (%)
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

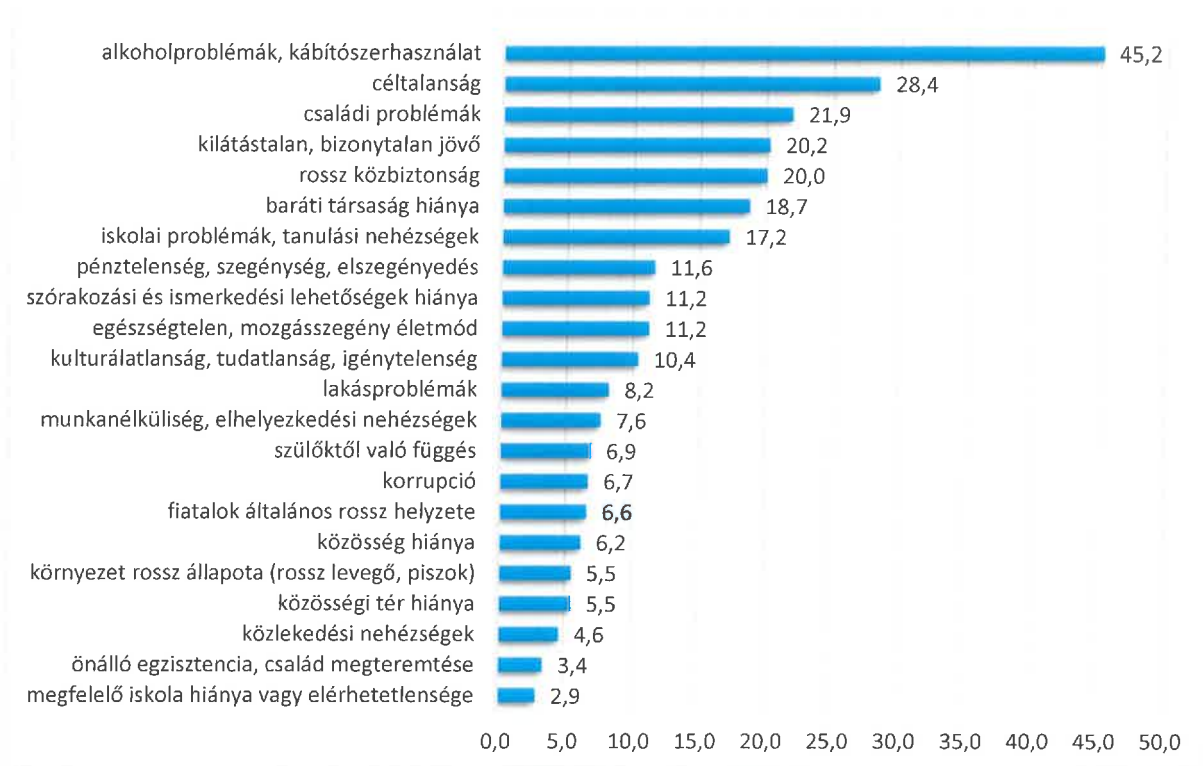
A kutatás több pontja mutat rá világosan a szolnoki fiatalok pozitív hozzáállására és megítélésére a sporttal, sportolási lehetőségekkel kapcsolatban. A közösségi szolgáltatások megítélésénél is a sportolási lehetőségek szerepelnek első helyen, amit a véleményformálók közül a legtöbben (43,4%) ítélnék meg pozitívan. Viszonylag kedvező az általános iskolák megítélése. Negatív a kedvező és a kedvezőtlen vélemények egyenlege azonban a kulturális, szórakozási lehetőségekre, a tömegközlekedésre és az épületek állapotára vonatkozóan.

Az óvodai és a bölcsődei szolgáltatások értékelése kapcsán figyelembe kell venni, hogy a válaszadók fele az életkorából, illetve az ahhoz kapcsolódó élethelyzetéből adódó tájékozatlansága miatt nem fogalmazott meg véleményt. Ha ezzel a választ nem adók számát

nem vesszük figyelembe, az így korrigált eredmények a fiatal felnőtt minta meglátásait mutatják, ami határozottan pozitív egyenleget mutat.

A kutatás során az ERIFA munkatársai megkérdezték a fiatalokat, szerintük mik tartoznak a szolnoki fiatalok legnagyobb problémái közé. (A megadott lehetőségek közül hármat választhattak.)

A megkérdezettek majdnem fele (45,2%) gondolta úgy, hogy a szolnoki fiatalok legnagyobb problémája a kábítószerhasználat és alkoholfogyasztás. Az eredményt némileg befolyásolhatja az adatfelvételt néhány hónappal megelőző kábítószerügyi felmérés, amely orientálhatta a fiatalok problémalátását, figyelmének fókuszait is. Az online kérdőív eredményeit ezért kontrollnak vetettük alá az ifjúsági interjúk és műhelyek során, ahol a kérdés magas prioritása beigazolódott. A fiatalok valóban súlyos problémának tartják a szenvedélybetegségeket, a kábítószerhasználat és az alkoholfogyasztás sajátosságait azonban nem tudták tipikusan lokalizálni, konkrét eseményekhez, csoportokhoz kötni.

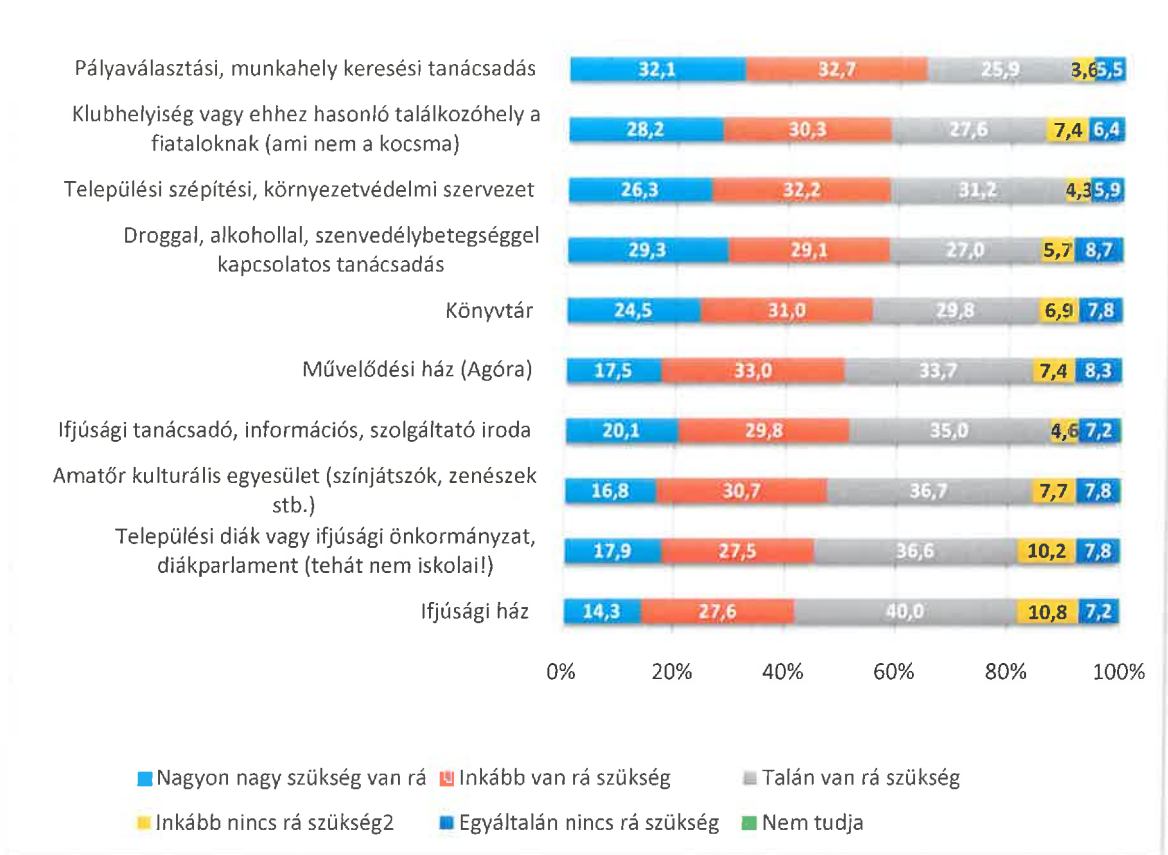

A szolnoki fiatalok legnagyobb problémái (%)
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

Szolnok bűnözési statisztikája, az abból kirajzolódó közbiztonság kimondottan jónak mondható. Az egyéni és csoportos interjúk során aztán világossá vált, hogy a fiatalok romló biztonságérzetét a covid és a háborús helyzet okozta fenyegetésérzet mellett a számukra meghatározó közösségi tereken megjelenő erőszakos kiscsoportok jelenléte és aktivitása, illetve a jelenségnek az ifjúsági közbeszédben való felerősödése okozza.

A fiatalok körében kialakítandónak, illetve fejleszteni kívánt szolgáltatások köre nagyrészt reflektál a problémákra. Az ifjúsági szolgáltatásokkal kapcsolatosan a korosztály legtöbb tagja úgy érzi, hogy pályaválasztási és munkahelykeresési tanácsadásra van leginkább szükségük. Ezt követi olyan ifjúsági közösségi tér (klubhelyiség) kialakítása, ami csak nekik szól.

Harmadik helyen a droggal, alkohollal, szenvedélybetegségekkel kapcsolatos tanácsadás, illetve a települési környezet élhetőbbé tételét segítő szervezet szükségességét jelezték.

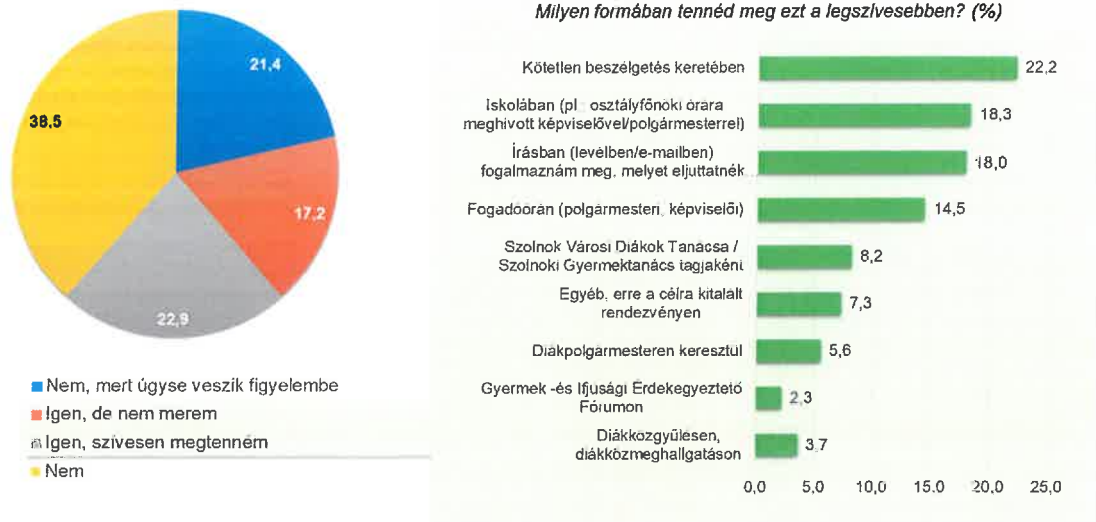
Mennyire van, illetve lenne rá szükség, hogy működjenek a településen ilyen intézmények, szolgáltatások, szervezetek?
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

A saját, illetve a korosztályi szociális aktivitás megítélése a fiatalok körében
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

A fiataloknak csak valamivel több mint a negyede véli magát aktívnak a közösségi életben és a korosztályát hasonló arányban tartja inkább szociálisan cselekvőnek, kezdeményezőnek.

Fontos, hogy a fiatalok körülbelül harmada jelzi a maga és a kortárs csoport részéről a külső kezdeményezés szükségességét a közösségi kezdeményezésekben, ami az intézményi és professzionális ifjúságfejlesztői szerep fontosságára mutat rá.

Véleménynyilvánítási hajlandóság a fiatalok körében – Szeretnéd-e időnként elmondani ötleteidet, véleményedet a város vezetésének/döntéshozóinak? (%)
 Forrás: ERIFA – Szolnoki ifjúsági felmérés 2022

Azok, akik választ adtak a véleménynyilvánítás lehetőségére, szívesebben használnának kevésbé formális csatornákat, mint intézményesített lehetőségeket. Mivel a demokratikus közélet garanciáit elsősorban a szervezett, szabályozott részvételi formák erősíthetik (amelyeknek létrehozására és működtetésére a város sok energiát fordított az ifjúságfejlesztés területén), figyelmet kell fordítani a meglévő részvételi intézményeknek a fiatalok személyes életteréhez, korosztályi sajátosságaihoz közelebb álló participációs és közéleti kommunikációs felületek, módszerek, tartalmak kialakítására.

Honnan szoktál értesülni a település híreiről, eseményeiről?

A személyes terek, kapcsolatok fontosságára mutat rá az a tény is, hogy a fiatalok meggyőző többsége elsősorban a családi, baráti, ismerősi körből tájékozódik (64,3%). A fiatalok jóval kisebb, de a tájékozódás és véleményformálás szempontjából még mindig jelentős arányt (33,4%) képviselő csoportja számára a Meta közösségi platformja, a Facebook algoritmus határozza meg, mit olvasnak a hírfolyamukban. Az algoritmus az egyes fiatalok érdeklődéséhez és a korosztályt célzó, elsősorban piaci megrendelők preferenciáihoz igazodik. A fiatalok legalább ekkora részben a város hivatalos Facebook oldalának szerkesztőire és kommentelőire támaszkodnak a tájékozódás során. A korábban általános hírfelületek (helyi tévé, rádió, nyomtatott sajtó) mára jelentéktelen szerepet játszanak a korosztály tagjainak tájékozódásában. Mérhető azonban a megyei hírportál és – meglepő módon – a plakátok, szórólapok információs szerepe.

2. Az általános- és középiskolások körében végzett online kutatás 2021

Az Ifjúságkutatás Szolnok 2021 című online kérdőíves lekérdés 2021-ben készült. A felmérés során 11 általános iskola 862 tanulója és 12 középiskola 1 481 tanulója töltötte ki a kérdőívet a 12 - 18 éves korosztályból. A kitöltők intézményei között szerepelt minden iskolatípus, pl.: egyházi, gimnázium, szakképző iskola.

A kutatásnak az ifjúsági koncepció szempontjából releváns megállapításai:

- Az általános iskolai válaszadók több, mint 80%-a számára a szabadidő a legfontosabb, azt követi a szabadság és a sikeres élet megléte, majd az anyagi javak, a leendő fizetés mértéke, a munka jellege és a kreatív élet következnek. Legkevésbé fontosnak a közügyekben való részvételt, valamint a magyarságtudatot tartják.
- A középiskolások körében az anyagi javak, a jövőbeli fizetés mértéke, a munka jellege, a jó kondíció, valamint az egészség fontos a válaszok alapján. A hírnév után a nemzeti érzést, a magyarságtudatot és a közügyekben való részvételt tekintik a leglényegtelenebbnek.
- Megközelítőleg mind az általános, mind a középiskolások 94%-ának van saját okostelefonja. A legtöbb általános iskolás napi 5 óránál többet szokott internetezni, ezt követik a naponta 1-2 és 3-5 órát internetezők. A megkérdezett középiskolások közel fele hétközben naponta 5 óránál többet tölt internetezéssel. A második leggyakoribb válasz a napi 3-5 óra volt, majd ezt követte a napi 1-2 óra internetezés.
- A 12-18 év közötti fiatalok várossal való elégedettsége mindkét korosztályban és minden kérdéskörben 50% körül mozog. Nagyjából ugyanígy értékelték a város modernitását, családbarát hozzáállását, a lakosságról való gondoskodást, a fiatalokra fordított figyelmet és a turisztikai kínálatot. A sportéletet magasan, mindkét korosztályban kétharmados többséggel kiemelkedőnek ítélték.
- Az általános és középiskolás diákok közül sokan a tanulmányaikat követően külföldön szeretnének élni. Nagy részük nem tartja valószínűnek, hogy Szolnokon telepedjen le, a válaszadóknak csak egynegyede térne vissza a városba.
- A válaszadó középiskolások 65%-a a kérdőív kitöltését megelőző 30 napban fogyasztott alkoholt (ebből 38% 1-7 nappal előtte). Az általános iskolás korosztály esetében ez az arány 29% (melyből 11% 1-7 nappal előtte). Az alkoholfogyasztás negatív megítélése ellenére a vizsgált csoportokban magas a rendszeres alkoholfogyasztók aránya.

3. Szolnok kulturális koncepciója 2021-2035 releváns megállapításai

Szolnok Megyei Jogú Város 2021-2035 közötti távra tervezett Kulturális Koncepciója a következő ifjúsági vonatkozású célkitűzéseket határozta meg.

1. A térségi szerepkör megerősítése átfogó területen belül:
Térségi szerepkör megerősítése specifikus célterület- Kulturális alapú gazdaságfejlesztés:
 - A helyi szakmai felsőoktatás beágyazódásának előmozdítása
 - Szolgáltatás-fejlesztésre irányuló képzések, információs programok
 - Közösségi vállalkozások ösztönzése, fejlesztése
2. A térségi szerepkör megerősítése átfogó célterületen belül:
Innovációs képesség fejlesztése specifikus célterület - Kreatív platform kialakítása:
 - Vállalati és szakmabemutatók, orientációs programok
 - Innovatív közösségi vállalkozások, mikrovállalkozások, szövetkezetek létesítésének és működésének szakmai támogatása
 - Coworking (közösségi iroda) központ kialakítása
3. A közösségi és kulturális terek társadalmi kihasználtsága és fenntarthatósága, a helyi társadalom igényeit szolgáló és formáló, a társadalmi befogadást segítő kulturális és közösségi szolgáltatások fejlesztése átfogó célterületen belül:
Kulturális intézmények és szervezetek szakmai tevékenységének megújítása - Multifunkcionális közösségi, kulturális terek kialakítása, fejlesztése:
 - Nyitott, többfunkciós közösségi házak
 - Alkalmi közösségi terek kialakítása és fenntartása
 - Funkció nélküli épületek, közterek közösségi funkciókkal való revitalizálása
4. Az átfogó célterületen belül - Lokális identitás erősítése:
 - A helyi közösségek bevonása a városi/térségi/országos nagyrendezvényekbe, a részvétel ösztönzése
5. Az Együttműködő társadalom átfogó célterületen belül:
 - A generációk közötti párbeszéd, a szolidaritás, a közös tudás és az innováció megtartó erő. A családok számára vonzó város versenyképes gazdasága, kulturális és közélet a fiatalok számára is perspektívát kínál. A fiatalokat a városrészi színterekben felkészült ifjúsági munkás segíti. A kulturális szakemberek megbecsült tagjai a helyi közösségnek.
6. Az Együttműködő társadalom átfogó célon belül:
A városrészek közösségi vitalizációja, a helyi identitás, lokálpatriotizmus és részvétel erősítése:
 - Kisközösségek megerősítése - Speciális célcsoportok bevonódásának segítése:
 - A speciális célcsoportok (fiatalok) megszólítása, aktivizálása
 - A generációk közötti párbeszéd – helyi együttműködések kialakítása, erősítése
 - A különböző társadalmi csoportok, korosztályok ismerkedési alkalmainak segítése

7. Az átfogó célon belül: A városrészek közösségi vitalizációja, a helyi identitás, lokálpatriotizmus és részvétel erősítése:
Kisközösségek megerősítése - Lokális kisközösségi terek fejlesztése:
 - A fiatalok számára lakóhelyükön (városrészekben) elérhető közösségi tevékenységek biztosítása
 - Helyi kisközösségi terek közösségi fejlesztése
 - „Pop-up” közösségi terek kialakítása

8. Az átfogó célon belül: A városrészek közösségi vitalizációja, a helyi identitás, lokálpatriotizmus és részvétel erősítése:
Képességtétel és társadalmi integráció növelése - Társadalmi felelősségvállalás ösztönzése:
 - A fiatalok számára lakóhelyükön (városrészekben) elérhető IKSZ és önkéntes tevékenységek biztosítása
 - Városrészi önkéntesség támogatása

VI. A személyes és csoportos interjúk főbb megállapításai, következtetései

A koncepció előkészítési munkáinak keretében 17 interjúra került sor 2022 novemberében. Az interjúk 3 fő területre irányulóan a városvezetők, szakpolitikusok, meghatározó kulturális intézményvezetők és fiatalok körében zajlottak. A fókuszok a fiatalok helyzetére, jövőképeire, közép- és rövid távú kilátásaira, a kulturális és szabadidős szokásaikra, igényeikre, az életmódjukat, életminőségüket, szenvedélybetegségeket befolyásoló tényezőkre, valamint a partnerségekre, együttműködésekre irányultak.

Az általános megállapítások beépültek a problématerképbe és a célhierarchiába. Az interjúk alapján a város ifjúsági életének fő erősségei és gyengeségei az alábbiak:

Erősségek

- A város felismerte, foglalkozni kell a fiatalokkal, oda kell figyelni rájuk. Számos valóságos kezdeményezés van, a döntések során figyelembe veszik az érdekeiket.
- A vidékről érkező diákok közül sokan maradnak tanulmányaik után a városban és telepednek le itt, ami részben csökkent a szolnoki fiatalok elvándorlásából eredő problémákat.
- Több jól működő, ifjúságot támogató program, szervezeti forma van jelen a városban (Tehetségsegítő Tanács, Tehetségbarát Önkormányzat Díj, Tehetségsegítő Pontok, Gyermektanács, Diáktanács, diákközgyűlések).
- Vannak fesztiválok, amelyek közkedveltek a fiatalok körében is.
- Működnek kedvelt ifjúsági közösségi terek, mint például a Tisza-part, a Verseggy Könyvtár Ifjúsági részlege, a Tiszapart Mozi.
- Szolnokot pezsgő sportélet jellemzi, a fiatalok számos sportágban próbálhatják ki tehetségüket.
- Az oktatás magas színvonalú.

Fejlesztendő területek

- Nagyarányú a fiatalok elvándorlása.
- A jó városi image hiánya, jó lenne, ha „menő” lenne szolnokinak lenni.
- Kevés a munkalehetőség a pályakezdő fiataloknak és a jövedelmi kilátások is alacsonyak.
- A közszolgáltatások megítélése negatív a fiatalok körében, bár a tapasztalataik még hiányosak.
- Nehéz a fiatalok elérése, megszólítása és bevonása, nincs meg a szükséges közös nyelv és csatorna. A 18 év felettieket nehezebb elérni, a fiatalabbakat meg lehet szólítani az iskolákon keresztül.
- Több programra, szórakozási lehetőségre tartanak igényt, ugyanakkor a fiatalok nem szeretnék az iskola és kötelező programok után szervezett, irányított eseményeken, rendezvényeken részt venni, csak „simán együtt szeretnék lógni”.
- Alacsony a vendéglátóhelyek, szórakozóhelyek száma a városban. A meglévőket nem tartják biztonságosnak. Hiányoznak a korosztályi szórakozási lehetőségek.
- A Tisza-part számos problémát generál (biztonság, szemét...). A fiatalok szerint ők kiszorultak oda, az ifjúsággal foglalkozó szakemberek szerint birtokba vették.

VII. Az ifjúsági közösségi tervező műhelyek eredményei

A műhelymunkáknak három állomása volt. A közösségi helyzetelemző, a jövőkép- és célkijelölő, valamint a programalkotó műhelyen több mint 100 fiatal, illetve a korosztállyal foglalkozó szakember vett részt.

1. Helyzetelemző műhely

Munka, karrier, életpálya

- A város kincsei között szerepel a széles iskolaválasztási lehetőség, a Campus, a működő pályaorientációs programok és a Szolnok Hazavár Program.
- Gyengeségek között szerepelnek a fiatalok munkaerőpiaci lehetőségei, az elérhető jövedelem versenyképessége, a hiányos támogató környezet a fiatal vállalkozók számára. A szakképzési kínálat nem teljesen illeszkedik a munkaerőpiaci igényekhez, a duális képzések és a gyakorlati helyek számát bővíteni kell.

A mi Szolnokunk – Ifjúságbarát Szolnok

- Az ifjúsági terek közül kiemelkedik: a Tisza-part, a Tisza Mozi, a Versegly Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény fiataloknak kialakított tere.
- A fiatalok nem érzik biztonságban magukat az éjszakai szórakozóhelyeken. Nincs meg a fiatalok elérését, bevonását, részvételét segítő közös nyelv, csatorna. Nem jutnak el az információk a fiatalokhoz.

Életmód, egészség, jóllét

- Szolnokon nagyon sok lehetőségük van a fiataloknak a sportolásra, nagy hagyománya van a versenysportnak. Sok a családok számára szervezett program.
- Egyre jellemzőbb a fiatalok körében az agresszió, a depresszió, a pszichés problémák. Erősödik a droghasználat, az alkoholfogyasztás és a dohányzás is.

Kultúra, szabadidő, sport

- Számos kulturális program és helyszín várja a fiatalokat. Közülük a Tiszavirág Fesztivál és a Palacsintafesztivál nagy népszerűségnek örvend.
- A városi szórakozóhelyeken nem minden fiatal érzi magát biztonságban, és sok esetben nem tudják megfizetni a belépődíjakat. Nincsenek kimondottan ifjúsági közösségi terek a városrészekben, a működő terek száma nem elég. Több, a fiataloknak szóló, igényeiknek megfelelő programra lenne szükség.

Ifjúsági közösségek, terek, helyek

- A már említett nagyobb ifjúsági közösségi terek mellett a fiatalok a Szolnoki Művésztelep, a Talifish Teaház és Klub, valamint az egyházak által működtetett helyszínek (Cserkészház, Evangélikus Egyház Ifjúsági Háza) fontosságát is hangsúlyozták.
- A meglévő terekben nincs elegendő számú ifjúságsegítő. Kevés a koncertteremek száma, jóval többre lenne szükség. Nem fordítanak kellő figyelmet a hátrányos helyzetű fiatalok elérésére és bevonására, kevés az ifjúsági civil szervezetek száma.

2. Jövőkép- és célkijelölő műhely

Munka, karrier, életpálya

Fel kell mérni a gyerekek és fiatalok igényeit és szükségleteit. A fiatalokat az eddigieknél is nagyobb mértékben be kell vonni az őket érintő kérdések megbeszélésébe. Támogatni kell a fiatal vállalkozókat, startupokat. Pályaorientációs és karriertanácsadással támogatni kell a fiatalokat a jövőjük megtervezésében. Legyen lehetőség vállalkozásfejlesztési ismereteket, kompetenciákat szerezni, legyen lehetőségük a fiataloknak helyi vállalkozások, vállalkozók megismerésére. Erősíteni kell az együttműködést a fiatalokat segítő szakemberek és a célcsoport között.

A mi Szolnokunk - ifjúságbarát Szolnok

Szükség van közösségfejlesztésre, a fiatalok igényeinek és szükségleteinek megfelelő programokra. Növelni kell az egyetem hallgatói létszámát, vonzóvá kell tenni a Campus szakjait, hogy minél több fiatal akarjon itt tanulni. Szükség van az ifjúsági szolgáltatások körének szélesítésére, mennyiségének és minőségének növelésére. Szélesíteni kell a rendelkezésre álló ösztöndíj lehetőségeket, versenyképes munkalehetőségeket, felsőfokú képzési kínálat növelésére van szükség. Javítani kell az éjszakai szórakozás biztonságát.

Kapcsolatok, részvétel, együttműködés

Biztosítani kell a fiatalok megfelelő tájékoztatását, elérését, bevonását, ki kell választani a megfelelő kommunikációs csatornákat. Szükség van egy olyan platformra/appra, amely kimondottan a fiataloknak szól. Meg kell találni a szervezetek, szakemberek és a fiatalok közötti kapcsolatok kereteit, helyeit, segíteni kell a párbeszéd, valamint az együttműködés megvalósulását.

Életmód, egészség, jóllét

Az egészség és a megfelelő életmód kialakításához szemléletformálásra, megfelelő információs csatornákra van szükség. A technológiai fejlődés megértéséhez, biztonságos használatához megfelelő felhasználói kultúrát kell kialakítani. A drogfogyasztás és az egyéb függőséget okozó szerek fogyasztásának visszaszorítására közös fellépés és prevenció szükséges.

Kultúra, szabadidő, sport

Az aktív részvétel érdekében be kell vonni a fiatalokat az őket érintő programok tervezésébe és megvalósításába. Művészeti területen szemléletformálásra, tehetséges fiatalok támogatására van szükség. Mobilizálni kell a kulturális intézmények szolgáltatásait, hogy a fiatalok a lakóhelyükhöz közel tudják igénybe venni azokat.

Ifjúsági közösségek, terek, helyek

A kor igényeinek megfelelő ifjúsági közösségi tereket kell létrehozni. A terekben a fiatalok igényeinek és szükségleteinek megfelelő szolgáltatásokat kell biztosítani. A fiatalokkal való munkához bizalom, hitelesség és elfogadás szükséges mindkét fél részéről.

3. Programalkotó műhely

A műhelyen a fiatalok három célterület közül kettőhöz kapcsolódóan fogalmaztak meg konkrét igényeket, szükségleteket és ötleteket:

- Hazai pálya
- Szolnok, ahol otthon vagyunk

Hazai pálya, ahol a fiatalok tervezni tudják az életüket, a jövőjüket

A felsőoktatás fejlesztését, új szakok indítását minden fiatal fontosnak tartja, de szükségét éreznék az egyetemi szakok népszerűsítésének is iskolai kereteken belül, például egyetemlátogató programok szervezésével. Javaslat érkezett a HÖK és DÖK-ök kapcsolatainak erősítésére is, akár közös programok, projektek megvalósításával.

Legalább ennyire fontos terület a fiatalok számára a karriertervezés és pályaorientáció. Van igényük a helyi vállalkozások, az ott betölthető munkakörök, lehetőségek megismerésére és megítélésük szerint szükség lenne több KKV bevonására gyakorlati helyként.

Jónak tartanák, ha kapnának segítséget, tanácsot a vállalkozóvá váláshoz, fejleszthetnék a vállalkozói kompetenciáikat.

A kommunikáció és tájékoztatás területén jelezték, hogy a fiataloknak szóló információk nyelvezete legyen a fiatalok számára érthető, olyan, ami megszólítja őket.

Szolnok, ahol otthon vagyunk

Kulturális és szabadidős programokkal kapcsolatban megfogalmazták igényüket, hogy már a tervezése során vonja be a város a fiatalokat. Szeretnének több olyan fesztivált, programot, rendezvényt, ahol figyelembe veszik az ő vágyaikat, igényeiket is.

Az iskolai DÖK-ök közül nem mindegyik működik jól, ezeknek szükséges lenne a fejlesztése. Nem csak ezek esetében, hanem mindegyiknél fontosnak tartják a DÖK-ös diákok számára belső programok, fejlesztések szervezését és a DÖK-ös tanárok fejlesztését, aktivizálását.

Hangsúlyozták a biztonságos szórakozás hiányát és az ez utáni igényüket. Ennek érdekében jó példaként emlegették a "Senkit ne hagyj hátra!" kampányt, melynek folytatását hasznosnak ítélték. Emellett pedig javaslat érkezett különböző drogrevenenciós előadások szervezésére az iskolákban a rendőrség és az érintett fiatalok bevonásával.

VIII. A koncepció hatásterületei – Szolnok ifjúsági problématerképe 2023

A Szolnoki Ifjúsági Koncepció kutatásokra alapuló szakértői elemzéséből, majd a partnerségi és közösségi tervezés során tárgyalt összefüggések alapján karakteresen jelentek meg azok a problématerületek, amelyek a város ifjúsági, ifjúságfejlesztési kihívásait hordozzák. Az így kialakult problématerképen világosan rajzolhatók fel a koncepció tematikus, ágazati és szektorális probléma-, illetve hatásterületei, amelyek célok és beavatkozások tervezését is meghatározták.

A közelmúltban lezajlott kutatások országos szinten is mutatják a fiatalok életpályaképének bizonytalanságát. A helyi felmérések és műhelybeszélgetések arra mutatnak rá, hogy a fiatalok a lakhatás, a közösség, a szabadidő, a vonzó terek, szolgáltatások, intézmények fejlesztésében látják a megoldás irányát. A vonzó települési jövőkép mellett az inspiráló, támogató, példamutató közeg szükséges a korosztály jövőtervezéséhez.

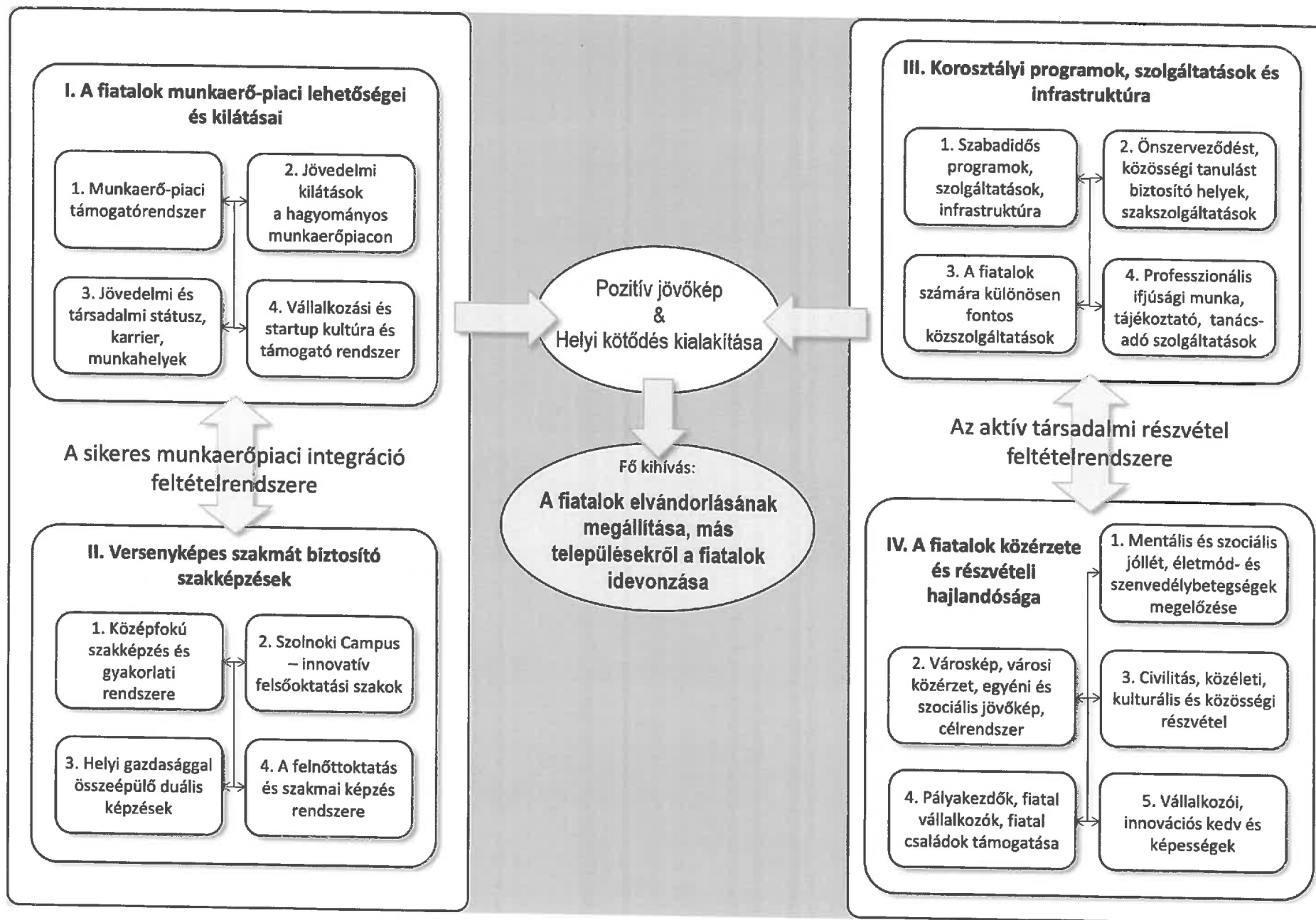
A következő ábra sorra veszi a kutatás során felvetődött problémákat, rámutat a fejlesztendő területekre, számba veszi a létező és lehetséges kapcsolódásokat két kiemelt témakörben:

I. A sikeres munkaerő-piaci integráció feltételrendszere – ezen belül:

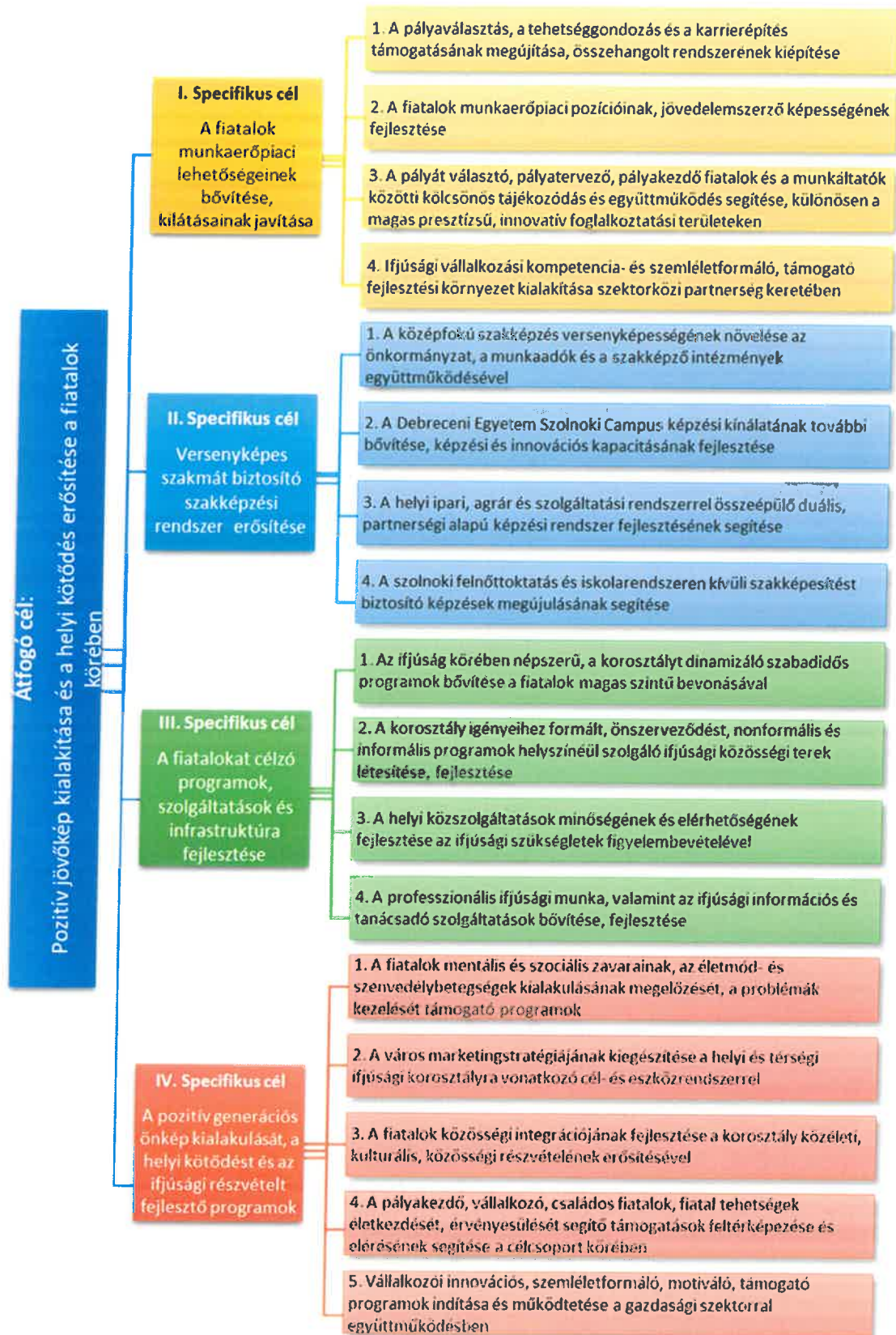
- a) A fiatalok munkaerő-piaci lehetőségei és kilátásai
- b) Versenyképes szakmát biztosító szakképzések

II. Az aktív társadalmi részvétel feltételrendszere – ezen belül:

- a) Korosztályi programok, szolgáltatások és infrastruktúra
- b) A fiatalok közérzete és részvételi hajlandósága

IX. Célok - Az ifjúsági koncepció célhierarchiája

Átfogó cél: Pozitív jövőkép kialakítása és a helyi kötődés erősítése a fiatalok körében

A felvetett problémákra reflektáló specifikus célok:

I. A fiatalok munkaerőpiaci lehetőségeinek bővítése, kilátásainak javítása

1. A munkaerő-piaci támogatórendszer még nem elég hatékony, szükség van a pályaválasztás, a tehetség gondozás és a karrierépítés támogatásának megújítására, összehangolt rendszerének kiépítésére.
2. A hagyományos munkaerő-piacon a helyi jövedelmi kilátások szerényebbek például a fővárosinál, lépéseket kell tenni a fiatalok munkaerőpiaci pozícióinak, jövedelemszerző képességének fejlesztésére.
3. Minden fiatal számára fontos a megfelelő jövedelmi és társadalmi státusz elérése, ennek érdekében segíteni kell a pályát választó, pályatervező, pályakezdő fiatalok és a munkáltatók közötti kölcsönös tájékozódást és együttműködést, különösen a magas presztízsű, innovatív foglalkoztatási területeken.
4. A vállalkozási, valamint startup kultúra és támogatási rendszer még nem elég erős, fontos az ifjúsági vállalkozási kompetencia- és szemléletformáló, támogató fejlesztési környezet kialakítása szektorközi partnerség keretében.

II. Versenyképes szakmát biztosító szakképzési rendszer kialakítása, erősítése

1. A középfokú szakképzés, valamint gyakorlati rendszerének további fejlesztésére is szükség van, növelni kell a versenyképességét - együttműködve az önkormányzattal, a munkaadókkal és a szakképző intézménnyel.
2. Örvendetes a Szolnoki Campus képzési kínálatának közelmúltbeli bővítése, képzési és innovációs kapacitásának fejlesztése, ezt a munkát folytatni kell annak érdekében, hogy minél több szolnoki, illetve megyebeli fiatal találja meg itt az elképzeléseinek megfelelő továbbtanulási lehetőséget, illetve minél több távolabbról érkező hallgatót is tudjon fogadni az intézmény.
3. A helyi ipari, agrár és szolgáltatási rendszerrel összeépülő duális, partnerségi alapú képzési rendszer fejlesztésének további segítése is elengedhetetlen lesz a jövőben.
4. A szolnoki felnőttoktatás és iskolarendszeren kívüli szakképesítést biztosító képzések az elmúlt években jelentős átalakuláson mentek keresztül, szükség van a rendszer, illetve az egyes képzések további megújításnak elősegítésére.

III. A fiatalokat célzó programok, szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése

1. Valamennyi helyi kutatás, az érintett korosztállyal folytatott beszélgetés megerősíti azt a feltevést, hogy városunkban jelenleg nincs elegendő fiataloknak szóló szabadidős program, szolgáltatás. Feltétlenül szükség van tehát az ifjúság körében népszerű, a korosztályt dinamizáló szabadidős programok megújítására és bővítésére - természetesen a fiatalok magas szintű bevonásával.
2. Minthogy a valódi ifjúsági közösségi terekből – főként a külső városrészekben – a felmérések szerint is hiány van, így biztos, hogy szükséges a korosztály igényeihez illeszkedő, nonformális és informális programok helyszínéül szolgáló ifjúsági közösségi terek létesítése, fejlesztése.

3. A helyi közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztésére is komoly hangsúlyt kell fektetni az ifjúsági szükségletek figyelembevételével.
4. Elengedhetetlen a professzionális ifjúsági munka, valamint az ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatások bővítése, fejlesztése.

IV. A pozitív generációs önkép kialakulását, a helyi kötődést és az ifjúsági részvételt fejlesztő programok

1. A felmérések, interjúk és a 2023-as diákközgyűlés tapasztalatai alapján is elmondható, hogy a fiatalok komoly problémaként élik meg korosztályuk mentális állapotát. Az ifjúság mentális és szociális zavarainak, az életmód- és szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzéséhez, a problémák kezeléséhez támogató programok indítására, illetve folytatására van szükség.
2. Szükség van a város marketingstratégiájának kiegészítésére a helyi és térségi ifjúsági korosztályra vonatkozó cél- és eszközrendszerrel.
3. Folytatni kell a fiatalok közösségi integrációjának fejlesztését a korosztály közéleti, kulturális, közösségi részvételének erősítésével.
4. A pályakezdő, vállalkozó, családos fiatalok, fiatal tehetségek életkezdését, érvényesülését segítő támogatásokat fel kell térképezni, és meg kell oldani, hogy ezek a lehetőségek könnyen elérhetőek legyenek valamennyi fiatal számára.
5. A vállalkozóvá válást segítő folyamatok, tréningek hiányára mutattak rá a fiatalok a stratégia készítése során, igényként fogalmazták meg a vállalkozói innovációs, szemléletformáló, motiváló, támogató programok indítását és működtetését a gazdasági szektorral együttműködésben.

IX./1 Hosszútávú cselekvési terv – a célterületekhez rendelt tevékenységek

I. A fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeinek bővítése, kilátásainak javítása

1. A pályaválasztás, a tehetséggondozás és a karrierépítés támogatásának megújítása, összehangolt rendszerének kiépítése:
 - a) Pályaorientációs és karrier tanácsadási tevékenységek az ifjúsági munka helyszínein
 - b) Már meglévő pályaorientációs tevékenységek megerősítése (pl. Szakmalabirintus, Centrumkavalkád, Szakmák Világa)
 - c) “Városi tehetségprogram” megtervezése, megvalósítása és további fejlesztése
2. A fiatalok munkaerőpiaci pozícióinak, jövedelemszerző képességének fejlesztése:
 - a) Munkaerőpiaci kapacitás és kompetenciatérkép elkészítése
 - b) Innovatív közösségi vállalkozások, mikrovállalkozások, szövetkezetek létesítésének és működésének szakmai támogatása
 - c) Szolnok Hazavár Program újragondolása, átdolgozása
3. A pályát választó, pályatervező, pályakezdő fiatalok és a munkáltatók közötti kölcsönös tájékozódás és együttműködés segítése, különösen a magas presztízsű, innovatív foglalkoztatási területeken:
 - a) Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Kereskedelmi és Iparkamara közötti partnerkapcsolat megerősítése

4. Ifjúsági vállalkozási kompetencia- és szemléletformáló, támogató fejlesztési környezet kialakítása szektorközi partnerség keretében:
 - a) Középiskolásoknak és egyetemi hallgatóknak vállalkozóvá válást segítő kurzusok szervezése ifjúsági közösségi terekben, együttműködve különböző foglalkoztatási területek, Szolnok Város Önkormányzata és a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőivel
 - b) Középiskolásoknak és egyetemi hallgatóknak vállalkozóvá válást segítő klub létrehozása ifjúsági közösségi terekben
 - c) Helyi jó példák bemutatása iskolai keretek között (pl.: helyi fiatal vállalkozók, startupok)
 - d) Inkubációs coworking központ kialakítása

II. Versenyképes szakmát biztosító szakképzési rendszer erősítése

1. A középfokú szakképzés versenyképességének növelése az önkormányzat, a munkaadók és a szakképző intézmények együttműködésével:
 - a) Új szakképzések meghonosításának, a meglévők továbbfejlesztésének érdekében rendszeres találkozási alkalmak, találkozók szervezése az önkormányzat, a munkaadók és a szakképző intézmények között
2. A Szolnoki Campus képzési kínálatának további bővítése, képzési és innovációs kapacitásának fejlesztése:
 - a) Digitális transzformációt, a gazdasági, műszaki és társadalmi innovációt támogató felsőoktatási szakok tervezése és indítása a Szolnoki Campuson
 - b) Szolnoki Campus ismertségének és elismertségének növelése
 - c) Egyetemlátogató programok szervezése középiskolások számára
3. A helyi ipari, agrár és szolgáltatási rendszerrel összeépülő duális, partnerségi alapú képzési rendszer fejlesztésének segítése:
 - a) Helyi ipari és szolgáltatási rendszerre épülő duális képzések és hozzá kapcsolódó gyakorlati helyei fejlesztésének, bővítésének támogatása partnerségek kialakításával
4. A szolnoki felnőttoktatás és iskolarendszeren kívüli szakképesítést biztosító képzések megújulásának segítése:
 - a) A technológiai változásokat nyomon követő továbbképzések a sikerszakmákban
 - b) Az elkészült munkaerőpiaci kapacitás és kompetenciaterkép alapján új képzési programok indítása
 - c) Szolgáltatásfejlesztésre irányuló képzések indítása, amelyek az innovatív vállalkozás, a turisztikai szolgáltatás és a marketing tárgyköreiben releváns új, főként gyakorlati ismeretek elsajátítását célozzák (IKT eszközök használata, ingyenes vállalkozástámogató szoftverek, országos támogató programok, alternatív marketingmegoldások stb.)

III. A fiatalokat célzó programok, szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése

1. Az ifjúság körében népszerű, a korosztályt dinamizáló szabadidős programok bővítése a fiatalok magas szintű bevonásával:
 - a) A Szolnoki Campus és a város programjainak összehangolása és közös programok szervezése

- b) Városi ifjúsági korosztályi programok iránti igények felmérése, a célcsoporttal való közös tervezése, szervezése és megvalósítása
- 2. A korosztály igényeihez formált, önszerveződést, nonformális és informális programok helyszínéül szolgáló ifjúsági közösségi terek létesítése, fejlesztése:
 - a) Kulturális rendezvények és szolgáltatások mobilizálása (szabadtéri találkozóhelyek, kisközösségi terek, városrészek)
 - b) A fiatalok önszerveződését, nonformális és informális programjait és közösségi tevékenységeit biztosító ifjúsági közösségi terek kialakítása minden városrészben, ifjúsági szakemberek biztosítása a létrehozott terekben
 - c) Könnyűzenei próba- és koncerttermek kialakítása és biztosítása
 - d) Egyházakkal és egyházi szervezetekkel való együttműködés erősítése
Pl.: Evangélikus Egyház ifjúsági közösségi tér
- 3. A helyi közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének fejlesztése az ifjúsági szükségletek figyelembevételével:
 - a) Szolnok Hazavár program átdolgozása
 - b) Interaktív városi ifjúsági kommunikációs és tájékoztató felület (applikáció/platform) kialakítása a fiatalok számára biztosított városi szolgáltatásokról, közszolgáltatásokról és programokról
 - c) Első lakáshoz jutás támogatásának fejlesztése (vásárlási célú támogatások)
 - d) Lakhatási tájékoztató tanácsadó programok, szolgáltatások
 - e) Fecske Ház bővítése és népszerűsítése

IV. A pozitív generációs önkép kialakulását, a helyi kötődést és az ifjúsági részvételt fejlesztő programok

- 1. A fiatalok mentális és szociális zavarainak az életmód és szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzését, a problémák kezelését támogató programok:
 - a) Az ifjúsági koncepció, a drogellenes stratégia és a városi egészségterv összehangolása a felelős szervezetek együttműködésével, a korosztály tagjainak bevonásával
 - b) A fiatalok körében jellemző mentális és szociális zavarok, életmód betegségek megelőzését és kezelését segítő alacsony küszöbű szolgáltatások biztosítása szakemberek segítségével (pszichológus, mentálhigiénés szakember, ifjúságsegítő, kortárssegítő, jogász, önkéntes szakértő, Erasmus tanácsadó, vállalkozásfejlesztési tanácsadó stb.), a Szolnoki Köznevelési és Szakképzési kollégium bevonásával.
 - c) Szendélybetegségek megelőzése jelzőrendszer kiépítésével, fiatalokkal foglalkozó szakemberek felkészítésével, valamint tájékoztató fórumok, előadások megvalósításával
 - d) Biztonságos viselkedési formák elsajátítását segítő bűnmegelőzési programok folytatása, újak szervezése (pl.: „Senkit ne hagyj hátra” és cyberbullying (internetes zaklatás) elleni kampány)
- 2. A város marketingstratégiájának kiegészítése a helyi és térségi ifjúsági korosztályra vonatkozó cél- és eszközrendszerrel:
 - a) Az ifjúsági részvételi tervezési folyamatok indítása, szervezése a város marketingstratégiájának kiegészítése céljából
 - b) A fiatalok számára vonzó városi jövőkép kialakítása és tudatosítása

3. A fiatalok közösségi integrációjának fejlesztése a korosztály közéleti, kulturális, közösségi részvételének erősítésével:
 - a) Az önkormányzat, intézményi diákönkormányzatok, a Városi Gyermektanács és a Diáktanács, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Diákönkormányzat, Nemzeti Ifjúsági Tanács és HÖK partneri kapcsolatának erősítése
 - b) DÖK-ös tanárok motiválása, fejlesztése
 - c) A DÖK-ös tanulók és az érdeklődő diákok részvételi kompetenciáinak fejlesztése, tréningek, egyéb fejlesztő programok szervezése (vitakultúra, kommunikáció stb.)
 - d) Társadalmi kirekesztődés csökkentését támogató programok folytatása (Tanoda, Biztos Kezdet Gyerekház)
4. A pályakezdő, vállalkozó, családos fiatalok, fiatal tehetségek életkezdését, érvényesülését segítő támogatások feltérképezése és elérésének segítése a célcsoport körében:
 - a) Ifjúsági Élet Útmutató applikáció fejlesztése⁶ online kiadványok felhasználásával
5. Vállalkozói innovációs, szemléletformáló, motiváló, támogató programok indítása és működtetése a gazdasági szektorral együttműködésben:
 - a) Fiatalok vállalkozóvá válását és vállalkozó szemléletét formáló programok indítása, innovációs és alkotó közösségi, inkubációs tér kialakítása és működtetése a gazdasági szektorral együttműködésben

⁶ PI.: Kecskeméti Élet útmutató és ifjúsági módszertani kiadványok
<https://hirosagora.hu/modszertani-segedletek>

X. Jó gyakorlatok

A pályaválasztás, a tehetséggondozás és a karrierépítés támogatásának megújítása, összehangolt rendszerének kiépítése:

A Szolnoki Szakképzési Centrum pályorientációs kiadványa:

https://szolnok.cms.szc.edir.hu/uploads/palyaorientacios_kiadvany_2022_2023_174d96781d.pdf

Komplex segítség a pályák világában történő eligazodásban az első osztálytól a nyolcadik osztályos tanulóiig.

<http://centrumkavalkad.hu/>

Barangolás a szakmák világában játékos formában.

<http://szakmalabirintus.hu/>

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal szakmakereső aloldala:

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=574&Itemid=103

Bács Pályaválasztás címmel facebook oldal, ahol tájékozódhatnak szülők és fiatalok pályorientációról, iskolákról, szakmai versenyekről:

https://www.facebook.com/Palyavasztasi.korut/?locale=hu_HU

Az Innovatív Képzéstámogató Központ weboldala, ami segíti az általános iskolásokat a szakmaválasztásban, az iskolák és szakmák bemutatásán keresztül:

<https://digitalisszakmaajanlo.ikk.hu/>

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal honlapján elérhető a szakmaválasztást segítő kérdőívek és ajánlások általános és középiskolások számára:

<https://palyaorientacio.nive.hu/altalanos-iskolasok/palyaorientacio>

<https://palyaorientacio.nive.hu/>

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, szakma ajánlója kisfilmek segítségével:

<https://mkik.hu/tanulj-szakmat-kisfilmek>

Információs honlap a szakképzésről, pályaválasztás előtt álló fiataloknak és szüleiknek:

<https://szakmavilag.hu/>

A helyi ipari, agrár és szolgáltatási rendszerrel összeépülő duális, partnerségi alapú képzési rendszer fejlesztésének segítése:

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara honlapja, a duális szakképzés szervezéséhez, vállalkozóknak, és tanulóknak:

<https://dualis.mkik.hu/rolunk>

A korosztály igényeihez formált, önszerveződést, nonformális és informális programok helyszínéül szolgáló ifjúsági közösségi terek létesítése, fejlesztése:

Fejlesztési módszertan

<https://cselekvokozossegek.hu/tudastar/>

DÓRI Éva, BEKE Márton: Közösségi tervezés és építés Martonfán
<https://kozossegtertelepules.hu/wp-content/uploads/content/martonfa/index.html>

Maker's Red Box, Kollabor Természettudományos Élményközpont
<https://makersredbox.com/hu/> vagy <https://www.kollabor.hu/>

Pop-Up Park. On: Hellowood honlapja
<https://hellowood.eu/hu/projekt/pop-park-20>

Budapesten megvalósult pop-up közösségi tér: <https://epiteszforum.hu/szetszabdalt-kontener-2k-pop-up-kozossegi-ter>

Szétszabdalt konténer: 2K pop-up közösségi tér. On: Építészfórum
<https://epiteszforum.hu/szetszabdalt-kontener-2k-pop-up-kozossegi-ter>

LISZI Szombathely, Lakóközösségi, Információs és Szolgáltató Iroda
<http://www.lisziszombathely.hu>

A professzionális ifjúsági munka, valamint az ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatások bővítése, fejlesztése:

A Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság tevékenységeinek fókuszában a fiatalok részvételének növelése, a hazai ifjúsági szakma fejlesztése és ismertségének, elismertségének növelése áll, jellemzően nemformális tanulási módszerek alkalmazásával, szerteágazó programokkal; hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Kiadványok, programok, szakmai támogatás szakembereknek.

<https://gyiot.hu/rolunk/>

Kecskemét, ifjúsági módszertani kiadványok: pl.: Életútmutató (9 féle)
<https://hirosagora.hu/modszertani-segedletek>

Fiataloknak szóló információs honlap a környezettudatosságról
<https://raketa.hu/hogyan-viszonyulnak-a-magyar-fiatalok-a-kornyezeti-problemakhoz>

Lájk a változásra, információs facebook oldal, Jelinkó Mónika vizuális jegyzetelő, coach oldala a székesfehérvári fiatalok számára:

<https://www.facebook.com/likeavaltozasra/posts/pfbid021qh5if4LZfquB4khvLXzcLezhZ9MNLE8v983DVxDgW1ZSFheY4kJ7K9Gyx8ciivvl>

A fiatalok mentális és szociális zavarainak az életmód és szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzését, a problémák kezelését támogató programok:

B. GELENCSÉR Katalin: A tudás, megismerés és társas megértés öröme. ELTE, Művészetek Háza Gödöllő, Tinta könyvkiadó, 2010., KSH, T-STAR 2019

A város marketingstratégiájának kiegészítése a helyi és térségi ifjúsági korosztályra vonatkozó cél- és eszközrendszerrel:

Michalkó Gábor: A városimázs és a jól-lét alapú társadalmi versenyképesség összefüggései a magyarországi nagyvárosokban

http://www.kodolanyi.hu/jol-let/images/tartalom/File/tanulmanyok/tamop_kjf_tanulmany_mg.pdf

A fiatalok közösségi integrációjának fejlesztése a korosztály közéleti, kulturális, közösségi részvételének erősítésével:

BAZSÓ Gabriella: A Pannon Térségi Ifjúsági Értékkör Hálózat Módszertanához. In: SZÍN – Közösségi Művelődés, 2017/6. 20-26. o.

http://epa.oszk.hu/01300/01306/00149/pdf/EPA01306_szin_2017_6_20-26.pdf

Kommunikáció, influencerszer:

<https://sulilife.unilife.hu/iskolak/20211019-ugras-jovobe-mome-video.html>

Kerülj képbe! – Utcai művészet a kultúráért. On: Cselekvő közösségek honlapja

<https://cselekvokozossegek.hu/kerulj-kepbe-utcai-muveszet-a-kulturaert/>

Jó példa a Pécsi Közösségi Alapítvány 2017–2018-as Szomszédünnep pályázati programja, valamint a „Szomszédság Akadémia” című szakmai képzéssorozata. A 2018-as Pécsi szomszédünnepről:

MÉSZÁROS B. Endre: Szomszédünnepet tartanak a hétvégén. On: BAMA, 2018. 06. 02.

<https://www.bama.hu/kultura/helyi-kultura/szomszedunnet-tartanak-a-hetvegen-1358305/>

CSORDÁS Izabella (szerk.): Gyakorlati útmutató intézményi önkéntes programok létrehozásához és működtetéséhez. SZNM-MOMK-NMI-OSZK, Budapest, 2017.

A pályakezdő, vállalkozó, családos fiatalok, fiatal tehetségek életkezdését, érvényesülését segítő támogatások feltérképezése és elérésének segítése a célcsoport körében:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara programja a Neumann János Egyetemen. Kamara a vállalkozásokért – új tantárgy a Neumann János Egyetemen

<https://www.bkmkik.hu/hu/rendezvenyek2/partnereink-rendezvenyei/4304-kamara-a-vallalkozasokert-uj-tantargy-a-neumann-janos-egyetemen>

Vállalkozói innovációs, szemléletformáló, motiváló, támogató programok indítása és működtetése a gazdasági szektorral együttműködésben:

Példaként a Venture Capital Monitor (VC MONITOR) adatbázisa, ami egy információs portál start-upról, vállalkozóknak:

<https://vcmonitor.hu/>

XI. Felhasznált dokumentumok

- Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027
- Kulturális Konceptió, Szolnok 2020-2035 – Középtávú koncepció 2020-2027
- Kulturális Konceptió, Szolnok 2020-2035 – Helyzetelemzés és megalapozó tanulmány 2020.
- Magyar Fiatalok 2020 – Kérdések és válaszok fiatalokról, fiataloktól
- Székely Levente: Kívánj tized!
- Székely Levente: Szürke Hattyúk
- Szolnok Hazavár Program 2022/2023
- Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja
- Szolnok Megyei Jogú Város Drog-ellenes Stratégiájának 2022. évi Cselekvési Programja
- Szolnok Megyei Jogú Város Ifjúsági Konceptiója 2014-2020-ig terjedő időszakra
- Szolnok Településfejlesztési Konceptiója

2. melléklet Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 25/2024.(II.29.) határozatához

CSELEKVÉSI TERV
2024/2025
SZOLNOK IFJÚSÁGI KONCEPCIÓJÁNAK VÉGREHAJTÁSÁHOZ

1. Az elmúlt évek eredményeinek áttekintését követően ki kell dolgozni a Szolnok Hazavár Program megújítását – különös tekintettel a fiatalok vállalkozóvá válását segítő elemekre - és annak cselekvési tervét.

Határidő: 2024. május 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

2. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata megvizsgálja és szükség esetén módosítja a Diákközgyűlés, a Diákpolgármester-választás, a Szolnok Városi Gyermektanács (GyT) és a Szolnok Városi Diákok Tanácsa (VDT) működési feltételeit.

Határidő: 2024. augusztus 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

3. Támogatni kell a fiatalokat az általuk igényként megfogalmazott vitakörök elindításában, működtetésében.

Határidő: 2024. augusztus 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

4. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata felméri az ifjúsági korosztálynak szóló programok szervezésével kapcsolatos igényeket.

Határidő: 2024. szeptember 30.

2025. szeptember 30.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

5. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata bevonja az ifjúsági korosztályt a 950 éves Szolnok programsorozat tervezésébe.

Határidő: 2024. június 30.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

6. A Szolnokhoz kötődés elősegítése érdekében szükséges kiegészíteni a város marketingstratégiáját a helyi ifjúsági korosztályra vonatkozó cél- és eszközrendszerrel.

Határidő: 2024. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Koordinációs és Marketing Igazgatóság és a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei

7. Városrészenként meg kell vizsgálni az ifjúsági közösségek által használható ifjúsági közösségi terek kialakításának lehetőségét elsősorban az erre alkalmas önkormányzati tulajdonú épületekben, helyiségekben.

Határidő: 2025. december 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtásban közreműködik: a Humán Igazgatóság Kulturális, Ifjúsági, Köznevelési és Sport Osztályának koordinációjával a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei